The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, JULY 24, 1957.

LATVIJA

AMERIKA

59./596. n-rs. TREŠDIEN, 1957. G. 24. JŪLIJĀ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēlā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A., Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

DIEVAM, TĪRAM PRIEKAM UN TĒVZEMEI

Piektos bērnu svētkus Sidrabenē pagājušā svētdienā ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Ceps. Gaiši kā dūjas pret vasaras debesīm pacēlās bērnu klusie lūgšanas vārdi. J. Kreiļa uzņ.

ŽUKOVS - CHRUŠČEVA FIZISKAIS SPĒKS

TROŅA SARGĀTĀJS TAISA KARJĒRU

Kādu lomu Kremļa intrigās spēlē aizsardzības ministrs Žukovs, kas tagad uzņēmies „troņa sarga" pienākumus? Vai Žukovs mēģinās gāzt Chruščevu? Staļins armijā un tautā populārā Žukovā saskatīja politisku sncensi un padzina pēdējo no Maskavas. Kādu galu ņems no Žukova atkarīgā Chruščeva vara Padomju Savienībā?

Apliecinot armijas lojālitāti Chruščevam ,aizsardzības ministrs Žukovs aizkavēja Maļenkova, Molotova,Kaganoviča un Šepilova plānus. Rietumu politiskie un militārie lietpratēji vienprātīgi atzīst, ka visi trumpji atrodas Žukova rokās, ka viņš ir Chruščeva fiziskais spēks, kas pirmo sekretāru var vai nu noturēt virs ūdens, vai nogremdēt

Rietumu pasaule Žukovu pazīst kā Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera draugu un 2. pasaules kaŗa varoni. Bet Žukovs kā komūnists? Tāds viņš ir — galīgi un neapšaubāmi; nekad viņš nav mēģinājis novirzīties no absolūtas lojālitātes komūnistu partijai. Nekad viņš nav apšaubījis pad. iekārtu.Savās runās Žukovs nav kavējies deklarēt, ka viņš nebrīdi nešaubīsies, ja pienāks laiks mest atombumbas uz Sav. Valstīm. Un vairākkārt viņš ir pārmetis Vašingtonai agresīva kaŗa gatavošanu pret Padomju Savienību.

Uz citu nelaimi — Staļina tīrīšanām sarkanarmijā — Žukovs izstiepās. Jau divas reizes viņš ir paguvis nodemonstrēt savu jaunu viltību un brutālitāti: 2. pasaules kaŗa laikā Žukovs izaicināja uz „sarunām" poļu armijas stābu. Poļu virsnieki tika nogalināti. Nesenās Ungārjas sacelšanās laikā Žukovs uzaicināja uz sarunām, lai vienotos par padomju spēku izvākšanu, Ungārijas armijas augstākos virsniekus, kas visi tika sagūstīti,viņu sekotāji piedzīvoja vēl bēdīgāku likteni.

Līdz šim Žukovs ir bijis pazīstams tikai kā kaŗavīrs, ne politiķis. Bet kopš Chruščeva nākšanas pie varas viņš ir nepārtraukti kāpis uz augšu arī komūnistu partijā. Aug arī viņa amatu skaits — armijas māršals, aizsardzības ministrs, prezidija un centrālkomitejas loceklis.Domā pat, ka viņš varētu stāties Bulgāņina amatā, pārņemot Padomju Savienības ministru prezidenta pienākumus.

Tikmēr, kamēr armija būs ar Žukovu, Chruščevs var cerēt komūnistu partiju noturēt savos žņaugos, un — tikmēr, kamēr Žukovs būs ar Chruščevu.

Šī nebūt nav pirmā reize, kad Žukovs iznirst kā potenciāls drauds Kremļa diktātūrai. Pirmoreiz tas notika pēc 2. pasaules kaŗa . . .

Lielās virsnieku tīrīšanas sarkanarmijā Žukovam atnesa arvien augstākus amatus, līdz 1941. gadā viņš jau bija armijas stāba priekšnieks. Viņa militārā zvaigzne turpināja spīdēt arī 2. pasaules kaŗa laikā, kad panākums sekoja panākumam. Žukovs vadīja Maskavas aizsardzību, noorganizēja un vadīja pretofensīvu, kas paglāba Staļingradu, palīdzēja pārraut Ļeņingradas aplenkumu. 1945. gadā, atkal Žukova vadībā, sarkanarmija iesoļoja Berlīnē un viņš pieņēma vācu armijas kapitulāciju.

Ka armijā un tautā iegūtai populāritātei var būt arī sava ļaunā puse, Žukovs piedzīvoja jau 1946. gadā, kad Staļins, māršalā saskatīdams potenciālu sāncensi, pēdējo nosūtīja uz Odesu, kur, atbrīvots no saviem 2. pasaules kaŗa pienākumiem, Žukovs nodzīvoja līdz pat Staļina nāvei.

1953. gadā Žukovs sāka savu „atpakaļceļu". Maļenkovam esot ministru prezidenta amatā, Žukovs kļuva aizsardzības ministra pirmais vietnieks. 1955. gadā viņš jau bija aizsardzības ministrs. Un tagad Kremļa hierarchijas galotne jau ir tikpat kā sasniegta. Viņa komandētā sarkanarmija tiek ieskatīta par noteicēju Padomju Savienībā, un Žukova rokās atrodas milzu vara.

Tā var nozīmēt ne tikai dzīvību vai nāvi Chruščevam; tā var nozīmēt komūnisma krišanu, vai tā turpināšanos; tā var nozīmēt kaŗu, vai mieru visai pasaulei.

,REVOLŪCIJA GAISA KAŖĀ'

„LIELĀKAIS IZGUDROJUMS KOPŠ RADARA — REVOLŪCIJA GAISA KAŖĀ," ZIŅO AMERIKĀŅU PRESE, APRAKSTOT JAUNĀS ATOMRAĶETES SPĒJAS.

Vašingtonā. Pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu atomieroču mēģinājumu stacijā Nevadas tuksnesī tika izmēģināts kāds jauns ierocis, kas, kā ziņo amerikāņu prese, ir radījis pilnīgu revolūciju līdzšinējā gaisa kaŗā. Jaunais ierocis — moderna atomraķete — tika izšauta no kāda amerikāņu iznīcinātāja pret kādu iedomātu ienaidnieka bumbvedēju. Lai gan raķetē iebūvētais atomsprāgstķermenis sava iznīcinošā spēka ziņā ir nesalīdzināmi mazāks nekā līdz šim mēģinātās atombumbas, raķetes eksplozija tomēr spēja 3 jūdžu augstumā radīt tik pazīstamo apžilbinošo ugunsbumbu un tai sekojošo sprādzienu, kas apkārtnei lika nodrebēt.

Paziņojot savas jaunās gaisa raķetes izmēģnājuma rezultātus, Sav. Valstu aviācijas vadība deklarēja, ka defensīvā gaisa kaŗā tagad pavērta jauna lapaspuse: tas atzīstams par lielāko izgudrojumu kopš radara.

Šī ir tikai otrā reizē kopš 2. pasaules kaŗa beigām, kad Sav. Valstis izmēģina kādu pilnīgi jaunu atomierīci. 1953. gada 22. maijā, arī Nevadas tuksnesī 280 mm atomlielgabals izšāva pirmo atomgranātu. (Otrā pasaules kaŗa laikā atombumbas tika rēķinātas uz 20 kilotoniem t. i. eksplozīvā spēka ziņā tās līdzinājās 20.000 tonnām dinamita. Atomgranata tika rēķināta uz 10 kilotoniem. Jaunā, gaisa kaujām piemērotā atomraķete esot starp vienu un diviem kilotoniem.

Līdz šim Sav. Valstu aizsardzības sistēma balstījās uz iznīcinātājiem un atomraķetēm, kuras izsauj no zemes. Jaunā raķete — MB - 1, jeb „Džinī" dos iespēju ienaidnieka bumbvedējus iznīcināt jau tālu ārpus Sav, Valstu robežām.

Lai pierādītu, ka MB - 1 var tikt lietota arī gaisa kaujās virs pilsētām, pirmās raķetes eksplozijas laikā, kas notika 3 jūdžu augstum[illegible]ieši zem sprādzien[illegible] [illegible] sargāti stāv[illegible] amerikāņu virsnieki, kuŗus sprādziena radītais gaisa spiediens bija tikai satricinājis. Šie paši virsnieki sprādziena vietā uzturējās vairāk kā stundu un vēlāk varēja ziņot, ka radioaktīvo nokrišņu nav bijis gandrīz nekādu.

Francijas premjērs uzvar

Pirms aiziešanas vasaras atpūtā Francijas parlaments nobalso uzticību ministru prezidentam Buržam Monorejam.

Parīzē. Alžīrijas nacionālistu nemiernieku 31 mēnesi ilgais terrors nav jūtams tikai kā Alžīrijā, bet arī Francijā. Pagājušās nedēļas nogalē, parlamentam gatavojoties doties vasaras atpūtā, ministru prezidents Burž - Monorejs pieprasīja uzticības nobalsošanu savai valdībai, pirms stāties pie likumu grozīšanas policijas tiesību palielināšanai cīņā pret Alžīrijas nacionālistu nemiernieku aģentiem Francijas iekšienē. Ar 280 pret 183 balsīm ministru prezidents pieprasīto uzticību arī saņēma. Valdības iegūtais balsu vairākums starp citu ir daudz lielāks nekā to pareģoja franču preses politiskie lietpratēji.

Franču policijas cīņa pret Alžīrijas nacionālistu nemierniekiem,kas galvenokārt uzbrūk Francijā dzīvojošiem alžīriešiem, līdz šim nav bijusi nekāda sekmīgā. Tā piemēram šī gada pirmo sešu mēnešu laikā vien Parīzes apgabala nacionālistu aģenti nogalinājuši 73 un ievainojuši 198 alžīriešus.

Apmierināts ar pagājušās nedēļas nogales uzticības nobalsošanas rezultātiem, franču politiskie lietpratēji paskaidro, ka tagad, vismaz vasaras mēnešiem, Francijai valdība nodrošināta. Visas zīmes gan rādot, ka oktobrī pienākšot tās krišanas stunda.

PIRMIE MANEVRI

Jaunā Rietumvācijas kaŗa flote nesen devās no Ķīles savos pirmajos manevros, kuŗi notika ar segvārdu „Jūras-vilks". Manevros piedalījās 60 vācu kaŗa flotes vienības, kas bija sadalītas 7 eskadrās. Manevri notika Baltijas un Ziemeļjūŗā, aptveŗot Kategatu un Skageragu. To galvenais „uzdevums" bija atvairīt ātrlaivu uzbrukumus kuģu konvojiem.

PĀRVILKTA KĀRTĒJĀ SVĪTRA RIETUMU CERĪBĀM

Zorins noraida Lloida „darba grupas"

Padomju Savienības delegācijas vadītājs Apvienoto Nāciju atbruņošanās apakškomitejā Londonā deklarē, ka Rietumi vēl vienmēr stāv pārāk tālu no Austrumiem, lai varētu sākt domāt par svarīgu atbruņošanās jautājumu steidzināšanu.

Londonā. Turpinot bezcerīgo atbruņošanās cīņu ar Padomju Savienību, Anglijas ārlietu ministrs Lloids pagājušajā nedēļā ieteica sastādīt vairākas „darba grupas" to atbruņošanās jautājumu tālākai iztirzāšanai, kur jau tagad manāmas kādas vienošanās pazīmes. Optimisma pilnais Lloids bija iecerējis 5 šādas darba grupas, liekot saprast, ka pēc viņa domām Padomju Savienība un Rietumu valstis 5 atbruņošanās jautājumos paguvušas pieklībot tuvu savam mērķim. Padomju Savienības delegācija solījās ar Anglijas ārlietu ministra priekšlikumiem iepazīties tuvāk, ko arī izdarīja. Jau pēc pāris dienām, pieturēdamies pie vecās Maskavas komūnistu politikas Rietumu priekšlikumiem atbildēt negātīvi, Zorins savu nē pateica tikpat strupi un aprauti, kā dzīvais nelaiķis Molotovs savās labākajās dienās, pārvelkot Kremļa sarkano svītru kārtējai Rietumu cerībai.

Noraidījis Anglijas ārlietu ministra Lloida „darba grupu" plānu, Zorins paskaidroja, ka Rietumi un Austrumi vispārējā atbruņošanās politikā vēl vienmēr stāv pārāk tālu viens no otriem, lai varētu sākt domāt par atsevišķu jautājumu steidzināšanu. Aizrādot uz lielo atbruņošanās sarunu nevienprātību, Zorins uzsvēra, ka tad, ja Rietumi un Austrumi būtu varējuši vienoties jautājumā — uz cik ilgu laiku pārtraucami ūderažbumbu mēģinājumi, būtu varēts runāt arī par (Lloida) darba grupām. Ja būtu skaidri nolemts, kā samazināmi lielvalstu bruņotie spēki, tad varētu runāt par darba grupu izveidošanas detaļu izstrādāšanu. Bet pagaidām tik tālu Londonas atbruņošanās sarunas vēl nav tikušas.

Kamēr Anglijas ārlietu ministrs Llods saskatīja, piem., atsevišķu darba grupu nepieciešamību, Zorins apmierinājās ar paskaidrojumiem, ka divos gadījumos šādas darba grupas vēl neko taustāmu nevar dot. Acīmredzot 3 pārējos punktus Pad. Saienība neatzīst par noraidīšanas vērtiem.

Anglijas un Francijas delegācijas Zorina nostāju uzņēma ar dziļu vilšanos, Kanadas pārstāvji no komentāriem atturējās, kamēr Sav. Valstu atbruņošanās lietpratējs Stasens izteica prieku, ka Zorins principā akceptējis faktu, ka darba grupas būs nepieciešamas .

SŪTNIS KĀRLIS ZARIŅŠ BUCKINGHAMAS PILS PIEŅEMŠANĀ

Anglijas karaliene Elizabete II ceturtdien, 18. jūlijā, Buckinghamas pilī rīkoja gadskārtējo pieņemšanu.

Pieņemšanā bija ielūgts arī Latvijas sūtnis Kārlis Zariņš ar kundzi un meitu Mariannu.

Pieņemšanā, kas notika skaistajā pils dārzā, piedalījās ap 8.000 cilvēku. Viesu vidū bija Anglijā akreditētie sūtņi, citi diplom. pārstāvji un sabiedrībā ievērojamas personas no visas Anglijas un Britu kopvalsts.

Karaliene Elizabete II ar savu vīru princi Filipu, karalieni māti un princesi Margarietu viesu vidū pakavējās vairākas stundas.

Šinīs dienās sūtnis Kārlis Zariņš apmeklēja arī ASV vēstnieku Londonā J. H. Vitneju (J. H. Whitney).

Sūtnim ar vēstnieku bija pusstundu gaŗa un draudzīga saruna par starptautisko stāvokli un dažādiem citiem jautājumiem.

PADOMJU SAVIENĪBA SLĒDZ VLADIVOSTOKAS LĪCI

Japānas valdība apgalvo, ka, slēdzot Vladivostokas līci ārvalstu kuģiem, Padomju Savienība pārkāpusi starptautiskos likumus.

Maskavā. Padomju Savienības ministru padome, ziņo Maskavas radio, pagājušās nedēļas nogalā pieņēmusi lēmumu slēgt Pētera Lielā vārdā nosauktō Vladivostokas līci ārvalstu kuģiem un lidmašīnām. Maskavas lēmums nosaka, ka līnijā no Tumen - Ulas upes mutes līdz Povorotnija ragam visi ūdeņi turpmāk tiks ieskatīti par Padomju Savienības iekšējiem ūdeņiem. Visiem ārvalstu kuģiem izdoti brīdinājumi nerādīties Vladivostokas līča ūdeņos. Starptautiskai kuģniecībai Padomju Savienība atstājusi tikai pavisam niecīgu līča daļu Nachodkas ostas priekšā, apmēram 50 jūdžu dienvidaustrumos no Vladivostokas, bet arī tad krievi noteiks, pa kādiem ceļiem ārzemju kuģi drīkstēs tuvoties Nachodkas ostai.

Otrā pasaules kaŗa laikā Vladivostoka izveidojās par vienu no dzīvākajām padomju ostām. Tāda tā ir arī tagad, bet ne vairs starptautiskajā nozīmē.Tagad tur atrodas spēcīgi **padomju jūras spēki, domājams, arī lielāks skaits no Padomju Savienības 900 zemūdenēm.** Vladivostokas ostā, kuŗu ledlauži tur atvērtu arī ziemas mēnešos, parasti noenkurojas padomju valzivju zvejas flote. Pašā pilsētā, kuŗai tagad ap 325.000 iedzīvotāju, atrodas Trans - Sibirijas dzelzceļa gala punkts, koku un zivju apstrādāšanas fabrikas, kā arī daļa smagās rūpniecības.

Vašingtonas diplomātiskās aprindas domā, ka Vladivostokas līča slēgšana (slēgtais līcis izveido apmēram 115 jūdžu platu un 55 jūdzes gaŗu „ezeru") mērķēta galvenokārt pret japāņu zvejniekiem, lai aptu rētu pēdējo aktīvitāti ūdeņos, kuŗus Padomju Savienība atzīst par saviem.

ATBALSIS JAPĀNĀ

Tokio. Saņemot ziņas par Padomju Savienības ministru padomes lēmumu slēgt Vladivostokas ostas ūdeņus starptautiskai kuģniecībai, Japānas ārlietu ministrija steidzās paskaidrot, ka ar šādu lēmumu Maskava pārkāpusi starptautiskos, brīvas kuģniecības likumus atklātajos ūdeņos. Sav. Valstu gaisa spēki Maskavas lēmumu uzņem jau daudz filozofiskākā garā, aizrādot, ka amerikāņu laika novērošanas un patruļlidmašīnu darbību tas nespēj ietekmēt, jo „mēs jau viņiem tik tuvu tāpat nekad nelidojam."

Partijas tīrīšanas Bulgārijā

Viena partija, vieni grēki Padomju Savienībā, komūnistu Ķīnā un tagad Bulgārijā, kas arī uzsākusi savas Centrālkomitejas retināšanu.

Berlīnē. Preses ziņas, kas sasniegušas Berlīni, liecina, ka komūnistu partiju tīrīšanas epidēmija sasniegusi Bulgāriju, kur par pretpartejisku darbību padzīti 3 centrālkomitejas locekļi — Čankofs, Terpečefs un Panofs. Čankofs bija viens no ministru prezidenta vietniekiem. Terpečefs bija darba un sociālās apdrošināšanas ministrs, kamēr Panofs, kādreizējs armijas ģenerālis, tagad ticis degradēts jau pa otram lāgam: pagājušajā gadā par pretošanos valdības politikai tika pazemināta viņa dienesta pakāpe.

Terpečefs un Panofs tika izslēgti no Centrālkomitejas, kamēr Čankofs zaudēja savu vietu arī politbirojā. Viņš tika apvainots „sistēmatiskā politbiroja vienotības un kollektīvitātes traucēšanā un sava nogrupējuma radīšanā, kas veicinājis politiku pret partijas interesēm".

TUNISIJA BŪS REPUBLIKA

Tunisā. Spriežot pēc pēdējo dienu notikumiem, Tunisija vēl tikai pavisam nesen nokratījusi Francijas virskundzību, gatavojas atbrīvoties arī no frančiem labvēlīgi noskaņotā 75 gadu vecā Beja.

Šīs nedēļas pirmajā pusē Tunisā sagaidāma valdošās Neo - Destour partijas pilnsapulce, kuŗu vadīs Tunisijas ministru prezidents Burdžība. Sagaida, ka tautā populārais ministru prezidents paziņos monarchijas izbeigšanos un pasludinās Tunisijas republikas dzimšanu. Domā, ka pēc tam Bundžiba kļūs par Tunisijas republikas pirmo prezidentu.

Kad Tunisija pirms 2 gadiem atbrīvojās no Francijas virskundzības, ministru prezidenta amatā nāca jau tad populārais Habids Burdžiba. Kopš tā laika viņa atbalstītāju skaits strauji audzis. Tunisijas Bejs turpretī šai laikā piedzīvojis vienu politisku neveiksmi pēc otras, un viņa faktiskā vaŗa stipri vien mazinājusies. Bez tam Bejs atbalsta Francijas intereses, kas arabu aprindās pašreizējos apstākļos šķiet visai neveselīga politika.

Pašreizējais Tunisijas Bejs pieder pie Huseinidu dinastijas, kas Tunisijas tronī uzkāpa jau 1705. gadā.

Kā vieslem, tā pašiem nometņotājiem Sidrabenes bērnu svētkos vislabāk patika vingrošanas priekšnesums ar bumbām. To vadīja fiziskās audzināšanas instruktore K. Rasa (augšā vidū). J. Kreiļa uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

TRIMDAS LATVIEŠU POLĪTIKA

P. DREIMANIS

Mūsu dienās daudz runā un raksta par latviešu polītiku trimdā. Pirms pāris gadiem tika nosodīts un gandrīz vai izsmiets katrs tautietis, kas nodarbojās vai ieteica nodarboties ar polītiku. Tagad šādas balsis reti atskan. Sāk darboties agrākās brīvās Latvijas polītiskās partijas; jaunieši aicina cits citu pievērsties polītikai ;darbojas biedrības ar polītiskiem mērķiem.

Kanadā un ASV grūti iedomāties pilsoni, kas nemaz neinteresētos par polītiku. Tās ir demokratijas, kuŗu dzīvi vada tā partija, kas iegūst vairākumu likumdošanas iestādes vēlēšanās. Tā kā likumi un to ievērošana dzīvē skar katru pilsoni, tad viņš nevar neinteresēties par partijām, kuŗām ir noteikšana likumu izdošanā un visas valsts dzīves vadībā. Tāpēc arī trimdinieki, kas ieguvuši Kanadas un ASV pavalstniecību ,interesējas par šo zemju partijām un atbalsta tās, kuŗas viņiem ir labvēlīgākas. Tā zināmā mērā ir arī latviešu trimdinieku polītika, kuŗai nozīme viņu stāvokļa nostiprināšanā un uzlabošanā Kanadā un un ASV.

Tomēr tā nav īstā latviešu polītika. Par tādu jāatzīst tikai tā polītika, kuŗas mērķis ir rūpēties par latvju tautas eksistenci un savas brīvvalsts atjaunošanu. Tautas eksistences jautājums, šķiet, ir pats svarīgākais. Bet par to netiek šķēpi lauzti, lai gan daži tautieši jau ir izteikušies, ka viņi aizejot no latvju tautas, un daudzi tās locekļi tik maz interesējas par jauno paaudzi, ka tā nevar neasimilēties. Tāpēc visai trimdas latviešu polītikai būtu jākoncentrējas uz latvju tautas eksistences nonodrošināšanu .Tagad tiek gan runāts un rakstīts par jaunatnes atbalstīšanu, bet vārdiem reti seko darbi. Par bērnu nacionālo audzināšanu interese ir vēl mazāka. Jaunās paaudzes nozīme tiek augsti vērtēta un tās aktīvitāte atzīmēta ar sajūsmu, bet par trūkumiem viņas centienos un rīcībā reti atskan kāda balss, kas parasti tiek ātri un viegli apklusināta. Tas liek domāt, ka tautas nākotne ir nodrošināta.

Pavisam cita pieeja ir brīvvalsts atjaunošanas jautājumam .Par to vārdos visas latviešu organizācijas stāv un krīt, bet darbos ne vienmēr tas redzams. Dažādi plāni un nodomi vienu daļu tautiešu apmierina, paļaujotie uz saviem spēkiem; citi gaida kādas varenākas lielvalsts, pat atsevišķas tās partijas izšķirīgu rīcību; tomēr visvairāk ir tādu, kas domā, ka, ieinteresējot citas valstis, kopsolī ar tām panākama mērķa sasniegšana. Šķiet ,ka pēdējā taktika ir pareizākā. Tādā gadījumā būtu jāpanāk tās atzīšana, un līdz ar to par izejas stāvokli turpmākajai darbībai jāatzīst visu organizāciju rīcības saskaņošana. Šo uzdevumu varētu veikt Globālā apvienība, kas, diemžēl, vēl arvien nav sākusi darboties.

Cīņa par tautas eksistenci un brīvalsts atjaunošana jāatzīst par īsto trimdas latviešu polītiku. Šai cīņā jāpiedalās visim tautiešiem. Tāpēc te nevar runāt par vairākām partijām. Nacionālā polītikā jāapvienojas visām tautas šķirām. To iespējams vērot ASV, kur abu lielo partiju ārējā polītika ir vienāda. Arī citās valstīs briesmu brīdī domstarpības ārējā polītikā izlīdzinās, un visas partijas vienojas par galveno cīņas virzienu. Tas, piemēram, bija vērojams Vācijā 1. pasaules kaŗa sākumā, kad arī sociāldemokrati nobalsoja par kaŗa budžetu. Latviešu trimdinieki darbos šo patiesību vēl nav atzinuši. Tāpēc, piemēram, nevar izveidoties Globālā apvienība. Arī atsevišķu organizāciju taktika vēl nav saskaņota. Mūsu individuālisms arvien vēl stāv ceļā vienībai.

Kā jau aizrādīts, šķiru polītikas aizstāvji sāk darboties, atjaunojot Latvijas brīvvalsts laikmeta polītiskās partijas. Protams, tā ir viņu darīšana. Neviens viņiem to nevar ne liegt, ne pārmest. Viņu partijām ir galvenokārt teorētiska nozīme svešumā — iepriekšējās darbības novērtēšana un jaunu principu un taktikas izstrādāšana, kā arī jauno biedru informēšana un ieinteresēšana attiecīgās šķiras dzīves jautājumos. Tikai jāšaubās, vai atjaunotā Latvijas brīvvalstī faktiski būs iespējams sadalīt iedzīvotājus agrākās šķirās; piem., vai būs iespējams atšķirt vecsaimniekus no jaunsaimniekiem pēc kolchozu likvidācijas. Arī idejiskais pamatojums visu šķiru rīcībai nebūs vairs tāds, kads tas bija pirms komūnistu valsts eksperimenta, kad sociālistu partijas balstījās uz Marksa Kapitālu un cīnījās par vienu un to pašu mērķi, atšķiroties cita no citas tikai ar taktiku un tās līdzekļiem. Vispāri pēc boļševiku saimniekošanas Latvijā, kur visa dzīve ir sagrozīta un pat otrādi apgriezta, grūti spriest par tās sabiedriskām šķirām un to interesi nākotnē. Tāpēc šķiru organizācijām — partijām nav viegls uzdevums, bet ieinteresētās personas cer šīs grūtības pārvarēt. Bet tās nedrīkst no sava vienas šķiras viedokļa spriest par tagadējo nacionālo polītiku. Tā, kā jau aizrādīts, ir visu trimdas latviešu polītika, visas tautas lieta. Par to arī jau ir paguvušas izteikties kā atsevišķas personas, tā arī dažas organizācijas, nokritizējot agrākās Latvijas brīvalsts polītiku un ieteicot sekot modernajām demokratijām. Arī šis ieteikums ir pāragrs .Vispirms jāpazīst savas zemes saimnieciskais stāvoklis un iedzīvotāju kultūrālais līmenis; tik tad iespējams pareizi spriest par to, kas darāms, — kādi agrākie soļi atzīstami par nepareiziem un revidējami, un kas atstājams no iepriekšējās brīvvalsts prakses. Vispāri valsts iekārtas pārnešana no vienas zemes otrā nav attaisnojama, jo tai jābūt pieskaņotai zemes un tautas īpatnībām. Tāpēc par to tagad nav lietderīgi spriest. Nonākuši dzimtenē, vērosim un spriedīsim. Tagad rūpēsimies par tautas dzīvo spēku un viņas brīvvalsts atjaunošanu. Tā ir trimdas latviešu polītika.

DAUGAVAS VANAGI

Gatavojieties Daugavas Vanagu dienām Bostonā

31. augustā un 1. septembrī Bostonā risināsies 1957. gada ASV Daugavas Vanagu dienu sarīkojumi. Salidojuma programma šāda:

31. augustā, plkst. 1:00 — Daiļamatniecības darbu izstādes atklāšana. Izstāde būs atvērta abas dienas. Ieeja brīva.

Plkst. 3:00 Austrumu piekrastes latviešu paukošanas meistarsacīkšu priekšsacīkšu sākums.

Plkst. 6:00 meistarsacīkšu fināli. Ieejas maksa — 50 c.

Plkst. 8:30 Vanagu dienu balle. Ieeja — 1.50 dol. (ieskaitot galdiņu).

1. septembrī, plkst. 11:00 — ASV DV dienu svinīgā sanāksme.

Plkst. 6:00 Bostonas DV apvienības teātra pirmizrāde — Vildes „Pūķis"

TRIMDAS JAUNATNES STĀJA UN CENTIENI

ALJA's valdes locekļa J. Peniķa priekšlasījums

Par trimdas latviešu jaunatnes problēmām un to ārējiem izpaudumiem plašākā runā milvokiešus informēja ALJA's centrālās valdes loceklis Jānis Peniķis. Viņš starp citu pieminēja, ka jaunieši sarunās patlaban tiekot lietoti divējādi apzīmējumi: vecie jaunieši un jaunie jaunieši! Jānis Peniķis ir pieskaitāms pirmajiem. Viņš šai zemē pabeidzis augstskolu, nodibinājis savu ģimenes dzīvi un ieguvis arī visai respektējamu sabiedriskā darba stāžu gan Milvokos organizācijās, gan arī ALJA's centrālā valdē, kuras loceklis viņš ir vairākus gadus. Īsi sakot referentam minētais temats labi pazīstams:

„Jaunatnes darbs ir daļa no mūsu visu dzīves un darba", savu runu sākot, norādīja Jānis Peniķis, un tad atgādināja, ka ALJA's statūti izteic jaunatnes ilgas — saglabās sevī Latvijai un strādāt latviešu kultūras celšanai un Latvijas brīvības atgūšanai. Šīs divas tezes ir organizētās jaunatnes darba credo. Protams, šo divu mērķu īstenošana vien jau ir liela, ļoti liela problēma. Bet jaunatnei ir arī citas blakus problēmas, pašai jaunatnei ļoti svarīgas un bieži vien tādas, kas aizēno vecākās paaudzes problēmas. Kā pirmās šo problēmu grupā referents minēja personīga rakstura problēmas (darba izvēle, izglītība, sports, veselība, mīlestība u. tml.). Tām kādā rakstu krājumā nesen pieskāries arī prof. P. Starcs, un J. Peniķis atzina, ka „tik nepareizu latviešu jaunatnes problēmu skaitījumu nācās lasīt pirmo reizi".

„Vai tad šīs problēmas — arodizvēle, sports, smēķēšana u. tml. — latviešu jaunatnei trimdā ir vissvarīgākās?" jautāja referents, un atbildēja ar kategorisku — „Nē!".

Kā otru jaunatnes problēmu grupu referents minēja — sabiedriskās problēmas: valoda, tradīcijas, tikumi. Latviešu vecākā paaudze pa lielākai daļai dzīvo pati savā sabiedrībā. Jaunatnei te dzīve jāvada divās dažādās sabiedrības grupās. Tas ir svarīgs apstāklis, ko nekad nedrīkst aizmirst. Jaunieši, ar kuriem pēdējos gados nācies sadarboties, ir labi latvieši un dedzīgi patrioti. Bet tiklīdz viņu sarunas novirzās uz ikdienas un studiju jautājumiem, viņiem grūti iztikt bez svešvārdiem, bez angļu teikumiem, bez amerikāņu slenga, jo temas, kuras nu tiek pārrunātas, viņi nav mācījušies latviešu valodā. „Negribu ar to attaisnot latviešu valodas novārtā pamešanu, bet tas ir daļējs izskaidrojums tam, kādā virzienā ejam." — Tāpat ļoti bieži vien ir atšķirība sabiedriskām parašām, ar kādām mūsu jaunatnei ir jāsastopas amerikāņu vidē.

Tad — mūsu lielās problēmas un jautājumi: lojālitāte un cīņa par Latviju. Daļai jaunatnes par Latviju ir krietni vien savādāks jēdziens kā vecākai paaudzei. Ja pēdējiem Latvija ir reāls jēdziens, tad „jaunākiem jauniešiem" tas bieži vien ir visai miglains un teorētisks. Tāpat komūnismā jaunatne saskata ne tikai Latvijas, bet visas pasaules ienaidnieku, un var priecāties, ka ļoti daudziem latviešu jauniešiem pretkomūnistiskā cīņa ir viņu sabiedriskā darba galvenais motivs.

Runājot par jaunatnes darba praktiskajiem veidiem un izpaudumiem, J. Peniķis kā vissvarīgāko minēja darbu pulciņos un kopās. Jaunieši latviešu papildskolas atstāj attīstības viskritiskākajos gados. Ģimene šai posmā zaudē lielu daļu savas ietekmes, un vienīgais, ko tad jaunieši respektē, ir citi tādi paši jaunieši. Tādēļ ir svarīgi, ka mūsu jaunieši iespējami vairāk sava brīvā laika pavada citu latviešu jauniešu sabiedrībā un lielākos un mazākos jauniešu salidojumos. Ne jau vienmēr tie dod iecerētos rezultātus un panākumus, bet kaut kas no šādām sanāksmēm vienmēr paliek ikvienā to dalībnieka sirdī un dvēselē.

Nobeigumā referents klausītājiem pastāstīja par ALJA's praktisko darbu — jaunatnes vadītāju kursiem, žurnālu „Jaunā Gaita", t. s. bibliotēku akciju un pretkomūnistisko lasītāju vēstuļu rakstītāju tīklu amerikāņu laikrakstiem u. tml.

Šai vakarā notika arī otrs priekšlasījums. Tanī R. Veidemanis informēja par svarīgākajiem un zīmīgākajiem posmiem un lēmumiem ALA's pēdējā kongresā.

rč.

AGLONAS DIEVMĀTES SVĒTKI LONDONĀ

„Kad pieminam Aglonas vārdu", tā vēl šodien raksta komūnistu laikraksts „Padomju Latvijas sieviete", „tad liekas — dzirdam baznīcas zvanus un redzam dievlūdzēju simtus, kas pazemīgi loka savus ceļus . . . Liekas, redzam vecas māmuļas, kas, lakatiņā iesējušas lūgsnu grāmatas kopā ar svētdienas kurpēm ,mēro tālus kilometrus basām kājām, nereti līdzi sev vedot dēlus vai mazdēlus, meitas vai mazmeitas. Stalta ir Aglonas baznīca. Tās augstie Torņi tālu redzami, divu lielo zvanu balsis tālu dzirdamas un iedveš ticīgajiem bijību, cenšas rādīt un iestāstīt cilvēka niecību pret Dieva templi."

Mēs, kas esam ārpus dzimtenes, nevaram doties uz stalto Aglonas baznīcu. Tomēr Kanadā un ASV dzīvojošie latviešu katoļi jau vairākus gadus pulcējas Londonā, kas tiem kļuvusi par otru Aglonu, lai tur atzīmētu Māras zemes Karalienes godam rīkotos svētkus. Šogad šie svētki notiks 17. un 18. augustā.

Svētkus ievadīs svinīgs vakara dievkalpojums pl. 7.00 (DST) poļu baznīcā „Our Lady of Czestochowa". 417 Hill St. Pēc dievkalpojuma, pl. 8 vakarā turpat baznīcas zālē notiks Detroitas latviešu ansambļa tautas dziesmu mūzikāls uzvedums „Vakarēšana", brīvmākslinieces A. Skrūzmanes vadībā. Jāpiezīmē, ka šis mūzikālais uzvedums savā laikā Detroitā un citur ir guvis ārkārtīgi lielu atsaucību. Plašākām tautiešu aprindām Kanadā pirmoreiz to būs iespējams redzēt un dzirdēt Londonā. Pēc koncerta saviesīga dzīve.

Svētdien, 18. augustā, plkst. 9.00 no rīta svinīga sv. Misa turpat poļu baznīcā. Dievkalpojumu kuplinās LKKCK koris V. Rundāna vadībā. Pie grēkusūdzes būs iespēja pieiet jau no plkst. 8 rītā.

Londonas latviešu katoļu draudze un tās prāvests laipni aicina visus katoļticīgos tautiešus piedalīties šajos Aglonas Dievmātes godam rīkotajos svētkos, lai izlūgtu Visvarenā svētību paši sev un cietējiem brāļiem dzimtenē.

Visi sarīkojumi notiks Bostonas DV namā, 23 Kenilworth St., Roxbury, Mass.

Tuvāka informācija: Edgars Treimanis — 85 Dale St., Roxbury, Mass. Telef .HI 2 - 4710; Jānis Kaža — 36 Kempton St., Roxbury, Mass. Telef. LA 6 - 5972.

BIEDRU VAKARS

DV Toronto nodaļa rīko 26. jūlijā, pl 8 v., DV namā, 123 Huron ielā, biedru vakaru. Visi biedri laipni aicināti.

Toronto nod. valde

Aizsaulē

15. jūlijā miris DV Britu Kolumbijas nodaļas biedrs Leopolds Feldmaņa t?rs.

KANADĀ

TORONTO

● Latviešu agronomu b-bas dārzkopības sekcija rīko š. g. 11. augustā ekskursiju uz Gvelfas lauksaimniecības kolledžu. Ekskursijā paredzēts iepazīties ar kolledžas dārzkopības nod. siltumnīcām, dārzkopības mēģinājumiem un apstādījumiem. Pieteikšanās un tuvāka informācija pie sekcijas vadītāja K. Zariņa, tel.: HI 4 - 3121.

● Latv. YMCA's klubs oktobrī rīko filmu izrādi Centrālās YMCA's auditorijā Rīga šodien. Izrādīs 400 p. garu krāsu filmu, ko uzņēmuši zviedru jūrnieki viesošanās laikā Rīgā, un tikpat garu melnbaltu filmu, ko 1955. un 1956. uzņēmuši Dānijas tūristi. Bez tam izrādīs arī inž. Jekstes sagādāto filmu — Tā ir Latvija. Pēc filmu izrādes būs koncerts, kurā atskaņos pēc kaŗa okupētajā Latvijā komponētos darbus.

Latviešu ārsti

J. Karols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH 4-2081. Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., Z., tel. tel.: LE 4 - 6851.

MAZIE MĀCĀS LĪGOT SAULAINĒ

● Sestdien, 13. jūlijā vakarā mazie Saulaines nometņotāji rīkoja savu pirmo ugunskuru. Šī bija viņu pirmā sestdiena nometnē.

Lai gan Jāņi jau pagājuši, bet ne visai sen, ugunskurs notika Jāņu vakara apzīmējumā. Nometnes vadītājs Bāliņš bija izvēlējies šo temu, lai bēni iepazītos ar Jāņu vakara norisi un varētu vingrināties līgošanā. Bērni bija novījuši arī Jāņu vainagus. Netrūka arī Jāņa tēva, Jāņa mātes, ne siera, ne „alus."

Vakaru ievadīja un ugunskuru aizdedza profesors Burkēvics, kas pašreiz pavada savu atvaļinājumu Saulainē.

Pēc tam nometnes vadītājs Bāliņš apbalvoja priekšzīmīgākās zēnu un meiteņu teltis.

Pēc apbalvošanas sekoja līgošana un aplīgošanās zēnu un meiteņu starpā, kas mazajiem līgotājiem seviški patika. Bija ieradušies arī diezgan daudz pieaugušu viesu, kas arī piedalījās līgošanā.

Vakars izdevās ļoti labi un tas bija arī labs vingrinājums bērniem latvisku Jāņu svinēšanā.

MONTREĀLA

● Ev. - lut. Sv. Pāvila draudzes jauniegūtajam lauku īpašumam draudzes padome izvēlējusies nosaukumu Tērvete. Īpašuma iesvētīšana svētdien, 18. augustā, plkst. 11 rītā. Ar 21. jūliju tiek uzsāktas darba talkas, kādēļ visi draudzes locekļi lūgti piedalīties darbos, kas notiks katru sestdienu un svētdienu. Darba talka un transporta jautājumā zvanīt draudzes pr-ka v. E. Mazutim, telef.: RE 3 - 5511. Draudzes vadība lūdz ziedot mēbeles, mājsaimniecības piederumus un citas mantas, kas nepieciešamas mājas iekārtošanas vajadzībām, kā arī naudas līdzekļus.

Šai sakarā tiek rīkota arī mantu loterija, kurā varēs laimēt apbūves gabalu. Izloze notiks 18. augustā, lozes cena $1,00, tās pieprasāmas draudzes padomes loc. un dāmu komitejai. Lozes iegādāties var ikviens, bez konfesiju un draudžu atšķirības.

● Sv. Pāvila draudzē šogad jauniešu iesvēte nenotiks, jo nav pieteikušies iesvētāmie

● DV Montreālas nod. valdes loc. J. Čugura ģimenē priecīgs notikums — piedzimis dēls Ēriks Jānis.

● Bērnu vasaras nometni atklāja 7. jūlijā, tā atrodas apm. 55 jūdzes no Montreālas skaistās St. Felix de Valois upes krastā. Par audzinātāju darbojas E. Pīlupe, bet nometnes komitejā P. Agrums, O. Rakauska un J. Ribakovs.

● DV nod. valde piešķīrusi bērnu vasaras nometnes atbalstam $25,00. kā arī nolēmusi atbalstīt kapa pieminas zīmju uzstādīšanu nel. māc. H. Kušilam un DV biedram A. Slišānam.

● Latviešu b-bas informācijas izdevums Ziņotājs ar 100. n-ra iznākšanu atskatās uz 8 gadu darbību. Ziņotāju lasa apm. 2/3 šejienes tautiešu. Tas informē par sabiedriskās dzīves norisi un citām aktuālitātēm. Pirmie Ziņotāja redaktori bija architekts A. Klinklāvs un inž. A. Spūrmanis, bet pašreizējais redaktors ir J. Skrastiņš.

● Rudens posms Montreālas tautiešiem būs bagāts ar sarīkojumiem: 21. septembrī DV un Latv. b-bas rīkotā rudens sezonas atklāšanas balle ar rudens karalienes vēlēšanām. Sarīkojums notiks jaunā ukraiņu nama greznajā zālē. Šinīs pašās telpās 9. novembrī notiks arī DV nodaļas 7 gadu darbības atcere un Mārtiņu sarīkojums. 30. novembrī Galdnieku zālē būs Dainas koŗa koncerts ar sekojošu balli. Bez tam oktobra mēnesī paredzēti abu ev. - lut. draudžu sarīkojumi, bet novembra vidū — valsts svētku akts un sarīkojums.

JURIS EPERMANIS
ar tautsaimniecības B. S. gradu beidzis Buffalo universitāti un paaugstināts leitnanta dienesta pakāpē aviācijā.

Luterāņu sanāksme Mineapolē

Uz luterāņu pasaules federācijas sanāksmi Mineapolē nevarēs ierasties zēnu koris no Leipcigas, jo Austrumācijas valdība tam ir liegusi izbraukšanas atļauju, nedodot nekādu oficiālu pamatojumu. Komūnistiskie valdības pārstāvji gan ir piemetinājuši, ka 66 balsu zēnu koris ir pārāk liela vienība apmeklējumam zemē, kas neatzīst Austrumvāciju.

Brīvās pasaules baznīcu vadītāji ir tajā pārliecībā, ka komūnisti ieskata par nevēlamu, ka jaunie zēni iepazīstas ar Rietumu demokratijas dzīvi un baznīcu tai vecumā, kad ietekme ir vislielākā.

Kā zināms, luterāņu lielā sanāksme notiks no 15. - 25. augustam Mineapolē. No latviešu evaņģeliski- luteriskās baznīcas kā oficiālie delegāti piedalīsies archibīskapa vietnieks prof. K. Kundziņš un archibīskapa sekretārs māc. E. Rozītis. Bez tam gaida ierodamies daudzus viesus, no kuŗiem daži arī oficiāli piedalīsies sanāksmē.

Latviešu dievkalpojumi sanāksmes laikā notiks svētdienās 18. un 25. augustā, plkst. 10.00 no rīta Mineapolē, 3152 Ave., So.

Tālos viesus, kas vēlētos naktsmājas latviešu ģimenēs, lūdz iepriekš rakstīt draudzei uz minēto adresi vai arī draudzes priekšniekam E. Dunduram, 2123 Dupont Ave. N., Minneapolis, Minn., U.S.A.,

(X).

Baltiešu rezolūcija uzņemta Kongresa protokolos

Baltiešu komiteja Miami, Floridā,nosūtījusi aizvesto piemiņas aktā pieņemto rezolūciju Floridas senātoriem G. Smeteram (Smather) un S. Hollandam .Pēc senātoru priekšlikuma šī rezolūcija uzņemta Kongresa protokolos (Congressional records).

TLB SESTDIENAS SKOLA

meklē skolotājus latviešu valodā un pirmskolas klasei. Laipns lūgums pieteikties pie skolas pārzines A. Martinsones, rakstot 189 Quebeck Ave., Toronto 9, vai pa tālr .RO 9 - 3802 (pēc plkst. 7 vakarā).

Latviešu klubs Rīga

lūdz biedrus, labvēļus un interesentus ceturtdien, 25. jūlijā, plkst. 20,00, kluba telpās, 284 Sherbourne St., uz pārrunām par kluba turpmāko darbību.

Pagaidu valde

Toronto Sarīkojumu kalendārs

31. augustā DV dienu balle Palace Pier, DV Toronto nod.
28. septembrī — Kazanovas mētelis DVTK.
29. septembrī Jaunsudrabiņa vakars, LPB Kanadas kopa.
5. oktobrī — Kazanovas mētelis DVTK.
19. oktobrī Dāmu valsis — Čikāgas teātra viesizrāde, TLB.
26. oktobrī — Latv. Mednieku un makšķernieku sarīkojums.
8. novembrī Tradicionālais Mārtiņu vakars Columbus zālē, TLB un T.L Sp. klubs.
9. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier, DV Toronto nod., DV Sporta klubs.
23. novembrī Bostonas ansambļa viesizrāde.
31. decembrī Jaungada sagaidīšana Kolumba zālē.
31. janvārī 1958. g. Preses balle, LPB Kanadas kopa.

HAMILTONA

Svētdien, 28. jūlijā, dievkalpojums.
24. augustā — HMMK eksternās māla baložu šaušanas sacīkstes.
12. oktobrī — DV Hamiltonas nodaļas gada svētki.
2. novembrī — HMMK medību sezonas atklāšanas balle.
16. novembrī Latvijas valsts neatkarības svētku svinības.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5661
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

KOPĪGS BALTIEŠU IZBRAUKUMS

Svētdien, 28. jūlijā Progress Construction Co. īpašuma robežās, apmēram 10 jūdzes no Montreālas pie Terrebones (Terrebonne), augšminētā būvfirma rīko izbraukumu ar „pikniku" igauņiem, latviešiem un lietuviešiem, rūpējoties par deju mūziku un atspirdzinājumiem. Visi izbraukuma dalībnieki varēs piedalīties arī loterijā, kur izlozēs pilnīgi par brīvu vienu apbūves gabalu, bet vairākus citus ar 10 proc. atlaidi. Sarīkojuma vietā var nokļūt, braucot no Montreālas pa 18. ceļu līdz Terrebones tiltam, pēc tam jānogriežas pa kreisi un jāseko ceļa zīmēm.

LASĪTĀJU vēstules

PAR ORDEŅU NĒSĀŠANU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Latvijas Amerikā š. g. 56. numurā Jānis Gallītis savā atmiņu stāstījumā piebilst, cik viņš atceroties, pie armijas tērpa nebijis atļauts nēsāt ordeņus (te domāti franču ārzemju leģiona ordeņi), ko Ādamsons arī respektējis, tikai Jāņos un izlaiduma dienā nenocieties un pielicis. — Patiesības labad jāpaskaidro ,ka tā tomēr nebija — pie Latvijas brīvvalsts karavīra tērpa bija atļauts nēsāt arī ārzemju ordeņus un goda zīmes katrā atsevišķā gadījumā ar Valsts prezidenta atļauju, kas tika praktizēts tā, ka attiecīgās goda zīmes jeb ordeņa kavalieris iesniedza ar savas zemākās tiešās priekšniecības starpniecību ziņojumu, tam pievienojot dokumentu par ordeņa piešķiršanu, tad padotības kārtībā (gan pailgā laikā) ziņojums nonāca līdz Valsts prezidentam, pēdējais izsludināja „Valdības Vēstnesī" (parasti lielākai grupai kopā) sarakstu, kam atļauts nēsāt pie karavīra tērpa tādu un tādu ārzemju ordeni. Šo prezidenta rīkojumu attiecīgo daļu komandieri katrreiz ierakstīja šīs daļas dienas pavēlē, ar ko arī ieinteresētais karavīrs dabūja zināt, ka prezidents atļāvis tam nēsāt šo ārzemju ordeni. Bet, kā jau minēju, šī procedūra ilga mēnešiem, un, piem., es, pildot obligāto karaklausību, Bruņoto vilcienu pulkā, rudenī iesniedzu šādu ziņojumu vada seržantam, bet Valsts prezidenta atļauju dzirdēju tikai kādā jau vēlā pavasara vakara jundā, dežurantam nolasot dienas pavēli, ka Valsts prezidents atļāvis nēsāt pie karavīra tērpa man piešķirto Lietuvas ordeni. —

Mag. iur. E. Lapiņš.

LIELISKI PAVADĪTS ATVAĻINĀJUMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Nav patīkami, ja atvaļinājuma laiks jāpavada pilsētā vai kādā citā nepiemērotā vietā; vēl grūtāk ir izvēlēties, kur to pavadīt, jo atpūtas vietu ir bezgala daudz.

Nekad neesmu varējis saprast ļaudis, kas brauc atpūsties uz Nosbeju vai vēl tālāk, bet gan laikam tikai tamdēļ, ka es tur vēl neesmu bijis. Skaista ir ziemeļu daba, klinšainie un mežonīgie apgabali, neskaitāmie ezeri un meži, bet, lai visus šos jaukumus baudītu, nav nemaz jābrauc pārāk tālu uz ziemeļiem. Pietiek aizbraukt līdz Grēvenhorstai, pēc tam pa 69 ceļu 9 jūdzes uz Glen Echo Lodge, un klāt ir ziemeļu paradīze — meži, svaigs gaiss un neskaitāmie Muskokas ezera līči, salas un klintis. Šai kurortā ir viss, ko sirds vēlas — sākot ar mājīgām telpām, garšīgām maltītēm, sporta un citām laika kavēkļa nodarbībām. Sākumā var pievīlties tikai kaislīgie makšķernieki, jo pirmā dienā var arī nedabūt lielo lomu, bet ja deguns ir labs, tad arī nepaiet garām.

Visjautrākās izdarības vērojamas pie ūdens slēpēšanas, kad jāmēģina krist ūdenī vairākas reizes dažādos stāvokļos, kamēr tiek stāvus uz slēpēm, bet ja jūs man neticat, tad paprasiet, „Maksim" viņš noteikti pastāstīs tuvāk! Arī vakaros par garlaicību nav ko domāt, jo par laika kavēšanu un latvisku vakarēšanu gadā Arnis ar Imantu. Draudzību nodibināt šai atpūtas vietā ir pavisam vienkārša lieta, vajaga tikai aizmirst ikdienas rūpes, tad jūs aizmirsīsit pat savu tuvāko draugu! Viena pavadītā nedēļa Muskokas ezera salā Glen Echo lodžā ir zelta vērts, un ja par to gribas pārliecināties ,tad pavadiet tur vismaz vienu nedēļas nogali. Par to, ka nākošā gadā būšit šeit atvaļinājumā ,esmu pilnīgi pārliecināts!

Pēteris, Toronto.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

KOPĪGS BALTIEŠU IZBRAUKUMS

Svētdien, 28. jūlijā Progress Construction Co. īpašuma robežās, apmēram 10 jūdzes no Montreālas pie Terrebones (Terrebonne), augšminētā būvfirma rīko izbraukumu ar „pikniku" igauņiem, latviešiem un lietuviešiem, rūpējoties par deju mūziku un atspirdzinājumiem. Visi izbraukuma dalībnieki varēs piedalīties arī loterijā, kur izlozēs pilnīgi par brīvu vienu apbūves gabalu, bet vairākus citus ar 10 proc. atlaidi. Sarīkojuma vietā var nokļūt, braucot no Montreālas pa 18. ceļu līdz Terrebones tiltam, pēc tam jānogriežas pa kreisi un jāseko ceļa zīmēm.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PAR ORDEŅU NĒSĀŠANU

Latvijas Amerikā redakcijai:

Latvijas Amerikā š. g. 56. numurā Jānis Gailītis savā atmiņu stāstījumā piebilst, cik viņš atceroties, pie armijas tērpa nebijis atļauts nēsāt ordeņus (te domāti franču ārzemju leģiona ordeņi), ko Ādamsons arī respektējis, tikai Jāņos un izlaiduma dienā nenocieties un pielicis. — Patiesības labad jāpaskaidro, ka tā tomēr nebija — pie Latvijas brīvvalsts karavīra tērpa bija atļauts nēsāt arī ārzemju ordeņus un goda zīmes katrā atsevišķā gadījumā ar Valsts prezidenta atļauju, kas tika praktizēts tā, ka attiecīgās goda zīmes jeb ordeņa kavalieris iesniedza ar savas zemākās tiešās priekšniecības starpniecību ziņojumu, tam pievienojot dokumentu par ordeņa piešķiršanu, tad padotības kārtībā (gan pailgā laikā) ziņojums nonāca līdz Valsts prezidentam, pēdējais izsludināja „Valdības Vēstnesī" (parasti lielākai grupai kopā) sarakstu, kam atļauts nēsāt pie karavīra tērpa tādu un tādu ārzemju ordeni. Šo prezidenta rīkojumu attiecīgo daļu komandieri katrreiz ierakstīja šis daļas dienas pavēlē, ar ko arī ieinteresētais karavīrs dabūja zināt, ka prezidents atļāvis tam nēsāt šo ārzemju ordeni. Bet, kā jau minēju, šī procedūra ilga mēnešiem, un, piem., es, pildot obligāto karaklausību, Brunoto vilcienu pulkā, rudenī iesniedzu šādu ziņojumu vada seržantam, bet Valsts prezidenta atļauju dzirdēju tikai kādā jau vēlā pavasara vakara jundā, dežurantam nolasot dienas pavēli, ka Valsts prezidents atļāvis nēsāt pie karavīra tērpa man piešķirto Lietuvas ordeni. —

Mag. iur. E. Lapiņš.

LIELISKI PAVADĪTS ATVAĻINĀJUMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Nav patīkami, ja atvaļinājuma laiks jāpavada pilsētā vai kādā citā nepiemērotā vietā; vēl grūtāk ir izvēlēties, kur to pavadīt, jo atpūtas vietu ir bezgala daudz.

Nekad neesmu varējis saprast ļaudis, kas brauc atpūsties uz Nosbeju vai vēl tālāk, bet gan laikam tikai tamdēļ, ka es tur vēl neesmu bijis. Skaista ir ziemeļu daba, klinšainie un mežonīgie apgabali, neskaitāmie ezeri un meži, bet, lai visus šos jaukumus baudītu, nav nemaz jābrauc pārāk tālu uz ziemeļiem. Pietiek aizbraukt līdz Grēvenhorstai, pēc tam pa 69 ceļu 9 jūdzes uz Glen Echo Lodge, un klāt ir ziemeļu paradīze — meži, svaigs gaiss un neskaitāmie Muskokas ezera līči, salas un klintis. Šai kurortā ir viss, ko sirds vēlas — sākot ar mājīgām telpām, garšīgām maltītēm, sporta un citām laika kavēkļa nodarbībām. Sākumā var pievīlties tikai kaislīgie makšķernieki, jo pirmā dienā var arī nedabūt lielo lomu, bet ja deguns ir labs, tad arī nepaiet garām.

Visjautrākās izdarības vērojamas pie ūdens slēpošanas, kad jāmēģina krist ūdenī vairākas reizes dažādos stāvokļos, kamēr tiek stāvus uz slēpēm, bet ja jūs man neticat, tad paprasiet, „Maksim" viņš noteikti pastāstīs tuvāk! Arī vakaros par garlaicību nav ko domāt, jo par laika kavēšanu un latvisku vakarēšanu gādā Arnis ar Imantu. Draudzību nodibināt šai atpūtas vietā ir pavisam vienkārša lieta, vajaga tikai aizmirst ikdienas rūpes, tad jūs aizmirsīsit pat savu tuvāko draugu! Viena pavadītā nedēļa Muskokas ezera salā Glen Echo lodžā ir zelta vērts, un ja par to gribas pārliecināties, tad pavadiet tur vismaz vienu nedēļas nogali. Par to, ka nākošā gadā būsit šeit atvaļinājumā, esmu pilnīgi pārliecināts!

Pēteris, Toronto.

... tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt. ... nuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ ... pastmarka. ... vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ... redakcijas viedoklis.

VISVAIRĀK UZMANĪBAS JĀVELTĪ JAUNĀKAJIEM JAUNIEŠIEM

Piezīmes par ALJA's valdes sēdi Grand Rapidos

6. un 7. jūlijā notika priekšsēdē- [illegible] jā ALJA's valdes sēde šai darbības gadā.

Sēdes dalībniekus Latviešu b-bas namā laipni uzņēma un bagātīgi paciemāja Grand Rapidu jaunatnes pulciņa Pērse darbinieces.

V. Nollendorfs ziņoja, ka notiek sarunas ar Kanadas jaunatnes apvienību par kopēja Ziemeļamerikas jaunatnes apgāda radīšanu. Valde pilnvaroja priekšsēdi un informācijas daļas vadītāju šo vēlamo lietu kārtot tālāk.

L. Streips ziņoja, ka no pagājušā ALJA's kongresa, ko rīkoja kopā ar DV organizāciju, ALJA saņēmis tās daļu no atlikuma — $152,00.

Priekšsēdis ziņoja, ka Latvijas sūtnis Vašingtonā Dr. A. Spekke ALJA's vajadzībām nodevis desmit sējumus „History of Latvia" un „The Ancient Amber Routes and the Geographical Discovery of the Eastern Baltic". Tāpat Andrejs Eglītis (LNF) no Zviedrijas Apvienībai atsūtījis vairākos eksemplāros pretkomūnistiskas brošūras, skrejlapas, pastkartes, skaņu lentu, drīzumā sūtīs filmu un turpinās sūtīt arī cita veida materiālus.

No 60 ASV latviešu skolām atsaukušās 1/3 uz ALJA's aicinājumu iesūtīt labāko absolventu vārdus, lai tiem varētu dāvināt „Jaunās Gaitas" gada abonementu.

Latviešu jaunatnes dienām Ziemeļvācijā atbalstam ALJA atvēlēja $25,00. Biedrzinis atgādināja, ka pie viņa vēl joprojām dabūjami pretkomūnistiskie auto lipekļi. U. Grava (no Ņujorkas) savā ziņojumā ieteica Apvienībai vairāk uzmanības veltīt visjaunākajiem jauniešiem: rīkot vasaras nometnes, vai piedalīties to rīkošanā; izkārtot sporta nodarbības; makšķerēšanas, sēņošanas izbraukumus, — citiem vārdiem — darīt vairāk praktisko, kur visi vai lielākā daļa jaunatnes varētu darboties līdz. Čikāga jau rīkojot jauniešiem šaušanas apmācības.

Valde izraudzīja personas ALJA's kongresa komitejām: Rezolūciju komiteja — J. Peniķi, apsveikumu kom. — P. Freivaldu, nākošā kongresa vietas un laika kom. — L. Streipu, otrā rezolūciju kom. — H. Atomu, trešajā kom. — J. Jaunkrūmu un ja būs ceturtā rezolūciju komiteja, tad I. Upmani. Komitejas darbosies, lai saīsinātu kongresa debašu laiku. Vispirms visas rezolūcijas nolasīs kongresam, pēc tam nodos skatīt cauri komitejām, kur visi interesenti varēs piedalīties, izteikties par vai pret; pēc apspriešanas komitejas izstrādāto tekstu un ieteikumus nodos kongresam izlemšanai.

Valde sastādīja arī mandātu komisiju, kurā darbosies: Edm. Sprūde, Valdis un Velta Muižnieki, Zeltīte Jēkabsone, Vilmārs Kukainis un Ingrīda Kārkliņa.

Valde apstiprināja amatos: Leonīdu Neimani — Apvienības nozares vadītāju, Jogitu Rūtenbergu par ALJA's pārstāvi Vašingtonas valstī un Pēteri Taurīņu — Kalifornijā, V. Nollendorfu (ārpus daudzajiem amatiem) — par Apgāda pagaidu nozares vadītāju, bet Pulciņu nodaļas sekretāriātā — Veltu Muižnieci un Zeltīti Jēkabsoni inf. nod. pie „ALJA's Ziņām".

„ALJA's Ziņas" valde apstiprināja par Apvienības oficiozu, un tās iznāks 4 reizes gadā. Sakarā ar informācijas darba apvienošanu, turpmāk Apvienības savus protokolus nopavairos 180 eksemplāros un tāpat jaunatnes pulciņu nodaļa pēc pulciņu nodaļas Biļetēna 4. numura iznākšanas atsevišķi vairs biļetenu neizdos, bet savu nodaļu iekārtos „ALJA's Ziņās". Apvienošana izdarīta, lai ietaupītu līdzekļus. (Jaunatnes pulciņu ziņotāji un amatpersonas lūgtas iesūtīt savus rakstus, ziņojumus iesūtot [illegible] 3. n-rā pirms 25. jūlijā, adresē: „ALJA's Ziņas" P. O. Box 44, Kalamazoo, Mich.).

Bez tam nolēma šogad piešķirt jaunatnes balvu, un šai sakarā jaunatnes pulciņi tiek lūgti iesūtīt kandidātu vārdus nedēļu pirms kongresa sanākšanas. ALJA's biedrs - veicinātājs, dzejnieks Andrejs Eglītis, valdei iesūtījis ieteikumus turpmāk Apvienības amatpersonas vēlēt uz 2 gadiem, jo gads esot par īsu: tiklīdz jaunā valde iestrādājusies, tā jau jāsāk gatavoties nākošam kongresam, un darbs paliekot pusceļā. (Tas izlemjams kongresam).

Priecīgu pārsteigumu valdei un pārējiem dalībniekiem bija sagādājuši jaunatnes pulciņa „Pērse" darbinieki, ielūgdami visus dalībniekus [illegible] Grand Rapidu [illegible] Jāņu svinēšanas vietas, un tur izkārtotā sienā un ar meijām dekorētajā telpā (kur neiztrūka Tāļivalža, Beno un Jāņa Gorsvāna eļļas gleznu un pašu mākslinieku) [illegible] daļu — [illegible]. Kādu latvieši literārie „veči" domās un vārdos nodevās [illegible] par mūsu attiecībām ar dzimteni. (Dažas [illegible] „Jaunās Gaitas" augusta numurā).

Hugo Atoms,
ALJA's inf. nod. vad.
Ivars Galdes,
ALJA's sekretārs

TRIMDAS SAULAINĀ UN ĒNAS PUSĒ

JĀTNIEKS ZIRGĀ, KAS ATSAKĀS AUĻOT

Zenta Mauriņa saka, ka viņas mīļākais vārds ir mijiedarbība. Šķiet, ka turpat Stokholmā mītošo pulkvedi Kārli Lobi ir iemīlējusi mijiedarbība - viņu cildina un viņam uzbrūk, lai napoleoniskais pulkvedis neieaugtu debesīs.

Man šķiet, ka tāds „sabiedriskais klimats", kad viens ceļ, bet otrs peļ kādu tautas darbinieku, rosina tikai darbošanās un cīņas gribu. Cildināšana rada prieku, bet uzbrukumi spītu strādāt un cīnīties. Un spīts kādreiz panāk vairāk.

Kārlis Lobe bieži vien atrodas cildinājumu un uzbrukumu starmešu gaismā tādēļ, ka viņš reizē ir karavīrs, domātājs, patriots un orātors, kas komplicē viņa personību.

Visjaunākais pacildinājums pulkvedim ir Jāņa Gailīša atmiņu stāstā mūsu laikrakstā par virsnieku vietnieku kursiem Latvijas armijā, kuru vadītājs bijis Kārlis Lobe. Tur ar daziem piemēriem apgaismots Kārļa Lobes patriotisms, kas savu tēvu zemi — Latviju ceļ pāri visam.

Kad latviešu leģiona cīņas pie Volchovas turpinājās ar smagiem upuriem, Kārļa Lobes Imantas pulka leitnants Georgs Odiņš Hercoga Pētera ģimnazijas abiturientu sanāksmē Jelgavā teica runu par cīņām austrumu frontē, cildinot pulkvedi Kārli Lobi kā karavadoni par brīvu Latviju. Viņš saviem karavīriem vienmēr [illegible] šo cīņas mērķi.

Bet leģiona kapteinis Ādolfs Blāķis savā grāmatā par leģionu Medaļas otra puse nokritizē arī pulkvedi Kārli Lobi par svešas varas kalpu, dumju fantastu, un vēl citādi viņu un citus augstākos latviešu leģiona virsniekus un pašpārvaldes vadītājus noniecinot svētās dusmās.

Kārlis Lobe tagad Vācijas Latvijā rakstā Liktena cīņa atbild Ādolfam Blāķim un citiem leģiona cīņu jēgas apšaubītājiem. Tā ir domātāja atbilde, kas smeļ no ļoti dziļas akas: tautas cīņa par brīvību un suverēnitāti ir liktena cīņa, kas nebeidzas arī tad ne, ja apsvērumi ir pret to.

Un kamēr Ādolfs Blāķis savā grāmatā lietojis asus un nicinošus vārdus, pulkvedis - domātājs Kārlis Lobe atbild Ādolfam Blāķim:

„. . . Un jānožēlo tie, kas ar savas līdzekļiem tikuši izslēgti liktena cīņā, bet nav varējuši mīlzīgā „aukstā" [illegible] ... Latvijas brīvvalsts domu, bet sajutuši tikai bailes. Sava titāniskā prāta pārākuma vārdā [illegible] atsakās auļot liktena kaujā, jo lepno jātnieku mocījusi un moka skepse, un tādēļ jātnieks nav vilcis un nevelk zobenu no maksts. [illegible] ceļa klusinātos vaidus."

Vēstures profesors. Dr. Arnolds Spekke pulkveža Kārļa Lobes liktena cīņas domu ir formulējis savā History of Latvia 356. lpp.) ar kāda kaujās pagurušas Latvijas karavīra vārdiem kara transportā: „Latvijas armija nav neviena dezertiera."

Saturns.

JAUNIEŠU IESVĒTE KALAMAZŪ EV.-LUT. DRAUDZĒS

Kalamazū ev. lut. latviešu draudzes jauniešu iesvētē 30. jūnijā. Pirmajā rindā no kr.: Austra Bekmane, Laima Valtere, Sallija Lilienšteine, māc. A. Piebalgs, dr. pr-ks J. Gailis, Biruta Bērziņa un Anita Zeltiņa; 2. r. no kr.: Jānis Ķeņģis, Miervaldis Jirgens, Aivars Bērziņš, Jānis Ievāns un Jānis Rinkušs; 3. r. no kr.: Andrejs Ķeņģis, Ivars Rušēvics, Valdis Āriņš, Uldis Ievāns.

Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes jauniešu iesvētē 7. jūlijā. 1. r. no kr.: Māris Venners, Ligita Blankenburģe, Maija Zadiņa, Ģirts Austriņš un draudzes pr-ks J. Ķinēns; 2. r. no kr.: ērģelnieks prof. A. Ābele, Jānis Ducmanis, māc. J. Turks, māc. T. Kuškēvics un Andrejs Paeglis.

V Miķelsona foto

ASV DZĪVES STANDARTS TĀLU PĀRSNIEDZ KRIEVU STANDARTU

ASV Kongresa ekonomiskās komitejas eksperti ilgāku laiku pētījuši Padomju Savienības saimniecisko dzīvi un turienes dzīves standartu un tagad iesnieguši Kongresam ziņojumu. No tā redzams, ka ASV saimniecība apm. 3 reizes pārsniedz padomju saimniecību, un šī atstarpe vēl paplašināsies nākošos 20 gados.

Ziņojuma galvenie punkti ir šādi: 1) Padomju saimnieciskā pieauguma temps ir mazliet lielāks par pieauguma tempu ASV kopš 1950. g., bet absolūtā atstarpe starp šīm 2 saimniecībām turpina paplašināties;

2) Padomju rūpniecība līdzinās aptuveni vienai trešdaļai ASV rūpniecības;

3) Padomju dzīves standarts līdzinās apm. vienai ceturtdaļai Savienoto Valstu dzīves standarta — pēc padomju normām un vienai septītdaļai — rēķinot pēc ASV normām 1955. g. bija mazliet labāks kā 1928. g.;

4) Lai gan padomju saimniecības paplašināšanās temps bijis ātrāks kā ASV kopš 1950. g., padomju paplašināšanās temps tagad samazinās. Tomēr var pienākt laiks, kad atstarpe sarp abu zemju saimniecisko produkciju var sākt sašaurināties.

Padomju saimnieciskā paplašināšanās sasniegta galvenokārt uz citu dzīves nozaru rēķina, ieguldot lielus līdzekļus rūpniecībā, spaidu kārtā pārvietojot darba spēku no lauksaimniecības, ražojot mazāk šķirņu un zemākas kvalitātes preces, kā arī vergu darba sistēmas, zemā dzīves līmeņa dēļ un nerēķinoties ar cilvēku zaudējumiem bada periodos.

10 GADU BEZ ATMIŅAS

Kādam 31 gadus vecam amerikāņu kaprālim Tito Sala bijis jāstājas militārās tiesas priekšā par to, ka 11 gadus viņš bijis dezertieris. Par savu prombūtni viņš stāsta fantastisku romānu: viņš pazaudējis atmiņu 1945. g. kaujās Vācijā pie Helbronnas. Gadu pēc tam viņš iestājies franču ārzemnieku leģionā zem Angelo Turko vārda. Tai laikā viņš nav atcerējies pat savas mātes valodu.

Kaujās pie Dien Bien Phu viņš ievainots galvā un pēkšņi atguvis atmiņu — vispirms valodas ziņā.

Pamazām atgriezusies skaidrība arī par pēdējām gaitām, un kad 1956. g. viņš atstājis leģionu kā kaprālis, viņš pieteicies amerikāņu militārajām iestādēm Francijā.

ATSKAŅAS NO LIETUVIEŠU JAUNATNES KONGRESA UN TAUTAS DEJU SVĒTKIEM ČIKĀGĀ

Jūnija beigās Čikāgā notika lietuviešu jaunatnes (ASV un Kanadas) pirmais kongress reizē ar tautas deju svētkiem.

Jaunatnes kongresā piedalījās 200 delegāti, kopā ap 500 jauniešu, bet kongresa ballē vairāk par 1.000 jauniešiem. Tautas deju festivālā, kur dejoja ap 509 dejotāju, noraudzījās pāri par 3.000 lietuviešu. Apsveikuma runu teica Čikāgas pilsētas vecākais Dēlijs (Deley), bet telegrafiskus sveicienus bija sūtījis prezidents Eizenhauers.

Jaunatnes kongresā referēja par attiecībām ar apkārtni, tautu, jaunatni un ģimeni un par jaunatnes nākotnes perspektīvām.

Kongresa nobeiguma cēlienā dalībnieki pieņēma rezolūciju, kurā teikts: „sveicam visus saprātīgus tautiešus dzimtenē, trimdā un brīvajā pasaulē. Griežamies pie lietuvju jaunatnes ar mudinājum saglabāt lietuvisko ģimeni organizatoriskajā darbā meklēt sadarbību, piešķirt uzmanību politiskai dzīvei, gūt augstāku izglītību; bet plašajai lietuviešu sabiedrībai saprast šī krasta kultūras vajadzības, lai lietuviskās kultūras vērtības trimdā paturētu savu īpatnību; ar nožēlu raugāmies uz sabiedrības nevesselīgo saskaldīšanos politiskajās grupās; priecājamies par kultūras virziena veselīgumu, pasaules lietuviešu archīvu, presi un cita rakstura plašākiem darbiem."

Apsveicēju vidū, diemžēl, nedzirdēja latviešu vārdu, pat latviešu jaunatnes organizācijas nebija atcerējušās kaimiņu tautas jaunatnes lielo svētku dienu, lai gan Čikāgā dzīvo 2 ALJA's valdes locekļi.

A.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKĀGA

● Andreja Eglīša dzimtenei veltītā vakarā, 13. apr., palīdzībai aiz dzelzs aizkara saziedoti $320,-, kas iemaksāti DV ASV valdei, izlietošanai minētam mērķim.

Apvienības izdevumi sakarā ar rakstnieka viesošanos un ceļojumu, noskaidrosies tad, kad zemes valde būs galīgi nolēmusi katrai apvienībai atbilstošo maksājumu.

● Apvienības rīkotā Palīdzības diena 25. maijā, līdz šim devusi $527,60 skaidru atlikumu. DV apv. Čikāgā valde un revīzijas komisija izsaka sirsnīgu pateicību visiem apvienības biedriem un DV saimes draugiem un labvēļiem par Palīdzības dienas atbalstīšanu.

Lai varētu noslēgt pārskatu par visiem ieņēmumiem - izdevumiem, apv. valde lūdz visdrīzākā laikā visus apv. biedrus, kam Pal. dienas ziedojumu listes bija izsūtītas, bet kas tās vēl nav atsūtījuši atpakaļ — nosūtīt tās apv. kasierim I. Priedulājam, 2119 W. Melrose, Chicago 18, vai kādam no valdes locekļiem.

ŅUJORKA

● Māc. R. Zariņš Betlemes baznīcā salaulāja Kolumbijas universitātes stud. med. Ansi Muižnieku ar Ingrīdu Zariņu. Jaunā sieva ir beigusi Duke universitāti un turpina studijas Ņujorkas universitātē, bet pašlaik strādā pilsētas lielajā publiskajā bibliotēkā. A. Muižnieks ir korporācijas Talavijas loceklis, bet Ingrīda Muižniece ir korporācijas Dzintra locekle.

POKIPSIJA (N. Y.)

● Māc. A. Zuzāns, asistējot amerikāņu mācītājam A. Šreiberam, vietējā luterāņu baznīcā salaulāja Helmāru Ritteri ar Ausmu Veidemani. Jaunais vīrs pēc dienesta nobeigšanas ASV armijā strādā International Business Machines uzņēmumā. Jaunais pāris kāzu ceļojumā devās uz Floridu.

KALAMAZŪ

● 14. jūlijā Kalamazū ev.-lut. draudzes dievkalpojumu noturēja viesis māc. Kr. Hermanis no Grand Rapidu ev.-lut. draudzes. Viņš ir šīs draudzes pirmais mācītājs.

● „Checker Cab" automašīnu fabrika atlaidusi vairākus simtus strādnieku, starp kuriem ir arī latvieši.

● ALJA's žurnāla „Jaunā Gaita" saimnieciskā daļa pārcelta no Linkolnas uz Kalamazū. Pārziņa pienākumus uzņēmies L. Neimanis, bet kā darbinieces palīdzes darbojas: Zeltīte Jēkabsne un Biruta Neimane. Līdz ar to „Jauno Gaitu" tikpat kā pārņēmuši Kalamazū enerģiskie darbinieki, ja atbidīgais redaktors jau kopš laba laika ir Aivars Ruņģis, redaktrise I. Lāce.

● 4. augustā, plkst. 10.00 no rīta Riversaides kapos latviešu nodalījumā kapu svētkus noturēs Kalamazū ev.-lut. draudze māc. A. Piebalgs. Lietainā laikā notiks dievkalpojums vecajā Clānas baznīcā.

Latvijas Amerikā pārstāvji MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus

O. ZILKALNS
5440 Walkley Avenue - Apt. 22,
Montreal 29 — Phone HU 8-6518,
Canada

LNAK DARBS UN NODOMI

SKOLĀM UN JAUNATNES AUDZINĀŠANAI PIEŠĶIRS LIELĀKU VĒRĪBU

LNAK kultūras un izglītības nozares sēdē, ko vadīja māc. A. Voitkus, iztirzāja nopietnus jaunatnes audzināšanas un mācības līdzekļu sagādes jautājumus, pie kam atzina, ka atjaunojama neklātienes skolas darbība un reizē izveidojama arī neklātienes ģimnazija. Sagaidāms, ka tās darbību uzsāks jau šinī rudenī. Sēdē bez nozares vadītāja māc. A. Voitkus vēl piedalījās A. Svenne, J. Mežaks, V. Upeslācis, māc. A. Čops, B. Senkēviča, A. Kopmanis, E. Pētersons un E. Slaucītājs.

Skolu daļas vadītājs J. Mežaks ziņo, ka līdzšinējais vēstures grāmatu trūkums latviešu sestdienas skolām novērsts, jo nesen iznākusi P. Dreimaņa Latvijas vēsture. Pašreiz skolām trūkst gramatikas grāmatu, jo līdz šim lietotā Gaides grāmata kā izdevniecībā, tā arī grāmatnīcās izpārdota. Ziemeļblāzmas apgāds Zviedrijā uzsācis priekšdarbus jaunas gramatikas grāmatas izdošanai; to sastādījuši J. Rieksts un K. Dziļleja. Grāmatas izdošanai izdevējs vāc iepriekšējus pieteikumus no atsevišķu zemju skolu daļām. Jautājumu vispusīgi pārrunājot, izskanēja doma, ka līdzšinējā Gaides gramatika ir atzīstami laba, bet tā kā tā tirgū vairs nav dabūjama un nav arī sagaidāms jauns izdevums, tad, lai latviešu sestdienas skolas nepaliktu pilnīgi bez gramatikas grāmatām, nolēma parakstīties uz 100 jaunizdodamajām grāmatām. Līdz ar to LNAK skolu daļa būs vienīgā grāmatas izplatītāja Kanadā.

Trūkst arī latviešu literātūras vēsture, bet to nolēma pavairot rotātora technikā, kādam nolūkam piešķīra 100 dol.

Pārrunājot Kultūras dienu sarīkojumu, vienojās to saskaņot ar līdzīgu sarīkojumu ASV, kas notiek gada sākumā. Šīm dienām sevišķi liela nozīme ir latviešu centros provincē, kādēļ ierosina nākošās Kultūras dienas rīkot Montreālā, par ko sazināsies ar vietējām organizācijām caur LNAK pārstāvi.

Par jaunatnes audzināšanas padomes nepieciešamību informē nozares vadītājs A. Voitkus, norādot, ka pēdējā laikā vairākos gadījumos latviešu jaunieši spēruši kļūmīgu soli, kas izskaidrojams ar atraušanos no latviešu skolas un sabiedrības. Zināma atbildība par to piekrīt bērnu vecākiem, bet arī sabiedrībai jānāk palīgā. Šie un vēl daudzi citi jautājumi būtu kārtojami speciālai jaunatnes audzināšanas padomei, bet tā kā tā vēl ir organizēšanas stādijā, tad jautājumus tuvāk neiztirzāja.

Garākas pārrunas izraisīja jautājums par neklātienes skolas atjaunošanu. Visi bija vienis prātis, ka šāda skola nepieciešama, bet grūtības sagādā skolotāju trūkums. Līdzekļu jautājums atzīstams par pašreiz nokārtotu, jo Ziemeļamerikas kultūras fonds piešķir 200 dol. neklātienes skolas atbalstam. No Hamiltonas latviešiem ienācis ierosinājums noorganizēt arī neklātienes ģimnaziju. Skolēnu un interesentu skaits šādam pasākumam būtu, tādēļ lietderības labā nolemj neklātienes pamatskolu un ģimnaziju apvienot. Skolu daļas vadītājs J. Mežaks sazināsies ar skolotājiem, un ja tādi radīsies, kas šo darbu uzņemtos, tad paredzams, ka jau šinī rudenī neklātienes skola varēs uzsākt darbu.

V. Upeslācis ziņo, ka no izsūtītām 100 statistikas aptaujas lapām rosīgākās organizācijas tās jau iesūtījušas, bet lai materiālus varētu apstrādāt un iegūt iespējami pilnīgāku pārskatu, aicina arī pārējās organizācijas to darīt nekavējoties.

E. Pētersons ziņo, ka ziedojumu vākšanas akcija ar izsūtītām Kultūras draugu kartēm tuvojas noslēgumam. Līdz šim izsūtītas vairāk kā 4000 kartes, no kurām ziedojumos ienācis ap 450 dol. Ziedojumi vēl turpina ienākt katru dienu, bet sakarā ar to, ka šāda akcija Kanadas latviešiem ir jauns pasākums, par to jāinformē prese.

A. Kopmanis ziņo, ka no Londonas latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komitejas saņemts 20 dol. ziedojums operdziedoņa J. Niedras fondam. Līdz ar to fondā pašreiz ir 40 dol.

A. Svenne informē, ka Toronto universitātes bibliotēkā nav pieejamas latviešu grāmatas, ko izdevuši trimdas apgādi. Vispārējās pārrunās noskaidrojās, ka latviešu grāmatu trūkums jūtams arī citās bibliotēkās, tādēļ LNAK valdei par to būtu jāinformē latviešu apgādi, lūdzot labākos izdevumus piesūtīt plašākajām Toronto bibliotēkām.

R. N.

JĒKABU LAPSU,

kas ieceļojis Kanadā 1948. g., meklē piederīgie. Tuvākas ziņas LA birojā, Nr. 647.

CEĻA VĀRDI

Cilvēka vērtību noteic viņa brīvība — tā, kuru viņš pārvalda, un tā, pēc kuras viņš cenšas.
Flake

☆

Nekas nav raksturīgāks kādam cilvēkam, kā tas, ko viņš atzīst pašu par sevi saprotamu.
Hombergers

☆

Tikai tad Dievs atsaucas uz mūsu lūgšanām, kad mēs esam saņēmuši visus spēkus, un tomēr nespējam ne celt, ne nest to, kas mums uzlikts.
Goete.

☆

Mani, tāpat kā tauku sveci aizvien jāaptira, citādi sāku degt tumši.
Lichtenbergs.

VI

H. Kreicers

1905. GADA REVOLŪCIJA

NO ATMIŅU STĀSTIEM

Un uz mītiņiem visi tika aicināti,kāpēc lai neietu? Tie svešie tur plātījās un darījās...

„Tupoj narod — trula tauta,'' oficieri spriež.

Tā bēda nu bija nobēdāta. Bet nākotne rādās drūma. Mums ir 2 vaininieki: tēvs un Pēteris. Tēvam komitejas locekļa gods nu ir negods, un Pēterim draud norēķināšanās par Piebalgu. Abi var dārgi maksāt. Pēteris bija kalpojis Varšavā kaŗa klausību un uz 1 gadu atvaļināts veselības uzlabošanai. Februārī viņam bija jāierodas uz pārbaudi. Nolemj, ka viņš drīzumā pats pieteiksies par veselu.

Tā arī izdara. Viņu atzīst par veselu un nosūta uz Tallinu atlikušā laika nokalpošanai.

*

Kad pēc gaŗa Ziemassvētku brīvlaka atgreežamies skolā, ķeizaru bildes atkal ir agrākajās vietās pie sienām. Tas mūs nepārsteidz, jo to zinām arī mēs, ka uzplūdi ir beigušies un nākuši atplūdi. Tie atbalsojas arī skolā.

Nākamajā dziedāšanas stundā mēs mācāmies dziedāt Bože, caŗa chraņi. Kad vārdu „siļnij, ģeržavnij'' vietā mēs niekodamies dziedam „siļķes ar žaunām'', skolotājs Vinkmanis noskaistas.

„Kas vēl nebūs! Gribat ar pipku? To var drīz dabūt.''

Dažreiz pa logiem vērojam, ka pa lielceļu aizjāj zaldāti. Ja viņi Ērgļos neapstājas, lielie atvieglotī uzelpo: paldies Dievam, šoreiz tā nelaime garām. Bet mums, zēniem, ir drusku žēl, jo zaldāti nu ir mūsu varoņi, kā dažkārt indiāņi, kauboji ,pirāti, laupītāji vai kādi dēkaiņi. Pie katras izdevības mēs sīki nopētām viņu mundieŗus, zīmotnes, ieročus, manieres, iekārtu un izdarības. Drīz mēs visu to pazīstam labāk kā lielie.

Mainās mūsu brīvstundu rotaļu raksturs: mēs spēlējam zaldātus. Lielākie zēni ir zirgi, mazākie jātnieki. Stāvēdami zirgi purina galvas, mīņājas uz kājām un kārpa sniegu. Kad jātnieki grib uzkāpt, dažs griežas sānis un nav tik drīz pievaldāms. Jātniekam tad jārāda veiklība. Kad visi sakāpuši, tad sakārtojas rindā pa vienam, diviem vai trim, un tad jāj soļos, riksos un auļiem. Zināms, dažs zirgs ir diezgan nikīgs, iet sagriezies sāniski, lec, un jātniekam vajag būt diezgan veiklam un noteiktam, lai zirgu savaldītu.

Dažreiz atkal lielie zēni ir oficieri un mazie zaldāti, kas, piegājuši oficieriem, liek roku pie cepures, sasit papēžus un nostājas miera stājā. Mēs zinām, ko nozīmē „smirno'' un „volno'', „na pravo'' un „na ļevo'' un lielākie — arī dažas citas komandas. Ar laiku mums rodas pašu darinātas plintes, zobeni un nagaikas. Bāliņš savai zilganai cepurei aplicis aploku sarkanu lentu, pielicis no sudrabota papīra izgrieztu kokardi un ir varen lepns šai rotā.

Mums šis laiks izteicas jaunās rotaļās, bet pieaugušiem tas uzgulst kā ļauns lietuvēns. Tiesa, mūsu pagstā gan vēl nekas briesmīgs nav noticis, bet no citām pusēm dzird baigus stāstus. Varbūt dažs sīkums šais stāstos neabilst īstenībai, bet pamats ir īsts un visiem viens un tas pats! Cilvēki tiek pazemoti, sisti un šauti.

Piemēram, Ļaudonā.

Tur 4 notiesāto nošaušana notikusi publiski. Gandrīz pašā miesta malā, meža stūrī norīkotie pagasta darbinieki izrakuši bedri. Tad, ļaužu bara pavadīti, dragūni atveduši 4 sodāmos. Lai mīkstinātu kaŗa kungu sirdis, ļaudis nodziedājuši „Bože, caŗa chraņi'' un lūguši notiesātos apžēlot. Viņiem atbildēts, ka kaŗa tiesa neesot bērnu rotaļa, ko var pēc vēlēšanās spēlēt vai ne; tās spriedums neesot ne pārsūdzams, ne atceļams. Notiesātie piesieti pie eglēm, viņiem aizsietas acis. Viens bijis gandrīz vēl zēns un galīgi sabrucis. Divi zaldāti viņu saņēmuši pie padusēm un tā pievīkuši pie koka. Bet viens turējies spītīgi un noraidījis acu aizsiešanu — viņš gribot savu nāvi redzēt. Tad ap 30 zaldātu nostājušies uz ceļa rindā; oficieris nokliedzis komandu, noskanējusi zalve, un 4 augumi pie eglēm sagumuši saitēs. Tie noņemti, samesti bedrē,un bedre aizmesta. Kad tā bijusi jau gandrīz pilna, zaldāti piemīdījuši zemi. Ar to viņu darīšana beigusies. Viņi sakāpuši zirgos un sakārtojušies aizjāšanai.

„Dziesmu!'' uzsaucis oficieris.

Zaldāti uzņēmuši brašu dziesmu un aizjājuši. Klusēdami izklīduši ļaudis... Ko gan lai viņi te runātu?

Cēsu grāmatu tirgotāja un izdevēja Jāņa Ozola piederīgie iesnieguši sūdzību, ka viņš nošauts nevainīgs un bez pietiekama juridiska pamatojuma. Kaŗa kungi paskaidrojuši, ka viņš nošauts bēgot. Līķis izrakts un konstatēts, ka nošauts no priekšas. Tas arī bijis piederīgiem vienīgais gandarījums, jo vainīgais oficieris sodīts — ar pārcelšanu citā tā paša pulka eskadronā. Bet iespējams, ka šis gadījums ietekmējis turpmāk bieži lietot tā saucamo „nošaušanu bēgot.'' Tad sodāmos nošāva no muguras un katrā gadījumā varēja apgalvot, ka viņi bēguši.

Kalsnavas skolotājam, ja nemaldos, Vaironim laimējies. Pie vakares krēslā viņš ar vairākiem citiem vests uz šaušanu. Mežmalā viņi iztriekti no ragavām un likts skriet. Viņi skrējuši, no muguras šauts. Skrējēji viens pēc otra saļimuši sniegā. Jau labu gabaliņu mežā viņš attapies, ka par brīnumu vēl nav nošauts. Pēkšņi modusies cerība glābties. Nometis kažoku un skrējis ko spējis. Viegli ievainots, viņš visu nakti steidzies tālāk no Kalsnavas. Rītausmā nonācis Ērgļos pie paziņas skolotāja Dzeņa. Te sadabūjis dokumentus ar citu vārdu un aizklīdis uz Iekškrieviju. Vēlāk beidzis kaŗa skolu un tapis virsnieks. Šis notikums devis vielu J. Ezeriņa novelei Piezīmes dēlam.

Latvijas laikā vēroju kādu apriņķa priekšnieku, lielu, spēcīgu vīru. Tas bija kādreizējais Kalsnavas skolotājs, kam toreiz laimējās izglābties. Viņam bija cits uzvārds, ko viņš dabūja toreiz ar jauniem dokumentiem.

Esmu dzirdējis, ka no čekista lodes Baigajā gadā viņam nav izdevies izglābties.

*

Uz pavasaļa pusi pagastu satrauca ziņa, ka komitejas locekļiem jāierodas Koknesē pie tur novietotās kaŗaspēka daļas komandieŗa. Tas nozīmēja bargu tiesu. Koknesei ir slikta slava: netālu no stacijas pie šosejas ir neliels egļu mežiņš, kuŗa malā jau ir nošauti ap 30 cilvēku.

Komitejas locekļi brauc cits pie cita apspriesties. Bēgt? Jaunie vēl to varētu, bet kā lai bēguļo ģimenu cilēki? Apspriežas arī ar Dzelzkāju. Beidzot norunā braukt, kas tad būs, būs. Tikai Plaudis, Bērziņš un skrīveris Blaus ir kā ūdenī iekrituši. Viss tiek pārlikts un pārdomāts. Priesteris Tretjakovs dod līdz raksu, ka neviens no šiem cilvēkiem nav nekā slikta darījis, vienīgi svešo agitātoru ietekmē viņi ļāvušies ievēlēties. Tiek savākta arī nauda varbūtējai kungu siržu mīkstināšanai. Par tulku un visas norises kārtotāju līdzi bauc arī Dzelzkājs.

Tēvs, vismaz ārēji, neizrāda nekāda satraukuma, un mēs, palicēji, esam lielākās bažās. nekā viņš pats. Tikai pirms došanās ceļā viņš no visiem atvadās.

„Ko var zināt, kā tur klāsies. Ja nu nepārbraucu, tad dzīvojiet kā redzat. Par visām lietām — nenokariet galvas. Bet gan jau būs labi'', viņš saka mātei.

— „Lai Dievs dod!''

Centrā visi salasās kopā. Ir arī pulciņš pavadītāju. Visi izliekas, it kā nevienam nekas nedraudētu, mēļo un joko.

„Kas tur nu būs — dos baltmaizi ar ogām'', saka kāds no pavadītājiem.

Tā baltmaize varētu būt nagaika ar svinu galā, tāpēc kāds cits runātājam iegrūž dunku sānos.

Kad viņi ir aizbraukuši, pavadītāji top nopietni.

Diezi, diezi, vai tos visus vairs redzēs.

Koknesē kungi ir ļoti aizņemti: kādi ciemiņi no Rīgas vai kādas viesības. Tikai otras dienas pievakarē kārto viņu lietu un kārto ātri. Pats „glavnajs'' ir manāmi sameties, citi drusku mazāk. Viņus nesauc iekšā, bet kungi iznāk pie viņiem priekšiņā. Cigāru zobos, piesarkušām acīm, kungs baŗ viņus jau pazīstamā stilā, bet zem ūsām vīd tā kā apmierināts smaids.

Vot, raga lopi! Komiteja, ko tu teiksi! Pakārt visus! Ko, viena rižaja (sarkanmataina) bāba ar!

(Sārtā Dalbu Late pietvīkst pavisam sarkana)

(Turpinājums sekos)

PRET STIPRĀM SĀPĒM

Instantine

A PRODUCT OF BAYER

● Ātri iedarbojas, uz ilgu laiku aptur sāpes, rada labsajūtu.

● Nemiet iedarbīgu līdzekli pret galvas sāpēm, saaukstēšanos ,lumbago neuralģiju, artēriju un reumatisma sāpēm.

12 tabletes 25 c
48 tabletes 75 c
120 tabletes $1.39

TESTAMENTI PAR LATVIJĀ PALIKUŠO MANTU

Daudziem no mums dzimtenē palikusi gan kustama, gan nekustama manta. Kustamā būs izlaupīta, izputināta, jo boļševiki jau laupīšanā, iznīcināšanā ir lielmeistari, tomēr zemi šie nelieši savās netīrajās kulēs uz Krieviju līdz neaizvedīs ,tā paliks savā vietā.

Ieilgstot trimdai, rodas vajadzība padomāt, kam atstāt arī Latvijā palikušo mantību. Sevišķi svarīgi tas būtu personām, kam nav ne augšupējo, ne lejupējo mantinieku, kā arī citiem, kas grib novēlēt savu mantu pēc personīgiem ieskatiem, jo, ja nav testamenta, stāsies spēkā t. s. likumiskā mantošana,kad likums noteiks, kādu daļu un kā katrs mantos. Turpretim ar testamentu katrs var lemt par savu mantu pēc saviem ieskatiem un vēlēšanās.

Testaments, kā mēs zinām, ir vienpusējs rīkojums, ko kāda persona dod par visu savu mantu, par kādu mantas daļu vai pat par atsevišķām lietām vai tiesībām. Protams, testātors var testamentu katrā laikā atcelt, grozīt, papildināt. Agrāko testamentu testātors var atcelt, vai nu taisot jaunu, vai vienkārši to atsaucot. Taisīt testamentu var katra rīcības spējīga persona, pēc Latvijas civīllikuma arī tie, kas atrodas aizgādnībā izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ. Tomēr, kas nevar ne rakstīt, ne saprotami runāt, un tādēļ nespēj skaidri izteikt savu gribu, tas nespēj taisīt testamentu. Tāpat garā slimie, kamēr viņi atrodas gara slimības stāvoklī, nav tiesīgi rakstīt testamentu.

Sastādot testamentu, tomēr jāiegaumē, ka katrs var gan brīvi noteikt par savu mantu, bet ar zināmu ierobežojumu: tā saucamajiem neatraidāmajiem mantiniekiem atstājama viņu neatņemamā daļa. Te runa par laulātiem un lejupējiem mantiniekiem, bet ja pēdējo nav, tad tuvākās pakāpes augšupējiem.Neatņemamo daļu nevar aprobežot ar nosacījumiem vai termiņiem ,vai apgrūtināt ar legātiem vai citām nastām, jo šādi blakus noteikumi nebūs spēkā. Likums paredz arī gadījumus, kad var atstumt no mantojuma augšupējais lejupējo un arī otrādi. —

Testamenti pēc savas formas ir gan publiski, gan privāti, atkarībā no tā, kā tie taisīti. Politiskais testaments taisāms testātora personīgā klātienē, kas trimdas apstākļos, mērojot tālos ceļus uz mūsu sūtniecību Vašingtonā vai attiecījiem konsulāriem pārstāvjiem citās zemēs, ir diezgan grūti un maksā dārgi.

Publiskais testaments ir drošāks tanī ziņā, ka par tā īstumu neviens nevar izteikt šaubas. To var apstrīdēt tikai, ceļot viltojuma strīdu. Taisot privātus testamentus jāpieaicina vismaz divi liecinieki, bet ja testātors visu testāmentu pats ar roku uzrakstījis, tad tas ir spēkā arī bez lieciniekiem.

Privātu testamentu var taisīt ikkurā valodā. Lieciniekiem zem testāmenta jāparakstās .Bez lieciniekiem ir spēkā vēl sekojoši rakstveida testamenti: persona ,kas taisījusi testamentu tādos apstākļos, kad viņai nav iespējams pieaicināt lieciniekus, kaŗa laikā kaŗadienestā esoša persona, vecāki par labu saviem bērniem un laulātais par labu otram laulātam. Citu izņēmuma gadījumu nav.

Testaments taisāms bez spaidiem, maldības vai viltus, tā saturam jāizteic mantojuma atstājēja patiesā griba, tomēr vienkārša pierunāšana nav uzskatāma par spiedienu un neatņem testamentam tā spēku. Ja par mantojuma atstājēja nodomu nav nekādu šaubu ,tad testaments nezaudē spēku tādēļ, ka testātors maldījies nosaukumā vai aprakstā, vai arī ja persona vai lietā norādītā īpašība vēlāk izzudusi .Par publisku testamenta oriģinālu atzīstams testaments, kas ierakstīts konsula aktu grāmatā (pagasttiesās Latvijā bija īpaša testamentu grāmata). Pēc oriģināla parakstīšanas testātoram izdodams izraksts. Izrakstam ir tāds pats spēks kā testamenta oriģinālam. Arī privātos testamentus var nodot glabāt konsulātam (mūsu sūtniecība Vašingtonā pilda arī konsulāta pienākumus), ievērojot Notariata nolikuma 148. — 153. p., uz kuŗiem atsaucas konsulārā dienesta instrukcijas 93. pants.

Mag. iur. E .Lapiņš.

NEREDZAMAS CĪŅAS VĀCIJAS SPIEGU DŽUNGĻOS

Ģenerāļa Gēlerta un Volvēbera aģentu cīņas nerimstas

V

KAD ŽURNĀLISTI PĀRCENŠAS

Par darījumu, nezin, pa kādiem ceļiem, ļoti iespējams, pašu francūžu plātīšanās dēļ, bija uzodis žurnālists un AP līdzstrādnieks Michaels Goldsmits, kas šo lietu pakāra pie lielā zvana. Radās pamatotas aizdomas, ka Šveices pretizlūkošanas dienests nelikumīgi un ilgi noklausās arī citu ārvalstu sūtniecību sarunas. Sevišķu brēku sacēla Ēģipte un citas arabu valstis. Lai mēģinātu saglābt Šveices labo slavu ,šveiciešu tiesu iestādes pret Renē Dibuā un dažiem viņa darbiniekiem uzsāka plašu izmeklēšanu ,kuŗā pierādījās, ka pretizlūkošanas šefs, rīkodamies gan ļoti svarīgu valsts interešu labā, ar atklāto darījumu bija smagi kompromitējis diplomātisko etiķeti un Šveices slaveno neitrālitāti. Renē Dibuā ar piedzīvojuša jurista un slepenā dienesta šefa „trikiem'' mēģināja segt vismaz savus uzticamos darbiniekus, bet kad šīs pūles draudēja sabrukt, viņš, lai glābtu savu godu un dzēstu visas darījuma pēdas, negaidīti ar dienesta pistoles šāvienu pielika savai dzīvei punktu.

VIŅU DRAUGI IR MIGLA UN NAKTS

Tikai daži uzticami draugi un ģimenes locekļi pavadīja Šveices iespaidīgā vīra šķirstu pēdējā gaitā un uz kapa neredzēja pat valsts vainaga. Nebija arī smilšu saujas no franču pulkveža, kuŗu drīz vien no Šveices izraidīja. Vēl ap šo spiegošanu un slepeno dienestu ziņu tirdzniecības lietu Šveicē ir daudz trokšņu un putekļu. Pretēji visām tradicijām par preses darbinieku brīvību, arī par informācijas avotu neizpaušanu izmeklēšanas un tiesu iesādēm ,kas ir viens no brīvās žurnālistikas pamatprincipiem, viszinīgajam žurnālistam iznākusi iepazīšanās ar Šveices cietumu. Arī šajā ziņā amata brāļu saceltais skandāls nav mazais. Un tomēr — savu mirušo pretizlūkošanas šefu, kuŗa rokās atradās daudzi neitrālajā Šveicē saplūstošie slepeno dienestu un spiegu pavedieni, zvēresta brāļi nepiemin ar ļaunu, uzskatot viņu par traģisku Šveices neitrālitātes upuri.

Neredzamais kaŗš ,kas Eiropā ar pieaugošu niknumu tagad visvairāk norit starp ģenerāļa Gēlena un Kremļa atbalstītajiem Volvēbera spēkiem, tādēļ ir ar lielāku nozīmību, nekā to parasti mēdz pieņemt. Tas vēl mazāk kā modernie atklātie kaŗi ievēro robežas un neitrālitāti, jo Kremļa interesēs nav tikai Elbas frontes pārraušana. Neredzamā kaŗa neredzamie cīnītāji,kas stāv apdraudētās Rietumu pasaules aizsardības frontē bez fanfāru skaņām, tomēr ir bieži pārprasti un vientuļi ,un viņu vislabākie draugi parasti ir migla un nakts.

ĢIRTS SALNAIS

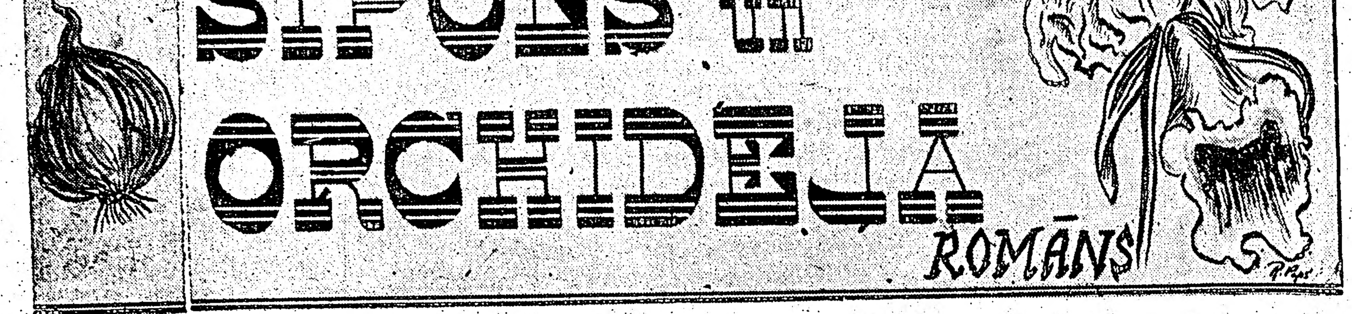

52. turpinājums

Viņš brīdi novēroja to, tad apbēdināts drūmi pašūpoja galvu

„Mīļā Penelope, izskatās tā, ka man pašam tev būs jāpērk veļa un virsdrēbes. Neviens mums neuzticas, un neviens mūs nemīl.'' Tēlnieks skumji pasmaidīja. „Bet nebēdā. Tu esi burvīga. Gan es tev nopirkšu skaistas lietas. Un tad — tad es tevi iemācīšu dziedāt un mūzicēt, un mēs kļūsim tik nešķiŗami draugi kā dziesma un atbalss!

Kaktā pie griestiem virs Penelopes bija puslokā sačemurots caurspīdīgs šķidrauts un starmetim līdzīgā ēnotājā elektriskā spuldze. Viņš nolaida priekškaru un iededzināja gaismu. Kā miglas slāņa apņemta, Pēnelope dzīvoja, likdamās tīra miesa un asinis. Šķita, viņa tūdaļ pacelsies augšup un lidos, kā lido sapņi, skatoties labas gleznas. Viņas daiļums un neīstenums mierināja un modināja ticību kaut kam tik cēlam, ko tēlniekam nebija izdevies pasaulē atrast, un viņš skumji piegriezās nepabeigtai sievietes galviņai. Sirdī atkal pamodās sāpe. Izveidotā seja dvesa aukstumu un nelīdzdalību.

Veidojuma piekājē bija rindā salikti daži laikrakstu izgriezumi ar kādas jaunavas foto attēliem, un paraksts:

„Jauna ārste. Laila Kukss ar izcilām sekmēm beigusi medicīnas skolu'' u. t. t.

Tēlnieks grūtsirdīgi nolieca galvu un iegrima sērās domās, nīzdams sevi par savu neprātu.

Dzīvoklī ieskanējās kluss, dzidrs zvans.

Viņš atslējās strauji — kā no dziļa miega.

— A, — piepeši sagrāba bailes, ka kāds jau stāv tepat un redzējis visu, kas te notiek.

Kā drudzī viņš izdzēsa spuldzi virs Penelopes, metās otrā istabā, cieši un klusi aizvēris aiz sevis durvis, noslēdza tās, un izsteidzās gaitenī.

Viņš pavēra ārdurvis.

Tur stāvēja jaunā ārste.

— Ai, — viņš apjucis minstinājās.

„Jums nepieciešama palīdzība,'' viņa teica cieti un rāmi. „Man sacīja brālis.''

„Ū . . . jā, jā,'' viņš atguva valodu, bet balss ķērās.

Pirmajā acumirklī viņi vēroja viens otru slēptās bažās.

Pārsteidzīgajai spītībai, kā allaž, ātri pierimstot, Lailai kauns no Oles sajuka ar ikdienas preses kriminālstāstu baismām par mežonīgām slepkavībām, sievietēm — aizvestām un pamestām tuksnesī. Un Līvulejas ģindenīgā seja bija kā radīta, lai iederētos līdzīgos notikumos. Taču griezties atpakaļ un laisties pa kāpnēm lejā, ko kājas nes, tomēr likās drusku nokavēta izdarība.

Līvuleju, turpretim, apjucināja notikumu ačgārnība.

— Kāds jocīgs vecis tas igaunis, — viņš tiksmi domāja, netikdams vaļā no sirsnīgas vēlmes maigi pasmaidīt. — Izrunājas kā muļķis un pēc tam atsūta meitu, it kā nekas nebūtu bijis.

Neizsakāmi jauki kļuva ap sirdi, atklājot, ka pasaulē vēl sastopami labi cilvēki, bet ieilgotais smaids izpalika. Tas bija tik vārīgs, ka nespēja sakustināt drūmē stindzinātās lūpas. Arī balss sabudinājumā nemaz neatbilda priekam un laipnībai, kas viņā mita. Un pēkšņi, atcerējies, cik nedraudzīgi viņu mēdza uzskatīt pārējie nama iedzīvotāji, tēlnieks kļuva aizdomīgs. Burvīgā labsajūta pazuda.

— Droši vien, Oles māsa uzdrošinājās nākt tikai tāpēc, ka ir ārste. Tai profsijai neslavā tik ātri nepielīp.

„Nāc iekšā,'' viņš vairāk izmurdēja, nekā pateica.

Meiča paškieba uzaci, pasmīnēja un palika uz vietas.

„Kas jums kait?''

„Ma - an?'' viņš sarāvās, dziļi aizkarts. „Man nekait nekas, — teicu jūsu brālim,'' balss rūca, kā sažņaugts strauts ciešā klints rīklē. „It nekas. Ko tas jums sastāstījis?'' Viņš pagriezās nost no durvīm, dodams ceļu.

Viņa pameta mirkli lejup, kā baidīdamās iebāzt kāju slazdā. Bet sev par pārsteigumu redzēja mazā gaitenītī spoži uzkoptu parketu. Nebija iegansta vilcināties; bija jāiet.

Istaba, kuŗā tēlnieks ielaida, atkal sagādāja vilšanos. Tajā nebija nekā mežonīga — kā viņa bija iztēlojusies tik neganta parastību nīdēja dzīvokli. Tieši otrādi. Te viss bija tik kārtīgs un pār mēru kultūrāls, ka uznāca vēlēšanās sameklēt kādu nieka nevīžību, lai sajustu, ka istabā ne vien slauka putekļus un atliek lietas to parastajās vietās, bet kāds arī šad tad dzīvo. Ja gar sienām nebūtu vietā un nevietā grāmatu plaukti, pie tam pildīti ar brošētiem sējumiem, no kuŗiem daži bija pamatīgi nodriskāti, bez ierunām varētu apgalvot, ka še mitinās regulārs un normāls vecpuisis. Arī tas, ka vienīgā glezna pie sienas nebija redzams pliknis, bet tālu pazīstama latviešu gleznotāja puķes, netieši liecināja par iemītnieka mīkstsirdību.

Divi parasti zviļņi, stūŗa vāļa, zems galdiņš, uz kuŗa būtu bīstami uzlikt vairāk par vienu kristalla vāzi, — nekā lieka. Vāzē svaigi sarkanīgu rožu ziedi.

„Hm,'' viņa par spīti veselīgam saprātam un zudušām aizdomām īstenībā jutās neapierināta un piemetās uz viena krēsla malas. „Jums jāpārstatot mēbeles,'' viltīgi pavīpsnāja. „Te nu gan vairāk derētu vīru spēks. Domāju — esat sastāstījuši niekus, kaunēdamies teikt, ka sirgstat ar kādu indevi.

„Nav ne viens, ne otrs,'' viņš, ierāvies vāļas stūrī, īga, pa mirklim cilādams uzaču lēveni, augšup lejup, kā nelaimīgs putns spārnu paliekas. „Man tevi vajag citādi.''

„Neuzrunājiet mani ar tu,'' viņa iebilda rāmi, bet stingri, „cik redzams, skolā esat gājis pietiekami,'' un pamāja ar galvu uz grāmatu pusi.''

„Man nepatīk lietot „jūs'' runās ar neparastiem cilvēkiem. Visi sāka, tu esot neparasta, — sievieši un vīrieši.'' Viņa miers meiču atbruņoja. Likās — ar šādu tipu nebija vērts strīdīties. Bet viņš nekaunīgi atklāti pētīja viņas seju un augumu.

„Esi diezgan padevusies. Tīras līnijas. Skaidra un izkopta rase. Tādus tagad redz maz. Tagad izlasi vairs kopj tikai sacīkšu zirgiem, suņiem un liellopiem. Tikko kāds ierunāsies, ka nebūtu par ļaunu pašiem cilvēkiem arī turēties pie tīrības, tā tūdaļ domā, ka aicina sist žīdus. Un viss tikai tāpēc, ka pašiem bail atcerēties savus senčus — laupītājus un karatavu putnus...'' viņš paģida, ka ar gudrībām aizbraucis tālos neceļos, neveiklī atvainojās un nīgri paskaidroja: „Tev jāpierod. Pēteris jau to zina. Ar mani tas notiek bieži, kad pēc ilga laika satieku tādu, kam vērts kaut ko teikt. Visas domas lec ar vienu rāvienu ārā. Iesāc ar Minnu — brīnies — jau stāsti par pannu.'' Kaut nelaimīgs par savu neveiklību, lai runātu, ko runādams, viņš neaizmirsa gluži bez kāda kauna apskatīt Lailu pa daļām un sīkdaļām. Meiča nervozēja, it kā otrs grasītos viņu izģērbt, bet tēlniekā iemita neslēpta sajūsma. „Nedomājiet — neesmu gluži muļķis. Esmu pamatīgi iedziļinājies. Varu galvu atdot, bet jūs esat viens no izkoptākiem somu - ugru sieviešu tipiem, kāds vien sastopams. Un nevis primitīvais. Nē, — līnijas kļuvušas smalkas un tīras. Apskatiet kādreiz angļu tīrasiņu zirgus, sapratīsit, par ko runāju.''

Viņa nopietnība ārsti sasmīdināja. Ja viņš tikai muld, tad ar to nemaz nav tik traki, viņa domāja. Kaut kas viņai dīvainajā vīrā patika .Negribējās pieļaut, ka glaimo tā atziņums. Atkauties no lepnības, ka esi rados ar tālām aizgājušām paaudžu paaudzēm, nemaz nav tik viegli. Taču nedrīkstēja tā tūdaļ atklāties, un viņa koķeti pazobojās:

„Jūs allaž braukājat pa — tā saucamām — augstākajām sfairām? Gremdējaties dziļumpsīcholoģijā? Droši vien, esat eksistenciālists.''

„Na, paldies. Nu uzsākuši dziesmiņu. Kā papagaiļi. Kad grib izlikties gudrs — pirmais vēkšiens ir eksistenciālisms. Kā citādi izrādīsies laikmetīgs un moderns. Tāpat kā boļševikiem — sociālistiskais reālisms,'' viņā šķita uzradušās svētas dusmas. „Papagaiļi. Tikai papagaiļi.''

Viņa niknums Lailu uzjautrināja.

„Ņemat pārāk pie sirds. Nav ko bendēt nervus.''

„Kā tad,'' viņš nedraudzīgi paskatījās meičā, „sacīsim laikam, lai laižu visu pār galvu? — Nekā nebūs! Būs auksts, vai karsts. Nekas pa vidu. Man nav cita ceļa.''

(Turpinājums sekos)

GRĀMATA PAR LATVIEŠU TA

Biruta Senkēviča — Latviešu ģimenes god
1957. 330 l. p.

Latviešu tautas sacerējumi un paražas cittautiešu ceļotāju un vēsturnieku rakstos pieminētas jau daudzus gadu simtus agrāk, bet to literāras un kultūrvēsturiskas nozīmes izpratne rādās tikai Tautas atmodas laikmetā un sevišķi mūsdienās. Dzejnieki Auseklis un Pumpurs apdziedāja tautas senatni, bet tikai Kr. Barons un A. Lerchs-Puškaitis ar saviem Latvju Dainu un Latviešu pasaku krājumiem lika pamatus latiešu agrāko laiku gaŗa dzīves pētīšanai. Kad tautas tradiciju lielais vairums bija savākts, tad mūsu zinātnieki prof. P. Šmits, K. Straubergs, J. A. Jansons u c., rūdījušies vācu, somu un angļu folkloristu zinātniskajās metodēs, ievadīja plašu mūsu tautas tradiciju pētīšanu un izvērtēšanu. Līdztekus turpinājās arī tautas sacerējumu vākšanas darbs, ko veica latviešu folkloras krātuve ar studentu, skolotāju un citu palīdzību. Lai dotu iespēju tuvāk iepazīties ar latviešu pagātnes dzīvi, krātuve, blakus tīri zinātniskām serijām, publicēja grāmatās arī materiālus par seniem godiem, svētkiem un ticējumiem, ko dažādos Latvijas novados bija savākuši un sakārtojuši atsevišķi autori. Pēdējos priekškaŗa gados iznāca Osv. Lideka, šo rindu rakstītāja, Bir. Senkevičas un c. grāmatas.

No B. Senkevičas apstrādātiem materiāliem krātuve publicēja grāmatas Godi Vidus Kursā 1939. un Senie Jāņi Zemgalē 1940. gadā. Darbību turpinot, viņa bija sagatavojusi arī trešo folkloras materiālu krājumu, ko kaŗa apstākļu dēļ krātuve tomēr nespēja vairs publicēt. Autorei izdevās šo manuskriptu paglabāt, un beidzot ar viņas neatlaidību un apgādnieka J. Šķirmanta drosmi, šie materiāli nule iespiesti grāmatā Latviešu ģimenes godi.

B. Senkeviča, kas nu jau vairāk kā 25 gadus darbojas arī daiļliterātūrā un žurnālistikā, savā laikā ir daudz darījusi latviešu tautas dziesmu un ieražu krāšanā un popularizēšanā, un apskatāmā grāmata zināmā mērā ir viņas šī darba vainagojums. Žēl tikai, ka, svešumā dzīvojot, viņai nav iespējams šo darbu sekmīgi turpināt.

No grāmatas 330 lappusēm, apm. pusi aizņem tautas dziesmu piemēri (ieskaitot arī rotaļas), pārējais saturs ģimenes godu un ar tiem saistīt[...] rību un ticējumu ap[...] Grāmata satur pašas a[...] un prof. E. Bleses īsus i[...] un trīs galvenās n[...] 1) Bērnu godības, 2) [...] iešanas godības un 3) S[...] dības. Materiālu sastād[...] re pieturējusies pie Kr. [...] na Latvju Dainu sakār[...] principa — parādīt [...] dzīvi no šūpuļa līdz [...] uzsveŗot trīs mūža sva[...] dienas: „dzimstamo, tau[...] mo un mirstamo.''

Kaut gan autore ie[...] dos saka, ka krājumā [...] ņājusi arī citu novadu [...] stus ,tomēr teksta nek[...] redzama atsaukšanās u[...] darbiem, tāpēc šis krāj[...] uzskata kā B. S. pašas [...] mes. pagastos vākto m[...] kopojums, brīvi papildi[...] latviešu folkloras krātu[...] teriāliem. Pie tam, k[...] un saturā, tā arī dzies[...] riantu izvēlē Latvju D[...] tekme aeimredzama. N[...] nepilnā tūkstoša tauta[...] mu piemēriem kādas [...] desmit apzīmētas ar [...] Dainu resp. Latviešu [...] dziesmu papildinājumu[...] rāciju. Pārējās, vairu[...] virknētas bez avotiem[...] nedaudzām dziesmām [...] uzrakstīšanas vieta [...] bet par lielāko vairum[...] spriest, kuŗas ņemtas[...] spiestiem krājumiem, [...] Latiešu folkloras krātu[...] teriāliem un kuŗas [...] rakstītas. Vispārī viel[...] rizēta, godību apraksti[...] populārā, viegli lasām[...] jumā un no ievadraks[...] saprotams, ka krājum[...] lasītāju informēšanai, [...] zinātniskām vajadzībā[...]

Kaut arī krājums [...] viena apgabala mater[...] un tikai valodniecis[...] nību nav sevišķi daud[...] stopami daži apvid[...] kas E. M. vārdnīcai [...] un tikai retā dziesmā [...] tāmnieku dialekta [...] rakstība, Dziesmu sa[...] tība, pantmērs, jāpie[...] tība, jo kā teikts, [...] teriāla salīdzināšan[...] Bet kur. salīdzināšan[...] ma, kā, piem., dzies[...] Barona resp. prof. [...] numurāciju, atrodam [...] sekvences, kas būtu [...] uz rediģēšanas un k[...] konta. Piem., Latvi[...] 1087. dziesmas pirmā[...] das skan: „Es neģr[...] dēlu Līdza Māras [...] bet B. S. grāmatā 1[...]

KNUTS LESIŅŠ — PĒDĒJĀS M[...]

31. turpinājums

Linards sajuta Meža kapu priežu skuju un sve[...] smaržu, kas atplūda lēni ar saulainas pēcpusdien[...] rudenīgo dvesmu.

17.

Kapliča bija bez ziediem un neuzposta; šai tuk[...] ma skumjībā uz paaugstinājuma aiz krucifiksa iz[...] lās brūnais zārks un senātora lielā degunа profils. [...] kādreiz, kad bija vērojis tēvu miegā, Linardam dūr[...] acīs sejas svešādā neizteiksme, pat rakstur[...] krunkām atlaižoties. Bija tikai apveidi, bez rakst[...] spēka.

Marija pieskārās viņa elkonim. „Man vajadz[...] tev pateikt dažus vārdus pirms tēvu izvadām . . .''

„Viņš taču pats nebija vēlējies pirms . . . ja gr[...] man atklāt savu uzvārda maiņu. Bet tā sagadījās, [...] uzzināju no krustmātes. Kāda nozīme būtu to slē[...] Manis dēļ tas varēja notikt daudzus gadus agrāk [...] vismaz pēdējos. Bet tev taču nekad neienāktu p[...] prasīt man padomu?''

„Nē, tēvs tevi pārāk mīlēja, lai vispār tevi k[...] iedrošinātos traucēt, arī viņš pats ne.''

„Ir jau labi, Marij, paldies par tavu daļu m[...] netraucēšanu.''

Izvadītāji pastāvēja brītiņu, vērojot izvadāmā [...] ju, tad krusamāte pirmā atvadījās no nelaika, brīt[...] piestādama ar noliektu galvu un kādu lūgsnu mur[...] not. Leonīds sekoja ar drusku noliektu galvu, pan[...] dams krustmāti zem elkoņa. Linardam radās aiz[...] mas ,ka brālis nosolojis līdz kapiem kājām un d[...] ku aizelsies steigā, jo pēc tam noslaucija pieri [...] kabatas lakatiņu. No viņa skatiena uz pārējiem g[...] drīz varēja secināt, ka viņš teiktu: Es neticu ne [...] vam, ne tēvam, bet atnāku pats, ja domājat, ka ma[...] vajag . . .

Vajadzība bija, jo Leonīda iepriekš sarunāto [...]

...PALIKUŠO MANTU

...visu tes-
...zrakstījis,
...liecinie-

...r taisīt
...iem zem
...Bez lieci-
...oši rakst-
...,kas tai-
...pstākļos,
...pieaicināt
...karadie-
...i par la-
...ātais par
...ītu izņē-

...spaidiem.
...saturam
...ēja pa-
...ārša pie-
...par spie-
...entam tā

spēku. Ja par mantojuma atstājēja nodomu nav nekādu šaubu ,tad testaments nezaudē spēku tādēļ, ka testātors maldījies nosaukumā vai aprakstā, vai arī ja persona vai lietā norādītā īpašība vēlāk izzudusi .Par publisku testamenta oriģinālu atzīstams testaments, kas ierakstīts konsula aktu grāmatā (pagasttiesās Latvijā bija īpaša testamentu grāmata). Pēc oriģināla parakstīšanas testātoram izdodams izraksts. Izrakstam ir tāds pats spēks kā testamenta oriģinālam. Arī privātos testamentus var nodot glabāt konsulātam (mūsu sūtniecība Vašingtonā pilda arī konsulāta pienākumus), ievērojot Notariata nolikuma 148. — 153. p., uz kuriem atsaucas konsulārā dienesta instrukcijas 93. pants.

Mag. iur. E .Lapiņš.

...AS CĪŅAS VĀCIJAS ...GU DŽUNGĻOS

...a un Volvēbera aģentu cīņas ...nerimstas

...TI

...pa kā-
...ams, pa-
...dēļ, bi-
...un AP
...s. Gold-
...kāra pie
...matotas
...pretizlū-
...mīgi un
...ārvalstu
...Sevišķu
...un citas
...nātu sa-
...vu ,,švei-
...et Renē
...a darbi-
...izmeklē-
...ka pret-
...odamies
...interešu
...mu bija
...diplomā-
...es slave-
...Dibuā ar
...un slepe-
...iem" mē-
...vus uzti-
...t kad šis
...kt, viņš,
...un dzēstu
..., negaidī-
...s šāvienu
...unktu.

... IR ...AKTS

...mi draugi
...pavadīja
...ra šķirstu
...kapa nere-

dzēja pat valsts vainaga. Nebija arī smilšu saujas no franču pulkveža, kuru drīz vien no Šveices izraidīja. Vēl ap šo spiegošanu un slepeno dienestu ziņu tirdzniecības lietu Šveicē ir daudz trokšņu un putekļu. Pretēji visām tradicijām par preses darbinieku brīvību, arī par informācijas avotu neizpaušanu izmeklēšanas un tiesu iesādēm ,kas ir viens no brīvās žurnālistikas pamatprincipiem, viszinīgajam žurnālistam iznākusi iepazīšanās ar Šveices cietumu. Arī šajā ziņā amata brāļu saceltais skandāls nav mazais. Un tomēr — savu mirušo pretizlūkošanas šefu, kura rokās atradās daudzi neitrālajā Šveicē saplūstošie slepeno dienestu un spiegu pavedieni, zvēresta brāļi nepiemin ar ļaunu, uzskatot viņu par traģisku Šveices neitrālitātes upuri.

Neredzamais karš ,kas Eiropā ar pieaugošu niknumu tagad visvairāk norit starp ģenerāļa Gēlena un Kremļa atbalstītajiem Volvēbera spēkiem, tādēļ ir ar lielāku nozīmību, nekā to parasti mēdz pieņemt. Tas vēl mazāk kā modernie atklātie kaŗi ievēro robežas un neitrālitāti, jo Kremļa interesēs nav tikai Elbas frontes pārraušana. Neredzamā kaŗa neredzamie cīnītāji,kas stāv apdraudētās Rietumu pasaules aizsardības frontē bez fanfāru skaņām, tomēr ir bieži pārprasti un vientuļi ,un viņu vislabākie draugi parasti ir migla un nakts.

...nebija vērts strīdīties. Bet viņš nekaunīgi
...ja viņas seju un augumu.
...ezgan padevusies. Tīras līnijas. Skaidra un
...e. Tādus tagad redz maz. Tagad izlasi vairs
...sacīkšu zirgiem, suņiem un liellopiem. Tik-
...runāsies, ka nebūtu par ļaunu pašiem cil-
... turēties pie tīrības, tā tūdaļ domā, ka' ai-
...dus. Un viss tikai tāpēc, ka pašiem bail at-
...vus senčus — laupītājus un karatavu put-
...iņš pagida, ka ar gudrībām aizbraucis tālos
...veikli atvainojās un nīgri paskaidroja:
...rod. Pēteris jau to zina. Ar mani tas notiek
...pēc ilga laika satieku tādu, kam vērts kaut
...Visas domas lec ar vienu rāvienu ārā. Iesāc
... — brīnies — jau stāsti par pannu." Kaut
...par savu neveiklību, lai runātu, ko runā-
... neaizmirsa gluži bez kāda kauna apskatīt
...daļām un sīkdaļām. Meiča nervozēja, it kā
...tos viņu izģērbt, bet tēlniekā iemita ne-
...sma. „Nedomājiet — neesmu gluži muļķis.
...atīgi iedziļinājies. Varu galvu atdot, bet
...iens no izkoptākiem somu - ugru sieviešu
...ds vien sastopams. Un nevis primitīvais.
...ījas kļuvušas smalkas un tīras. Apskatiet
...glu tīrasiņu zirgus, sapratīsit, par ko ru-

...nopietnība ārsti sasmīdināja. Ja viņš tikai
...r to nemaz nav tik traki, viņa domāja. Kaut
...dīvainajā vīrā patika . Negribējās pieļaut, ka
...atzinums. Atkauties no lepnības, ka esi rados
...aizgājušām paaudžu paaudzēm, nemaz nav
... Taču nedrīkstēja tā tūdaļ atklāties, un viņa
...zobojās:
...allaž braukājat pa — tā saucamām — aug-
...sfairām? Gremdējaties dziļumpsicholoģijā?
...n, esat eksistenciālists."
...aldies. Nu uzsākuši dziesmiņu. Kā papagai-
...grib izlikties gudrs — pirmais vēkšiens ir
...ālisms. Kā citādi izrādīsies laikmetīgs un mo-
...pat kā boļševikiem — sociālistiskais re-
...viņā šķita uzradušās svētas dusmas. „Papa-
...ai papagaili."
... niknums Lailu uzjautrināja.
...mat pārāk pie sirds. Nav ko bendēt nervus."
... tad," viņš nedraudzīgi paskatījās meičā,
...laikam, lai laižu visu pār galvu? — Nekā ne-
... auksts, vai karsts. Nekas pa vidu. Man nav
...'

(Turpinājums sekos)

GRĀMATA PAR LATVIEŠU TAUTAS TRADICIJĀM

Biruta Senkēviča — Latviešu ģimenes godi, Jāņa Šķirmanta apgāds, 1957. 330 l. p.

Latviešu tautas sacerējumi un paražas cittautiešu ceļotāju un vēsturnieku rakstos pieminētas jau daudzus gadu simtus agrāk, bet to literāras un kultūrvēsturiskas nozīmes izpratne radās tikai Tautas atmodas laikmetā un sevišķi mūsdienās. Dzejnieki Auseklis un Pumpurs apdziedāja tautas senatni, bet tikai Kr. Barons un A. Lerchs-Puškaitis ar saviem Latvju Dainu un Latviešu pasaku krājumiem lika pamatus latiešu agrāko laiku gara dzīves pētīšanai. Kad tautas tradiciju lielais vairums bija savākts, tad mūsu zinātnieki prof. P. Šmits, K. Straubergs, J. A. Jansons u c,, rūdījušies vācu, somu un angļu folkloristu zinātniskajās metodēs, ievadīja plašu mūsu tautas tradiciju pētīšanu un izvērtēšanu. Līdztekus turpinājās arī tautas sacerējumu vākšanas darbs, ko veica latviešu folkloras krātuve ar studentu, skolotāju un citu palīdzību. Lai dotu iespēju tuvāk iepazīties ar latviešu pagātnes dzīvi, krātuve, blakus tīri zinātniskām serijām, publicēja grāmatās arī materiālus par seniem godiem, svētkiem un ticējumiem, ko dažādos Latvijas novados bija savākuši un sakārtojuši atsevišķi autori.Pēdējos priekškaŗa gados iznāca Osv. Līdeka, šo rindu rakstītāja, Bir. Senkevičas un c. grāmatas.

No B. Senkevičas apstrādātiem materiāliem krātuve publicēja grāmatas Godi Vidus Kursā 1939. un Senie Jāņi Zemgalē 1940. gadā. Darbību turpinot, viņa bija sagatavojusi arī trešo folkloras materiālu krājumu, ko kaŗa apstākļu dēļ krātuve tomēr nepaspēja vairs publicēt. Autorei izdevās šo manuskriptu paglabāt, un beidzot ar viņas neatlaidību un apgādnieka J. Šķirmanta drosmi, šie materiāli nule iespiesti grāmatā **Latviešu ģimenes godi.**

B. Senkeviča, kas nu jau vairāk kā 25 gadus darbojas arī daiļliterātūrā un žurnālistikā, savā laikā ir daudz darījusi latviešu tautas dziesmu un ieražu krāšanā un popularizēšanā, un apskatāmā grāmata zināmā mērā ir viņas šī darba vainagojums. Žēl tikai, ka, svešumā dzīvojot, viņai nav iespējams šo darbu sekmīgi turpināt.

No grāmatas 330 lappusēm, apm. pusi aizņem tautas dziesmu piemēri (ieskaitot arī rotaļas), pārējais saturs ģimenes godu un ar tiem saistīto izdarību un ticējumu apraksts. Grāmata satur pašas autores un prof. E. Bleses īsus ievadus un trīs galvenās nodaļas: 1) Bērnu godības, 2) Tautās iešanas godības un 3) Sēru godības. Materiālu sastādē autore pieturējusies pie Kr. Barona Latvju Dainu sakārtojuma principa — parādīt cilvēka dzīvi no šūpuļa līdz kapam, uzsveŗot trīs mūža svarīgākās dienas: „dzimstamo, tautās ejamo un mirstamo."

Kaut gan autore ievadvārdos saka, ka krājumā ietilpinājusi arī citu novadu aprakstus ,tomēr tekstā nekur nav redzama atsaukšanās uz citiem darbiem, tāpēc šis krājums jāuzskata kā B. S. pašas Kurzemes pagastos vākto materiālu kopojums, brīvi papildināts ar latviešu folkloras krātuves materiāliem. Pie tam, kā plānā un saturā, tā arī dziesmu variantu izvēlē Latvju Dainu ietekme acīmredzama. No apm., nepilnā tūkstoša tautas dziesmu piemēriem kādas septiņdesmit apzīmētas ar Latvju Dainu resp. Latviešu tautas dziesmu papildinājumu numurāciju. Pārējās, vairums savirknētas bez avotiem. Tikai nedaudzām dziesmām minēta uzrakstīšanas vieta (pagasti), bet par lielāko vairumu grūti spriest, kuras ņemtas no iespiestiem krājumiem, kuras no Latiešu folkloras krātuves materiāliem un kuras pašas pierakstītas. Vispāri viela literārizēta, godību apraksts sniegts populārā, viegli lasāmā vēstījumā un no ievadraksta tā arī saprotams, ka krājums domāts lasītāju informēšanai, bet ne zinātniskām vajadzībām.

Kaut arī krājums atspoguļo viena apgabala materiālus, tomēr tajā valodniecisku īpatnību nav sevišķi daudz. Ir sastopami daži apvidus vārdi, kas E. M. vārdnīcai pazīstami, un tikai retā dziesmā ir lietota tāmnieku dialekta fonētiskā rakstība. Dziesmu saturs, rakstība, pantmērs, jāpieņem labā ticībā, jo kā teikts, avotu materiāla salīdzināšanai trūkst. Bet kur salīdzināšana iespējama, kā, piem., dziesmas ar Kr. Barona resp. prof. P. Smita numurāciju, atrodam nekonsekvences, kas būtu liekamas uz rediģēšanas un korrektūras konta. Piem., Latviju Dainu 1087. dziesmas pirmās divi rindas skan: „Es negribu tautu dēlu L ī d z a Māŗas pirtiņā", bet B. S. grāmatā 19 l. p. otra rinda skan: „L ī d z a r M ā - ŗ a s (sic!) pirtiņā." Te ir mēģināts jaunināt prepozicjas vecāku formu „līdza", tādējādi sagrozīta gramatiska forma un satura jēga. Tādu nesaskaņu ir vairāk, ko te nav iespējams uzskaitīt. Sastopamas nekonsekvences vietvārdu rakstībā (Alšvenga, Alsunga), uzrunas resp. vokātīva, izteiksmes formu un garumzīmju lietošanā, nerunājot jau par iespiedumkļūdām,

Grāmatas apvalka zīmējumu, kā arī viņetes nodaļu ievadījumam devis B. Ancāns, viņš pievienojis pāris zīmējumu arī tekstam, bet to dēļ grāmatu par illustrētu grūti saukt, jo tās maz papildina vai raksturo saturu.

Kaut arī tautas folklora atkāpusies apgaismota un techniska laikmeta priekšā, kaut arī šodien tikai retais un reti skandina tautas dziesmas, tomēr tās ir dzīvības pilnas. Kaut arī tās paslēpušās biezos krājumos un plauktos, tomēr tajās sadzirdamas tautas dvēseles šalkas un tās būs joprojām daiļuma avots un iedālu iedvesmotājs spēks tiem, kas gribēs un alks no šiem avotiem padzerties. No mūzējiem un bibliotēkām mēs mācāmies pazīt pagātni, saprast tagadni un veidot nākotni. Mums biežāk jānoceļ no plauktiem mūsu tautas tradiciju sējumi un ar to saturu jāstiprinās latviskajos ideālos. Daliņu no šī vērtīgā satura B. S. pārveda svešumā un jaunas grāmatas veidā pasniedz tautiešiem lasīšanai. Bagātīgā vielas izvēlē, vienkāršā un skaistā valodā, raitā un sirsnīgā stāstījumā autore atdzīvina agrāko g. s. latviešu dzīves ainavu, tā stiprinot lasītājos mīlestību un cieņu uz savas tautas pagātni un tās garīgo kultūru. Varam tikai pievienoties autores ievadā teiktam vēlējumies: lai šī grāmata būtu stiprinājums un ceļa rādītāsj uz dzimteni kā jauniem, tā veciem

H Tichovskis.

SVEICINĀTAS, SKUMJAS — FILMA

Holivudā pašreiz veic priekšdarbus Fransīzes Sāganas pirmā romāna Sveicinātas, skumjas filmēšanai.Par galvenās lomas tēlotāju ir izraudzīta jauna aktrise Džena Zēberga no Aiovas, ASV, ko nesen starp 3.000 kandidātiem arī par Orleānas jaunavas tēlotāju izraudzīja slavenais režisors Otto Premingers.

Ingrida Vīksna

KLUSĀ DZIESMA

— Esi domās ar mani,
Kad diena ir gaŗa —
Kāda saulaina vara
Gaišu to brīdi dara,
Kad paeji garām.

— Esi ar mani, es lūdzos,
Kad diena ir gaŗa,
Viegli rasa pamirdz uz zaru,
Prieks izpurdz no putnu bara,
Kad paeji garām.

— Esi domās ar mani,
Kad diena ir gaŗa,
Tev nezinot, lūdzos klusi,
Es veŗos uz saules pusi,
Gaišu smaidu ieraudzījusi.

TŪRISTI NO LATVIJAS ANGLIJĀ

Nesen Anglijā ar lidmašīnu ieradās 25 padomju tūristi, to skaitā 6 no Latvijas. Sarunās ar tūristiem noskaidrojās, ka šis ceļojums katrai personai izmaksājis 2.400 rubļu. Tā ir nauda, ko var atļauties izdot tikai augsti atalgoti padomju pilsoņi. Iespējams arī, ka ceļa izdevumus sedz padomju valdība. Kabatas naudas tūristiem tomēr bija maz. Apmainot angļu valūtā, tā nepārsniedza 7 mārciņas sterliņu. Pēs angļu komūnistu partijas ierosinājuma padomju tūristi apmeklēja ogļraktuves Dienvidvelsā, kas ir vissliktākās visā Lielbritanijā.

Garnadžu nedarbi Hamiltonā

Nezināmi ļaundaŗi ar naža palīdzību izņēmuši pagraba loga metalla režģi un caur to iekļuvuši Hamiltonas DV biedrziņa Edmunda Pulciņa mājā, 18 Parkside Dr., kur sīki pārmeklējuši visas atvilktnes, meklējot pēc naudas, ko arī kādus 100 dol., atraduši. No drēbēm zagļi paņēmuši tikai vienas virsbikses un kreklu, bet savas vecās un netīrās atstājuši istabā uz grīdas. Ielaušanās mājā izdarīta dienas laikā, kad visi mājinieki bijuši darbā. DV nauda nav nozagta, jo visa bijusi iemaksāta bankā.

Zādzība notikusi pag. otrdien, bet jau ceturtdien kriminālpolicija ziņojusi, ka vainīgie notverti St. Katarīnēs, un tie izrādījušies par diviem pusaudžiem no Toronto. Tiesa paredzēta 25. jūlijā Hamiltonā.

UZ ROKĀM UZ VĪNI

Kāds austrietis akrobāts nolēmis uz rokām noiet ceļu no Zalcburgas līdz Vīnei. Viņš cer dienā veikt 3-4 kilometri, tā sasniedzot Vīni apmēram četros mēnešos. Pēc katru 50 metru veikšanas uzņēmīgais akrobāts atpūšas.

JAUNU CEĻU MEKLĒTĀJI FRANČU LITERĀTŪRĀ

Austra Augenberga.

2.

Romānā kādā vietā autore saka: ... „Diezgan bieži atgadās, ka mēs uztveŗam vienā un tanī pašā reizē vairākus un pie tam pavisam dažādus viena un tā paša objekta veidus..." Liekas, ka tas ir arī viņas nolūks, — raksturojot Martero, viņa grib rādīt mums dažādas — un pie tam gluži pretējas — psicholoģiskas iespējas rādīt, cik dažādi var atspoguļoties viens un tas pats cilvēks citu personu uztverē. Bet viņa nedod atbildi uz jautājumu, kas Martero ir savā d z i ļ ā k a j ā b ū t ī b ā — krāpnieks, vai krietns un pat ļoti smalkjūtīgs cilvēks.

Var apbrīnot autores spējas psicholoģiskā analizē, vai labāk sakot, psicholoķiskā eksperimentēšanā. Tomēr gala rezultātā rodas savāds iespaids: Natālijas Sarotes tēloto personu kontūras it kā izplūst, izgaist. Kāds no franču kritiķiem savā lekcijā apzīmēja šo faktu ar terminu „dissolūcija." **šī dissolūcija *ir* Sarotes radīto** tēlu raksturīgā īpatība.

Bez psicholoģiskās analizes romānā lasītāju var saistīt arī interesants sociālās vides tēlojums. Tur tēlota Parīzes turīgā vidusšķira — ar tās sīkajām intrigām, ģimenes scēnām, dzīšanos pēc naudas, nicināšanu pret visiem, kas nav tai līdzīgi (... ,,sapņotāji ... muļķi, nekam nederīgi", kā tos nosauc viens no šīs šķiras spilgtākajiem pārstāvjiem). Stāstītājs, kaut arī pats pieder pie šīs sabiedrības, to raksturo brīžam visai asi: ... „Mēs visi esam ... neveselīgi, frivoli, bezdarbīgi, izlutināti..."

UZBRUKUMS TRADICIONĀLĀ ROMĀNA PĒDĒJAM CIETOKSNIM

Pavisam citādu ceļu nekā Sarotes psicholoģiskā romāna virzienu ir izvēlējies Rob. Grijē Viņa romānu „Le voyeur" viens no franču kritiķiem ir nosaucis par savdabīgu kriminālā un metafiziskā elementa savienojumu. **Sarotes romānā „Martero" ir atrodams jauns reālisma veids, kas tēlo ne tikai ārējo, redzamo dzīves un personu „virspusi", bet tiecas iespiesties attēloto personu dvēseles dziļumos. Rob-Grijē turpretim apzinīgi ignorē katru psicholoģisku analizi** un uzdod jautājumu: Vai vispār ir kāda dziļāka dvēseles dzīve? Varbūt ir tikai ārējā, redzamā „virspuse"? Viņš pārmet Natalijai Sarotei, ka tiecoties iedziļināties personu iekšējā dzīvē, viņa ignorējot notikumu objektīvo tēlojumu.

Viņa romāna „Le voyeur" fābula tiešām ārēji atgādina kriminālromānu. Ceļojošais pulkstentirgotājs ierodas ar kuģi salā, kurā viņš ir pavadījis savu bērnību. Viņš sāk steidzīgi apstaigāt mājas, lai pārdotu pulkstenus un ar nākošo kuģi dotos atpakaļ. Pavisam pēkšņi viņš novirzās no sava ceļa un nogalina vienu no sādžas meitenēm. Kādēļ?... Autors, sekojot savai negātīvai nostājai pret psicholoģisko analizi, nesniedz nekādus norādījumus par nozieguma psicholoģiskajiem motiviem. Matiass it kā seko kādam baigam liktena mājienam, kas viņu noved līdz noziegumam. Autors netēlo arī slepkavas pārdzīvojumus pēc notikušā; viņš tikai sīki un lietiški apraksta, kā Matiass cenšas noslēpt nozieguma pēdas. Auksti un objektīvi viņš tēlo tikai notikušā „virspusi", neiespiežoties varoņa dvēseles dziļumos. Viņa attēlojumā Matiasu nemoka nekādi sirdsapziņas pārmetumi, — vienīgi stipras galvas sāpes, vēlēšanās atgriezties nozieguma vietā un iznīcināt visus savas vainas pierādījumus.

Romāna darbība sasniedz savu augstāko spriegumu brīdī, kad izrādās ,ka ir kāds ,kas zina notikušo. Bet cik daudz viņš zina? Vai viņš ir redzējis noziegumu? Kādēļ viņš neziņo par notikušo? Tie ir jautājumi, uz kuriem romānā nav atbildes.

Jaunais, īpatais elements romānā ir tas, ka autors tanī cenšas nojaukt laika un telpas robežas: tagadne un pagātne tur saplūst kopā. Mateass brīžiem ne tikai atceras, bet it kā redz savu pagātni. Šo laika un telpas robežu iznīcināšanu viens no franču kritiķiem ir nosaucis par autora „uzbrukumu pēdējam tradicionālā romāna bastionam." Līdz ar to, par spīti daudziem reālistiskos toņos ieturētiem aprakstiem, **stāstījums brīžiem iegūst irreālu nokrāsu, un grūti ir atšķirt sapni no īstenības.** Vieni un tie paši fakti bieži ir aprakstīti divas reizes, jo tos tēlo autors un romāna varonis; tas apgrūtina romāna lasīšanu un izpratni. Ar naturālistisku precizitāti tēloti dažādi sīkumi, sākot ar jūras paisumu un kaijām — un nobeidzot ar lietus pilēm uz loga rūtīm un glāzēm kafejnīcā. Vispārējais ispaids — īpats, smags, noslēpumains, brīžiem pat baigs.

JUMPRAVU STREIKS

Pasaulē līdz šim bija pazīstami dažādi streiki, un nu tiem gandrīz pievienojies arī kas nebijis — vecmeitu streiks, kas izcēlies viduslaicīgajā italiešu pilsētiņā Palestrīnā. Šajā Romas pievārtes pilsētiņā ik gadus vasaras vidū notiek krāšņas procesijas par godu laulības dzīves patronam — Svētajam Antonijam. Kādā sevišķi svinīgā procesijā, ietinušās tumšos mežģīņu šķidrautos un resnām svecēm rokās, piedalās vienīgi pilsētas „vecākās meitenes", kas palikušas bez vīriem, bet tomēr cer pie tādiem tikt vismaz ar svētā palīdzību. Ja var ticēt Palestrīnas chronistam, tad Sv. Antonijs šajā ziņā ir diezgan izpalīdzīgs, jo vienmēr tieši pēc procesijām pilsētā augot nodibināto laulību skaits. Bet šogad „jumpravas", dūres vīstot, pieteikušas streiku un ne jau svētā skopās devības dēļ. Vainīgi izrādījušies tūristi un žurnālisti, kas pēdējos gados slavenās vecmeitu procesijas laikā Palestrīnā sarodas vai no visas pasaules un ar filmēšanu un fotografēšanu no „dzīves traģēdijas" cenšas izveidot komēdijas vai sensācijas. Kad nesen Romas tūrisma veicināšanas biedrība savā jaunākajā prospektā skaisto procesiju, kas īstenībā ir kautrs sauciens pēc brīnuma, izslavēja par redzēšanas vērtu etnogrāfijas skati, vecmeitām bija par daudz. Šur tur stūros sačukstējušās, viņas visas kā viena paziņoja, ka paredzētajā procesijā nepiedalīsies. Tikai pašā pēdējā brīdī, 65 gadus vecajai senorinai Marijai sasaucot Palestrīnas jumpravu ģildes ģenerālsanāksmi, kurā viņa, uz galda pakāpusies, dedzīgā runā aizrādījusi, ka vecmeitai būt neesot nekāda kauna lieta, izdevies streiku novērst. Lai procesija būtu kuplāka, uzņēmīgā seņorīna, kas par spīti savam neglītumam un gadiem visvairāk ticot Sv. Antonija brīnumdarbiem, pierunājusi gājienā piedalīties arī dažas precētas sievas. Daudzie tūristi ar procesiju bijuši ļoti apmierināti, un, cik īsti devīgs šogad būs bijis svētais, rādīs nākošie mēneši.

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

Jāņa Kalmītes viņete.

31. turpinājums

Linards sajuta Meža kapu priežu skuju un sveķu smaržu, kas atplūda lēni ar saulainas pēcpusdienas rudenīgo dvesmu.

17.

Kapliča bija bez ziediem un neuzposta; šai tukšuma skumjībā uz paaugstinājuma aiz krucifiksa izcēlās brūnais zārks un senātora lielā deguna profils. Kā kādreiz, kad bija vērojis tēvu miegā, Linardam dūrās acīs sejas svešādā neizteiksme, pat raksturīgajām krunkām atlaižoties. Bija tikai apveidi, bez rakstura spēka.

Marija pieskārās viņa elkonim. „Man vajadzētu tev pateikt dažus vārdus pirms tēvu izvadām ..."

„Viņš taču pats nebija vēlējies pirms ... ja gribi man atklāt savu uzvārda maiņu. Bet tā sagadījās, ka uzzināju no krustmātes. Kāda nozīme būtu to slēpt? Manis dēļ tas varēja notikt daudzus gadus agrāk vai vismaz pēdējos. Bet tev taču nekad neienāktu prātā prasīt man padomu?"

„Nē, tēvs tevi pārāk mīlēja, lai vispār tevi kāds iedrošinātos traucēt, arī viņš pats ne."

„Ir jau labi, Marij, paldies par tavu daļu manis netraucēšanā."

Izvadītāji pastāvēja brītiņu, vērojot izvadāmā seju, tad krusaināte pirmā atvadījās no nelaika, brītiņu piestādama ar noliektu galvu un kādu lūgsnu murminot. Leonīds sekoja ar drusku noliektu pieri, paņemdams krustmāti zem elkoņa. Linardam radās aizdomas ,ka brālis nosoļojis līdz kapiem kājām un drusku aizelsies steigā, jo pēc tam noslaucīja pieri ar kabatas lakatiņu. No viņa skatiena uz pārējiem gandrīz varēja secināt, ka viņš teiktu: Es neticu ne Dievam, ne tēvam, bet atnāku pats, ja domājat, ka manis vajag...

Vajadzība bija, jo Leonīda iepriekš sarunāto četru kapraču vietā bija tikai divi. Tie aizskrūvēja zārka vāku un sāka skatīties pēc palīgiem nešanai.

Seši bija vajadzīgi. Manot grūtības, bez Linarda un Leonīda piestājās Marijas tēvs un, apsvēris situāciju, mācītājs pats iejaucās rindā, bet viņu aizstāja viens no trim tiesnešiem, tēva darba biedriem, kuŗus Linards bija paguvis apziņot. Tā šis gājiens devās ceļā pretī apstādījumos un priedēs slīdošajai saulei, ar mācītāju talārā pa priekšu. Bet tiesnesis bija vecs un sīka auguma, nespēdams turēt nastu un soli kopā ar stiegraino Marijas tēvu, tādēļ kollēgas viens otru nomainīja. Arī Linards sajuta pēdējā pagriezienā vieglu reibumu, skatoties saulē. Juzdams, ka zārka priekšgals sāk nošļukt, Leonīds, brāli nepaskatīdamies, pārņēma ar roku vairāk uz zārka vidu un izslēja plecus. Viņš arī palīdzēja kopā ar Marijas tēvu kapračiem ielaist zārku kapā, uzmanīgi paslidinot laižamo jostu plecos, tā ka zārks nogrima bedrē lēnām un viegli. Pēc tam abi brītiņu saskatījās, kā izsakot viens otram atzinību par rūpīgu rīcību, un droši vien pirmo reizi uzminot, kurš ir kādā radniecības vai attieksmju pakāpē ar nelaiķi.

Pa to laiku mācītājs uzsāka drusku drebelīgā balsī pirmo dziesmas pantu: „Ir tēvu zemē vietas, kur soļi klusi kļūst."

Palīceju koris nebija visai spēcīgs, krustmātei ar mācītāju kopā velkot žēlīgi, pārējiem šā tā piebalsojot, bet Leonīdam dūcot stingrā baritonā. Linards nekad nebija dzirdējis brāli dziedam: balss bija patumša, bet ar stingru intonāciju un ritmu. Viņam ienāca prātā, ka kapteiņa pienākumos ietilpa reizēm noturēt arī dievkalpojumus uz kuģa, kuŗos brālis acīm redzot bija sekmīgi ielauzījies. Un varbūt, dziedādams tik skaļi, pašam aizmirstot, ka viņa balss izceļas. Leonīds domāja par mātes kapa vietu blakus: „Šī vieta koku ēnā ,kā sapnī grimusi, šurp atnāk gaitā lēnā, kam stunda situsi ..."

Mātes nāve bija, pēc viņa paša atzīšanās spriežot, ļoti vārīga vieta Leonīda prātā, viņš netika ar to galā un bija kļuvis ciets. Vīpsna viņa sejā bija drusku manāma, kad mācītājs teica: „Mūsu Dievam, kam vien ir nemirstība ,lai ir gods un vara no mūžības uz mūžību. Kas ar asarām sēj, ar gavilēšanu pļaus; tie aiziet un raud, dārgu sēklu nesdami, bet tiešām ar prieku tie atkal nāks un nesīs savus kūlīšus. Amen."

Ievērosim, ko Dieva vārdi saka par cilvēka nīcību: Cilvēks, no sievas dzimis, dzīvo īsu laiku un cieš grūtumus. Viņš izaug kā puķe un novīst, viņš bēg kā ēna un nepastāv. Mēs esam svešinieki un piedzīvotāji Dieva priekšā kā visi mūsu tēvi. Mūsu dienas virs zemes ir kā ēna un bez pastāvības. Mums šeit nav paliekamas pilsētas, bet mēs meklējam nākamo ..."

Kāds saules atspulgs starp dzīvības kokiem uzmeklēja Marijas seju, pasvītrodams ar ēnām dažu krunku, izceldams deguna un zoda kontūras. Viņa novērsās, aizlikdama uz saules pusi sēru plīvuri, kas nokarājās no cepures. Tik daudz oficiālas sērošanas pazīmju viņa bija atļāvusies, kaut tērps bija parastais — pelēkais kostīms.

...„Paklausīsimies arī kā Dieva vārdi liek mums saņemt nāvi," atkal skanēja mācītāja balss: Apkop savu namu, jo tev ir jāmirst ..."

Kādēļ tāda nekonsekvnce? — Linards joprojām domāja par Mariju. Ja viņa ir atraitne, būtu padomājusi par tumšu tērpu, tāpat kā krustmāte. Laika bija diezgan, tēva nāve nebija pārsteigums. Jeb nebūtu likusi sēru plīvuri. Tagad galva sēroja, miesa — ne. Viņa pat nebija raudājusi.

Ja padomāja, Linards vispār nevarēja atcerēties redzējis kādu asaru pēdas Marijas sejā, kaut citādi viņa bija pietiekami sievišķīga ... Bet kad tādam vājuma brīdim vajadzēja uznākt, viņas acis paplētās vairāk, it kā ar kāda naīva pārsteiguma izteiksmi, kas varbūt bija ārkārtīgas gribas saņemšanās. — Un, droši vien, tas nebija senātora audzināšanas ietekmē. Viņš tikai bija atradis kaut ko tikpat cienījamu jau izveidotu šai pasaulē, tā ka nebija vairs jāpūlas.

„Beidzot atcerēsimies, ka Dieva vārdi mūs iepriecina: Kristus ir augšāmcelšanās un dzīvība. Kas viņam tic, dzīvos arī, ja mirs, un ikviens, kas dzīvo un tic viņam, nemirs nemūžam ... To labo cīnīšanu esmu cīnījies, to tecēšanu esmu pabeidzis, ticību esmu turējis ..."

Tagad mācītājs teica ievadrunu, smalkjūtīgi pāriedams pāri sarežģītajām nelaiķa ģimeņu saitēm, izceldams kopīgās bēdas.

Viņa seja, sevišķi deguns, pēc šīszemes cēluma mērauklām vērtējot, nebija nekāds paraugs, viss it kā drusku ieplacis. Balsij klusākos posmos trūka tembra, bet kad ieguva skaļumu, likās, gluži pievilcīga. Nezkur' krustmāte bija viņu sameklējusi? Vārds, ko viņa minēja, nelikās dzirdēts, kaut gan Linards tik un tā nebija nekāds mācītāju uzvārdu zinātājs ...

Jebšu mācītājs runāja, cenzdamies aizpildīt kādu tukšumu. Varbūt tas viņu nomāca, viņš paskaļināja balsi, lai nejustos tik vientuļš sava uzdevuma priekšā. Kā dižām armijām akāpjoties, — viņš teica, sajūk lieli ģenerāļi ar klibiem zirgiem, tā ticībā zaudējam svētdienas spožumu un paliekam ar to mazumu, kas mūsos likts ...

Bet izvadītāju domas maldījās savus ceļus. Pie vārda „spožums" Linards apskatījās apkārt un manīja, ka Leonīds bija pazudis, nemanāmi un neatvadījies.

Saule atkal bija drusku pavirzījusies uz Marijas pusi, un viņai atkal bija jāpaiet kāds solis, lai no tās izvairītos, pabīdot aiz pleciem mazo Linarda pusbrāli, kas skatījās visā šai pēcpusdienas norisē bez lielas izpratnes, bet ar Maldavu ciltij raksturīgo deguna izsliešanu: pagaidām neko nebēdāsim, gan sapratīsim vēlāk!

Šī nelāgā pēcpusdienas saules spiedīgā, kaislīgā versme, tagad būdama rēna, vajāja Mariju, liekot mainīt vietu, un Linarda prātu. Mācītāja vārdi pazuda pusteikumā...

Viņš jau bija vienreiz aizvizinājis Mariju sestdienā uz vecāku mājām, iepazinies ar vecākiem, patērzējis rītā, vakarā, pabaŗots un izguldināts veco lauku māju goda istabā. Bet rītā, kad viņš apzināti izlikās aizgulējies, Marija nepienāca kā maigs eņģelis ar rīta blāzmas atspulgu acīs. Māte pieklauvēja un aicināja brokastīs. Nu, zināms, tas bija pareizi ... Te nevajadzēja ieviest nekādus valšķīgus pilsētas paradumus. Tas bija it kā aptaujas brauciens; vecāki pļāpāja, meita klusēja, it kā nekad nebūtu studējusi, strādājusi tiesā, apmeklējusi kafejnīcas un ļāvusies noskūpstīties. Tas pat likās pēc kāda uzsvērta joka.

Pēc tam Marijai bija atvaļinājums; Linards teicās apciemot un nenocietās jau pirmajā svētdienā. Tikai motoram tiešām bija gadījusies kāda kļūme, un viņš izbrauca pavēlu.

Debesīs kāpa agrās vasaras briedums un āboliņa smarža.

Suņi rēja, un Marija iznāca sētsvidū gaišā vasaras kleitā, basām kājām, un bez jebkādas lūpu krāsas mutē.

(Turpinājums sekos)

PADOMI NAMAMĀTĒM

H. KRONE-BALDUMA

SALDIE ĒDIENI

PLŪMJU KRĒMS

2 mārc. plūmju, ¾ ltr. putu krējuma, 20 gr. kartupeļu miltu, 75 gr. cukura, 1 pac. želatīna.

Pienu uzvāra un maisot ielaiž atšķaidītos kartupeļmiltus. Vāra 3 minūtes, tad noņem no uguns. Pieliek izmērcēto želatīnu un maisot atdzesē.

Nomazgātas plūmes savāra un izrīvē caur sietu. Atdzesē un pievieno iepriekšējai masai. Labi izmaisa un iecilā saputotu putu krējumu. Liek ar aukstu ūdeni izskalotā formā. Kad krēms sastindzis, izgāž uz šķīvja un garnē ar svaigām plūmju pusēm.

ĶIRŠU ŽELEJA AR PUTU KRĒJUMU

2 mārc. tumšo ķiršu, ½ ltr. ūdens, 100 gr. cukura, 1 pac. želatīna, ¼ ltr. putu krējuma, 1 pac. vaniļas cukura.

Ķiršus nomazgā, atbrīvo no kātiem un kauliņiem. Savāra ar ūdeni un cukuru, pieliek izmērcēto želatīnu un maisa, kamēr želatīns izkusis. Ielej ar aukstu ūdeni izskalotā formā un noliek sastingšanai. Sastingušo želeju izgāž uz šķīvja un garnē ar saputotu putu krējumu, kam pievienots vaniļas cukurs.

PLŪMJU UZPUTENIS

2 mārc. plūmju, 150 gr. cukura, 200 gr. miltu, 4 olas, 3 tējkar. (nolīdzinātas) cepamā pulvera.

Olu dzeltenumus ar cukuru saputo. Tad pievieno izsijātus miltus kopā ar cepamo pulveri un iecilā saputotus olbaltumus. Pusi no mīklas liek ar sviestu ieziestā formā, tad saliek plūmju puses un pārlej otru pusi mīklas. Cep vidējā karstumā vienu stundu.

APRIKOŽU UZPUTENIS

1 mārc. svaigo aprikožu, 100 gr. cukura, 50 gr. rozīņu, ¼ ltr. putu krējuma.

Aprikozes nomazgā un savāra ar mazliet ūdens un cukuru, izrīvē caur sietu. Pieliek nomērcētas rozīnes un atdzesē. Iecilā putu krējumu. Aprikožu uzputeni var likt glāzēs un garnēt ar aprikožu pusēm.

APRIKOŽU RĪSU UZPUTENIS

1 mārc. svaigu aprikožu, 150 gr. cukura, 150 gr. rīsu, 3 olu baltumi, ½ ltr. piena, sāls pie garšas.

Noskalotus rīsus uzvāra pienā un uzbriedina. Aprikozes izsautē ar mazliet ūdens un izrīvē caur sietu. Pievieno rīsiem līdz ar cukuru un labi izmaisa. Liek ar sviestu ieziestā formā. Virsu pārklāj ar saputotiem olu baltumiem. Olu baltumus putojot var pievienot mazliet cukura. Liek vidējā karstumā un viegli apcep.

PILDĪTA MELONE

1 vidēja lieluma melone, 1 mārc. zemeņu, 1 tējas glāze baltvīna, 3 ēd. kar. cukura, ½ pac. želatīna.

Melonei nogriež virsu un izdobj vidu. Cietās daļas atbrīvo no sēklām un sagriež mazos četrkantīgos gabaliņos, ieliek traukā un pārkaisa ar cukuru, pievieno notīrītas zemenes un pārlej vīnu. Atmiekšķēto želatīnu izkausē mazliet karstā ūdenī un pievieno iepriekšējam maisījumam. Pilda meloni. Noliek vēsā vietā sastingšanai. Garnē ar veselām zemenēm. Ja vēlas var garnēt ar putu krējumu un zemenēm.

AVEŅU SNIEGS

1 mārc. aveņu, 75 gr. cukura, 3 olu baltumi, 1 ēd. kar. citrona sulas.

Izlasītas avenes izrīvē caur sietu un samaisa ar citrona sulu un cukuru, iecilā saputotos olu baltumus un maisa kamēr masa top bieza. Galdā pasniedz ar cepumiem.

ĒRKŠĶOGU KOMPOTS

1 mārc. ērkšķogu, 4 ēd. kar. cukura, ½ tase ūdens, 1 gabaliņš citrona mizas.

Ērkšķogas atbrīvo no ziedu kātiņiem, nomazgā un ar asu kociņu sadursta. Liek verdošā cukurūdenī, pieliek citrona miziņu un lēnām vairākas reizes uzvāra. Lēni vārot, ogas paliek veselas. Galdā pasniedz atdzisušu ar maziem cepumiem.

APRIKOŽU KOMPOTS

1 mārc. aprikožu, 1 tējas tase ūdens, 75 gr. cukura. Ja vēlas ūdens vietā var ņemt baltvīnu.

Aprikozes var arī nemizot. Nomazgā, pārgriež un izņem kodolus. Cukuru ar ūdeni labi savāra: lielāki pusi no sagatavotajām aprikozēm, un, kad augli šķidrumā pieslikušies, izņem ar putu karoti un liek nākošos.

Gatavos augļus sakārto traukā un pārlej ar cukura sīrupu. Galdā pasniedz atdzisušu ar maziem cepumiem. Līdzīgi var gatavot ērziku kompotu.

DAINAS
SKAŅU PLATES

1001 DIŽDANCIS — sieviešu kvartets $2.00
— klavieru pavadījumā 45 RPM
Vecpuišu dancis
Jautrais pāris
Brālīts māsas dancināja
Eņģelītis
Maģais dancis
Ķekatu dancis

1002 KALVIS — vīru dubultkvartets $2.00 45 RPM
Es zinu — E. Dārziņš
Vasara — J. Norvilis
Noriet saule vakarā — J. Norvilis
Aun, meitiņa, balti kājas — J. Cīrulis
Rudeņi — E. Melngailis

1004 B. PIEKALNĪTIS — bass $2.00 45 RPM
Pie klavierēm A. Bērzkalns.
Mana kokle — J. Vītols
Imantas dziesma — A. Kalniņš
Sapņu zemē — B. Skulte
Dainu zeme — B. Skulte
Esam lielķēniņa dēli — J. Kalniņš
(Ārija no op. „Lolitas brīnumputns")

1005 V. SALNA — tenors $2.00 45 RPM
Trio pavadījumā
Atmiņas — angļu valsis
Toreiz . . . — tango
A. Matisona mūzika un teksti

1006 KALVIS — vīru dubultkvartets $2.00 45 RPM
Balsis — J. Norvilis
Krāc jūrmalas priedes — Jāz. Mediņš
Ganiņš biju — Jāz. Mediņš
Tuljaks — M. Hermann

1007 KALVIS — vīru dubultkvartets $2.00 45 RPM
Mirdzi kā zvaigzne — E. Dārziņš
Aijā — B. Skulte
Mežezers — J. Vītols
Nakts — J. Vītols

1009 THE LATVIAN TRIO — $6.00
Maziņš biju neredzēju — V. Ziedonis 33 RPM
Šūpļa dziesma — Šūberts
Melancholiskais valsis — E. Dārziņš
Trio in B flat major — L. van Bethovens

1010 V. SALNA — tenors $5.00 33 RPM
Pie klavierēm V. Treimanis
Brīnos es — A. Kalniņš
Bēglis — J. Ķepītis
Lauztās priedes — A. Melli
Arāja ticība — J. Ivanovs
Liepu tēja — J. Ķepītis
Aicinājums — V. Ozoliņš
Es ciešu — J. Kalniņš
Tev — A. Kalniņš

1011 B. PIEKALNĪTIS — bass $5.00
Mana māja — A. Žilinskis
Zilie sapņu kalni — A. Žilinskis
Aglona — J. Norvilis
Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme — I. Graubiņa
Divi Grenadieri — Dž. Verdi
Nakts skatē — M. Glinka
Tenku ārija — G. Rosini

Visas šīs plates dabūjamas
DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, Ontario.

KANADAS LIDMAŠĪNU BAZES KUĢIS

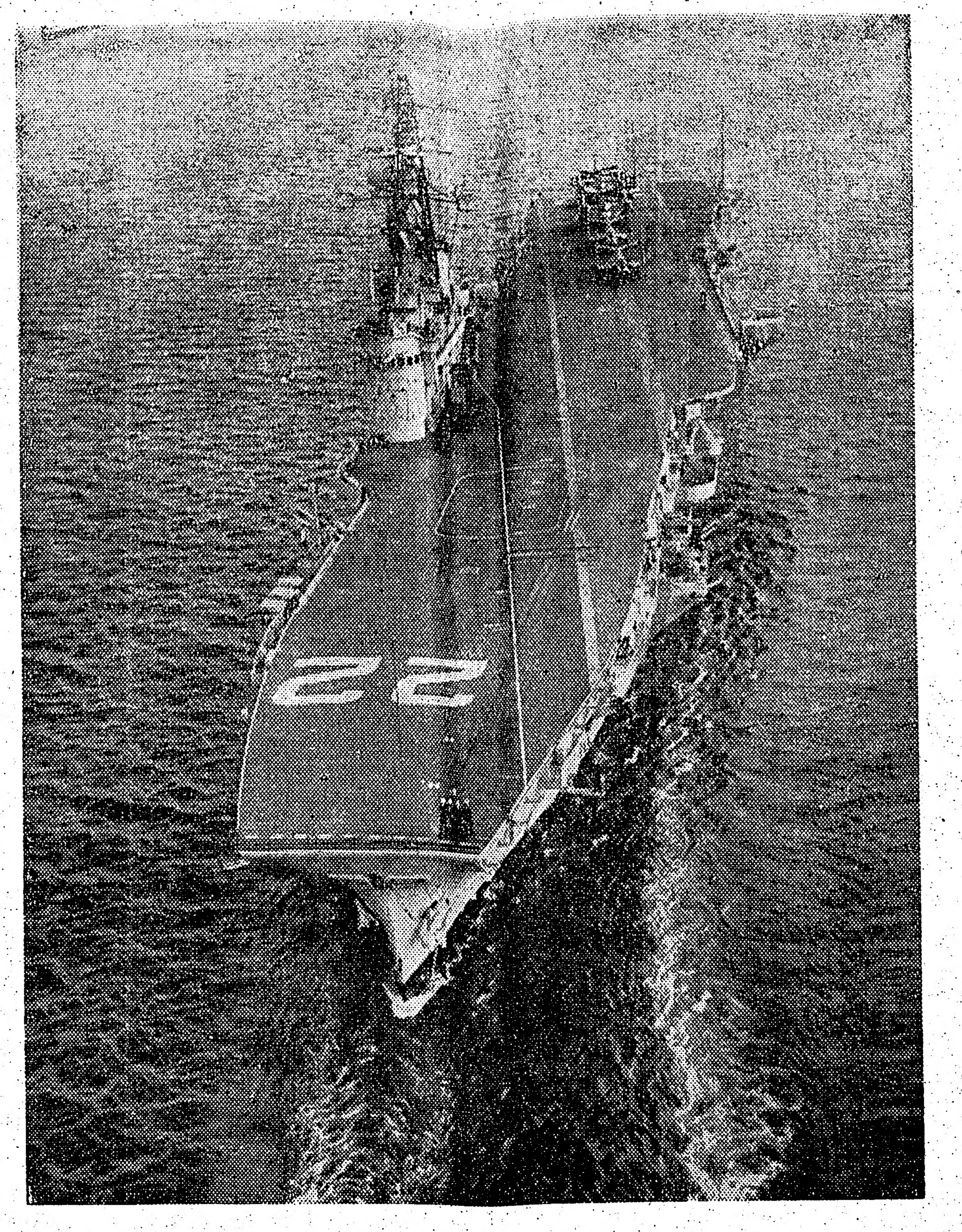

Kanadas jaunais lidmašīnu bazes kuģis „HMCS" Bonaventure ir vismodernākais savā klasē visā pasaulē. Tam ir āķu virsma un tvaika katapulta Trekera un Banši strūklu lidmašīnām, ko tās pārvadā.

KANADAS MILITĀRIE UZDEVUMI UN SASNIEGUMI

Kanadas karaliskā flote — Ziemeļatlantijas vitālo satiksmes līniju sargs

Kanadieši ir miermīlīgi ļaudis. Atrodoties tālu no pasaules saasprindzinājumu centriem un ar tik lieliem izmantojamām zemes platībām, kanadieši visu savu enerģiju veltī savai zemei, lai to padarītu par vēl labāku dzīves vietu.

Kanadas pastāvīgais karaspēks ir relatīvi mazs, bet trijos šī gadu simteņa karos tā saslējās pret izaicinājumu un kaŗalaukos guva ievērojamus panākumus.

Tās sniegumi cīņā par brīvību bijuši lieli. Piemēram, 2. pasaules karā, ar tikai 11.500.000 toreizējiem iedzīvotājiem tā izdeva gandrīz 19 miljardus dolaru, un pāri par 1.000.000 vīru un sievu kalpoja bruņotos spēkos.

Pirms 1. pasaules kaŗa Kanadas nacionālā aizsardzība balstījās uz maziem regulāriem spēkiem un prāvu miliciju. 1871. gadā briti aizvāca savus garnizonus no Kanadas, un jaunā valsts bija pamesta pati savai aizsardzībai, izņemot kaŗa flotes atbalsta punktus austrumu un rietumu krastos.

Tā kā Kanadas un Savienoto Valstu miermīlīgās attiecības turpinās kopš 1814. gada, bija visai maz vajadzīgs karaspēka, lai aizstāvētu robežas. Milicijas vienības organizētas uz novadu un apgabalu bazes.

Pirmoreiz Kanadas karaspēks kā tāds cīnījās svešās zemēs, kad ap gadu simteņa maiņu 2400 virsnieku un kareivju nosūtīja Dienvidafrikas kaŗā.

Laikā starp Dienvidafrikas un 1. pasaules kaŗu lēni attistījās jauni militāri iestādījumi. Kad izcēlās 1. pasaules karš, Kanada tanī pašā dienā, kad Lielbritanija, pieteica Vācijai kaŗu. Tai bija kaŗa gatavībā 3.000 regulārās armijas un 7.000 milicijas vīru.

Kaŗa laikā veidoja kā pastāvīgos spēkus, tā miliciju, un līdz kaŗa beigām Kanada bija sūtījusi pāri jūrai ap 418.000 kaŗavīru. Abos pasaules karos Kanadas sniegumi, lēšot uz katru iedzīvotāju, karaspēka skaita un apbruņojuma ziņā bija lielāki nekā Sav. Valstīm.

Pirmajā pasaules karā Kanadas armija piedalījās ar 600000 vīriem, bet Otrā pasaules karā — ar apm. 730.000. Samērā mazu pieaugumu uzrāda papildus minētie 300.000 karaliskās flotes un karalisko gaisa spēku locekļi.

Kanada 1939. gadā pieteica kaŗu nedēļu pēc Lielbritanijas. Kanada nekavējoties nosūtīja pāri jūrai vienu diviziju un dažus pulkus karalisko gaisa spēku. Kanadas karaliskā flote nekavējoties uzsāka savu spožo karjēru kā Ziemeļatlantijas vitālo satiksmes līniju sargs.

Kanadas bruņotie spēki galvenokārt sastādījās no brīvprātīgajiem. Obligāto dienestu nodibināja zemes aizsardzībai, un tikai kaŗa beigās dažus obligātā dienesta vīrus nosūtīja pāri okeanam.

Kaŗam izbeidzoties, Kanada atgriezās pie noteikti brīvprātīgo armijas. Pat pa Korejas kaŗa laiku, kad Kanadas karaspēks cīnījās Apvienoto Nāciju spēkos, obligātaā kaŗadienesta nebija.

Tagadējo Kanadas militāro politiku noteic divi faktori. Pirmkārt, Kanada ir uzņēmusies dažas starptautiskas saistības saskaņā ar Ziemeļatlantijas organizācijas paktu un Apvienotajām Nācijām, kādēļ jāuztur lielāks pastāvīgs karaspēks, nekā agrāk atzina par nepieciešamu.

Otrkārt, pastāv noteiktas briesmas, ka ienaidnieks var uzbrukt Kanadas zemei. Kamēr Kanadai ir draudzīgas attieksmes ar savu kaimiņu dienvidos, tās kaimiņš ziemeļos ir Padomju Savienība, un katrs gaisa uzbrukums Ziemeļamerikas rūpniecības sirdij ietu pāri Kanadai un pa daļai būtu tēmēts arī uz Kanadas mērķiem.

Sakarā ar to, ar visai eksponētu vairāk tūkstošu jūdžu garo Ziemeļpiekrasti, Kanadai nepieciešams kaŗa darbībai gatavs karaspēks, kam jābūt visai labi sagatavotam un visai kustīgam, lai atsistu un notriektu gaisa uzbrucējus. Tanī pašā laikā tai jāpiedalās kontinenta gaisa aizsardzībā, kas tagad balstās uz trim milzu radara brīdinājumu līnijām ziemeļos un lielu aizsardzības gaisa floti.

Tai jādod kaŗavīri arī Ziemeļatlantijas pakta organizācijai, tos sūtot uz Vāciju, uzturot dažus Karalisko gaisa spēku pulkus aizjūras zemēs un, visu laiku uzturot spēcīgu un kaujai gatavu noteikta lieluma kaŗa flotes šūnu. **C. S.**

Jūŗa ir skaista un vilinoša...

Jūs sveicina latviete no Aigeja piekrastes

Mīļie lasītāji, nezinu, kādā zemes lodes daļā katrs esat, bet šeit, kur esmu es — Zilās Aigeja jūras malā, ir gan nāves svelme. Nesen visā Grieķijā zemākā temperātūra bija 20 gradu C un augstākā 44 gr. C. Visu cauru dienu saule dedzina. Zāle ir kļuvusi brūna, zeme izkaltusi un ļaudis peld sviedros. Arī vakaros nejūt ne mazākā vēsuma, pat koku lapas neiedrebas, un brīžiem liekas, ka smoci nost, tad paceli acis pret tumsas milžiem — kalniem — kā lūgdamās: „dodiet vēsumu" ... atmiņā pazib dzimtenes rasotie vakari. . Jā, arī te — augšā kalnos — vakari ir vēsi ,svaigi. Grieķija šai ziņā ir burvīga zeme — atrodi kādu gaisu vēlies, bet tā kā ceļojumi ir dārgi un grūti, tad ne katram tas iespējams, jāpaliek tur, kur atrodas.

Man nu ir izdevies dzīvot Aigeja jūŗas malā un tāpēc šodien jums pastāstīšu par šo zilo ,kaislo dienvidnieci, kas vasarās aicināt aicina un reti kad ir viļņaina, toties rudeņos un ziemās dažkārt skrien viļņi kā putojoši kumeļi, spārdās pret klintīm vai arī veļas augšā pa smiltīm sprauslodami. Latvijā nebiju jūras paziņa. Mīlēju ezerus un upes. Pirmoreiz vēso ziemeļu daiļavu — mūsu Dzintarjūru — redzēju Salacgrīvā, pelēku, dusmīgu. Otrreiz tai teicu labdienas un reizē ardievas Rīgas ostā, no dzimtenes aizbraucot — toreiz tā bija pelēka, bet rāma, līdz nāvei skumja. Tieši gadu vēlāk liktenis mani kādā lietainā, aukstā janvāra naktī atsvieda Aigeja jūrmalā, un tās šalkas nu jau gadiem ilgi ieskan manu dienu ritmā. Sākumā to apciemoju novakarēs, rakstīdama spožajās metalliskajās smiltīs dzimtenes vārdu, un no mājām ik rītus vēroju skaistos saullēktus, un vakaros saulrietu atblāzmu, plūstošu lejā no kalniem tās viļņos. Pamazām vasaras svelmē sāku ilgoties pēc viļņu skavām. Tagad tā man ir kļuvusi mīļa draudzene, tomēr tai neuzticos; neesmu nekāda labā peldētāja, un tā te ir dziļa, toties mani dēli tajā jūtas kā zivis. Bieži jāņem rīkste palīgā, lai tos dabūtu mājās. Viņi kļuvuši brūni kā šokolādes vīriņi, un viņu acis ir līdzīgas jūrai — zibošās un zilas. Latviešu zeltenēm, kas gribētu iedegt šokolādes krāsā, ieteicu ļoti vienkāršu līdzekli, ko lieto grieķu daiļavas: uz vienu kafijas tasi olīvu eļļas pieliet 1 ēdamkaroti vīna etiķa un 5 — 10 pilienu joda. Smēra pietiek visai vasarai. Pirms iziešanas saulē varat ierīvēt ādu tikai ar etiķi vien. Visumā ļaudis te ir tomēr atturīgi no jūras, sevišķi sievietes. Dažas izģērbšanos peldu kostīmā atzīst par netiklību (ak, nedomājiet, ka viņas ir „svētas!"), citām nedod atļauju vīri, brāļi vai tēvi. Protams, pilsētas jūrmalas ir pārpildītas.

Jūras un kalnu jēdziens katra grieķa sirdī ir pati dzimtene. Katras salas un piejūras iedzīvotāju ģimenēs ir jūrnieki — vai nu vienkārši zvejnieki, vai arī tālu jūru braucēji. Daudzas melnī tērpušās sievas, līgavas un mātes velti gaida savus mīļos . . . Jūŗa ir skaista un vilinoša ,bet tikpat arī ļauna un viltīga . . . kā sieviete, vai ne?

Grieķija ir lepna uz savu floti, kuŗai vispasaules mērogā ir trešā vieta (pēc ASV un Anglijas). Jūŗa un tirdzniecība ir grieķu asinīs. Taču arī senlatvieši esot pārdevuši dzintaru grieķu tirgoņiem. Visās pasaules malās jūs sastapsit grieķus, un gandrīz visi tirgojas. Tikai, ja pērkat no grieķiem, atveriet acis un turiet maku ciet, jo lētticīgie un tie, kas nekaulējas ,tiek apvesti ap stūri.

Nupat jūnija beigās viņi nosvinēja jūrnieku nedēļu. Pa radio nemitīgi runāja par jūru un tās nozīmi tautas dzīvē. Viņi sapņo reiz ar savu floti ieņemt pirmo vietu. Jūra šalc grieķu tautas dziesmās, šalc dzejā un romānos un katra grieķa dvēselē, kā arī visā tautā jau no mītoloģijas un Odiseja laikiem.

Jūŗa ir tas zilais sapņu ceļš, pa kuŗu aiziet daudzi trūcīgi jaunieši laimi meklēt . . .

Vēlēdama mīļajiem lasītājiem vēsu vasaru, vienalga, kādas jūras, ezera vai upes skavās, pati Salacu neaizmirsdama, jūsu

Vidzemniece.

DUNDURI PIE ŽENĒVAS EZERA

Ja par Čikāgas un Milvoku latviešu bērnu nometni runāja, ka šogad tā būšot tukša, jo paaugstinātas dalības maksas, tad skeptiķi atkal piedzīvoja vilšanos. 70 zēnu un meiteņu vietā nometnē pulcējās šogad gan tikai 50, bet gars bija spraigs un latvisks. Tas audzinātāju nopelns, kuŗu vidū varēja redzēt arī jaunaudzi — bijušos un tagadējos latviešu skolas augstāko klašu audzēkņus. Bērnu saimēm bija jauki nosaukumi — visi tīri latviski.

„Kāpēc zēnu saimēm tādi dīvaini nosaukumi — Dunduŗi un Knišļi?" jautāju nometnes vadītājai, rosīgajai Irmai Vīksniņai.

„Zēni paši tādus izvēlējās. Lielāko zēnu mītne saucas Zemgale,tur tad mīt mūsu Dunduŗi un Knišļi, bet mazie zēni — Ventiņi — augstu kalnā, blakus mazajām meitenēm — Ventspilietēm. Lielās meitenes — Margrietas, Rudzupuķes un Magones — dzīvo viņpus gravas, vecajā „hotelī", kā vietējie sauc šo vasaras mītni."

I. Vīksniņai nu liela prakse nometnes vadīšanā: Viņa to dara ar prieku, aizrautību un visai atzīstamu veiksmi. palīdz piedzīvojuši audzinātāji — M. Kreicere un L. Aistare ar allaž rosīgo „veco zēnu" A. Bankoviču. Kā patīkams panākums jāatzīmē jauno audzinātāju — E. Ozoliņas, M. Vilciņas, I. Briedes, A. Ozola, J. Reveliņa piesaistīšana audzinātāja darbā. Ceram, ka citu gadu redzēsim vēl vairāk jauno!

Sestdienas rītā bērni piedzīvo patīkamu pārsteigumu. Lai gan šinī laikā apkārt neklaiņo nedz Ziemassvētku vecītis, nedz Lieldienu zaķis, jundas laikā bērnu gultiņās saradušies augļi un šokolādes. Meklējot pēc dāvinātāja, sastopu žurnāla „Tilts" izdevēju Hugo Skrastiņu, un viņa smaids man tūdaļ nodod „vainīgo". Sestdienās un svētdienās nometnē pulcējas bērnu vecāki un labvēļi. Redz DV ASV priekšnieku Augustu Vanagu, kuŗš vadīja pirmo Čikāgas latviešu bērnu nometni. Redz Milvoku pārstāvi, redaktoru A. Bolšteinu, sirmo audzinātāju H. Kreiceru, apvienības „Jaunā dzīve" priekšsēdi A. Vilciņu, un daudzus, daudzus citus, kuŗiem latviešu bērni ir tuvi un mīļi. Šiem ciemiņiem taču kaut kas jāparāda, un tāpēc nometņotāji sestdienā rīko ugunskura vakaru ar priekšnesumiem. Raibā virknē seko jautri un nopietni priekšnesumi. Laiku pa laikam ugunskura vadītāja I. Vīksniņa lūdz talkā arī viesus, kuŗi tad nu „laiž raķetes", sauc saucienus un dzied skaistās latviešu dziesmas. Kad dalībnieki un viesi saslēdzas draudzības lokā un tumsā izskan „Daugav' abas malas",nevienam vēl netīkas šķirties, un tāpēc nometnes vadība atļauj lieku pusstundiņu rotaļām un dejām.

Čikāgas latviešu bērnu nometne noslēgsies 20. jūlijā.

KĀPĒC NOLŪST ELEKTRISKO VADU STABI?

Nenovēršamā suņu mīlestība uz telefona un līdzīgiem stabiem Dienvidafrikas pilsētā Johannesburgā sagādājusi ne vien diskusiju temu, bet arī zaudējumus. Pūšot parasta stipram vējam ,kādā priekšpilsētas dārza malā, kur iedzīvotāji izved pastaigāties savus suņus, kā uz pavēli vienlaicīgi nolūzuši deviņi visādi labi un pajauni elektrisko vadu stabi. Pētot stabu mistisko nolūšanu, pilsētas techniķi atklājuši, ka mīklainajā lietā vainojami suņi, jo zemē ap stabiem no pastāvīgas „laistīšanas" esot attīstījusies īpaša skābe, kas stabus priekšlaicīgi saēdusi.

Kailais padomju imperiālisms

Vladimirs Dedijers, kas, būdams komūnistu piekritējs, savā laikā pie sevis no policijas slēpa tagadējo Jugoslāvijas diktātoru Tito, kad to meklēja, lai sauktu pie atbildības par dažādiem kriminālajiem pārkāpumiem, var sev atļauties to, kas citiem komūnistiem arī Jugoslavijā būtu bīstami. Kaut gan Dedijers negātīvi nostājies pret Tito politiku un biedrojas ar nežēlastībā kritušo Milovanu Djilasu, viņam tomēr bija izdevies šai pavasarī izkļūt uz Rietumeiropu, lai nolasītu priekšlasījumus Zviedrijā. Dedijers šais priekšlasījumos deklarējis, ka, apspiežot poļu un ungāru brīvību, padomju imperiālisms „atsedzis sevi kailu līdz pat ādai" un pierādījis savu nespēju pārvaldīt Austrumeiropu . . . Lektors ir starptautisko tiesību speciālists, un, jādomā, ka viņš savus brāļus, Padomju Savienības komūnistus, pietiekami labi pazīst, lai nāktu pie tāda atzinuma. **Budzis.**

JĀIEVĒRO LĪGUMI

Kāds Canadian Scene draugs — vīrs, kas laiku pa laikam līgst jaunkanadiešus dažādiem darbiem, mums paskaidro, ka nelaimīgā kārtā starp jauniebraucējiem no Eiropas un Apvienotās karaļvalsts valda tendence neievērot nolīgto līgumu pildīšanu.

Darba kvalitāte ir parasti tikpat laba kā dzimušiem kanadiešiem vai veciem Kanadas pilsoņiem no Eiropas, dažreiz pat labāka. Bet attiecībā uz darba veikšanu laikā un nolīgto cenu, uz tiem var mazāk paļauties, nekā parasti mēdz sagaidīt no kanadiešiem.

„Lielākie iebildumi man ir," teica šis vīrs, „par laiku: daudzi jaunkanadieši, liekas, vienkārši nesaprot, ka darba paveikšana vai pat solījums uzsākt darbus, ir kanadiešiem visai svarīga lieta, un tas pieder pie mūsu veikalnieciskiem paņēmieniem.

Viņš pasvītro, minot vairākus gadījumus, ka eiropieši, ko tas pieņēmis darbā, ieskaitot būvgaldniekus, akmeņkaļus, dārzniekus, krāsotājus, mēchaniķus, kā arī māksliniekus un citus, kas strādā profesionālus darbus, vairākreiz nav pildījuši darbu noteiktā laikā. Vislaunākā paraža, — viņš domā — ir tendence uzsākt darbu un tad nerādīties vairāk dienu no vietas, it kā darba devēja neērtības nebūtu nemaz svarīgas.

Kāds cits iebildums ir sakarā ar cenām: jauniebraucējiem ir tieksme uzdot vienu cenu un vēlāk, kad darbs ir pabeigts, aprēķināt augstāku cenu, kaut gan darba noteikumi darba veikšanas laikā nav mainījušies.

Visiem, kas dzīvo Kanadā, neatkarīgi no tam, vai tie ir vai nav Kanadas pilsoņi, būtu jāsaprot, ka, vienojoties, kaut arī mutvārdiem, veikt kādu darbu par noteiktu cenu noteiktā laikā, nozīmē, ka tas ir līgums ,un tātad saistoša vienošanās

Personas, kas iesaista citas personas dažādos pakalpojumos, uz to, var atteikties maksāt par veikto darbu, ja tas nav pildīts saskaņā ar vienošanos **C. S.**

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIESTUVE
TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumu[s]: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; d[o]kumentus biedrību vajadzībām; koncertu programm[as]; sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. [c.]

Pasūtinājumus pieņem:

LA BIROJĀ, 123 Huron iel[ā], tel. EM 8-0792, Toronto, On[t.] Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

DĀMU FRIZIERSALO[NS]
OLGA SVETUĻEVIČS
2231 Dundas St., W. Tel. LE 4-4644, Tor[onto]

PARCEL DEPT.
GLOBE TRAVEL SERVICE
1991 Broadway (starp 67 un 68 ielām) New York 23,
Tel. LYceum 5-0900.
GARANTĒTA BEZMAKSAS PIEGĀDE.
Runā latviski.
Dāvanu saiņi uz LATVIJU un visu Pado[mju] Savienību ar iepriekš samaksātu muitu
Mēs darbojamies uz speciāla nolīguma pamata a[r] INTURISTU (Maskavā).
Sūtiet saiņus caur drošu firmu ar 25 gados nodibinātu reputāciju. Par pakām, ko saņemam pa PASTU, rēķinus i[zrakstām]
TAI PAŠĀ DIENĀ
MĒS NE TIKAI SOLĀM, BET DARĀM
Katram sainim piegriež individuālu vērību, saiņo mūsu
SAIŅUS IZSŪTA KATRU DIENU
LŪDZU PĀRLIECINĀTIES.
Gatavu saiņu sarakstu un informāciju lūdzam pieprasīt ar
PIRMS PAKAS IZSŪTĪŠANAS MUMS.
Piegādes laiks ir 2 mēneši, ar gaisa pastu 2 nedē[ļas]

Nākošā futbola nedēļa
KARLINGA PUBLICĒJUMS INFORMĀCIJA[I]
CARLING'S
TORONTO
METRO LĪGA - ST. CLAIR STADIONĀ

27. jūlijā,	SESTDIEN (PIE OKVILLES)	OAKVILLE ATHS - VS VIKINGS
28. jūlijā, pl. 2 p.p.	SVĒTDIEN	CALEDONIAN — CROATIA
29. jūlijā,	PIRMDIEN	
pl. 7 vak.		THISTLES — VICTORIA
pl. 8,30 v.		SILVERTHORN — AVRO
31. jūlijā,	TREŠDIEN	
pl. 7 vak.		7000 CLUB — CALEDONIAN
pl. 8,30 v.		VIKINGS — GERMANIA
2. augustā,	PIEKTDIEN	
pl. 7 vak.		CROATIA — DANFORTH
pl. 8,30 v.		Spēle atcelta

NACIONĀLĀ LĪGA-FRED HAMILTON PARK (Shaw pie College)
SESTDIENAS BROADVIEW LAUKUMĀ (Broadview - Gerrard)

27. jūlijā, pl. 8 vak.	SESTDIEN	ULSTER UNITED — SPARTA
28. jūlijā, pl. 3 p.p.	SVĒTDIEN	ITALIA — WHITE EAGLES
30. jūlijā, pl. 8 vak.	OTRDIEN	UNGARIA — UKRAINA
31. jūlijā, pl. 8 vak.	TREŠDIEN	MALTA UNITED — ULSTER UNITED
1. augustā, pl. 8 vak.	CETURTDIEN	SPARTA — E. END CANADIANS
2. augustā, pl. 8 vak.	PIEKTDIEN	WHITE EAGLES — HUNGARIA

CARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED

MILITĀRIE UZDEVUMI SASNIEGUMI

...ališkā flote — Ziemeļatlantijas satiksmes līniju sargs

...2400 virsnieku un kareivju nosūtīja Dienvidafrikas karā.

Laikā starp Dienvidafrikas un 1. pasaules karu lēni attīstījās jauni militāri iestādījumi. Kad izcēlās 1. pasaules karš, Kanada tanī pašā dienā, kad Lielbritanija, pieteica Vācijai karu. Tai bija kara gatavībā 3.000 regulārās armijas un 7.000 milicijas vīru.

Kara laikā veidoja kā pastāvīgos spēkus, tā miliciju, un līdz kara beigām Kanada bija sūtījusi pāri jūrai ap 418.000 karavīru. Abos pasaules karos Kanadas sniegumi, lēšot uz katru iedzīvotāju, karaspēka skaita un apbruņojuma ziņā bija lielāki nekā Sav. Valstīm.

Pirmajā pasaules karā Kanadas armijā piedalījās ar 600000 vīriem, bet Otrā pasaules karā — ar apm. 730.000. Samērā mazu pieaugumu uzrāda papildus minētie 300.000 karaliskās flotes un karaliskō gaisa spēku locekļi.

Kanada 1939. gadā pieteica karu nedēļu pēc Lielbritanijas. Kanada nekavējoties nosūtīja pāri jūrai vienu divīziju un dažus pulkus karalisko gaisa spēku. Kanadas karaliskā flote nekavējoties uzsāka savu spožo karjēru kā Ziemeļatlantijas vitālo satiksmes līniju sargs.

Kanadas bruņotie spēki galvenokārt sastādījās no brīvprātīgajiem. Obligāto dienestu nodibināja zemes aizsardzībai, un tikai kara beigās dažus obligātā dienesta vīrus nosūtīja pāri okeanam.

Karam izbeidzoties, Kanada atgriezās pie noteikti brīvprātīgo armijas. Pat pa Korejas kara laiku, kad Kanadas karaspēks cīnījās Apvienoto Nāciju spēkos, obligātaā karadienesta nebija.

Tagadējo Kanadas militāro politiku noteic divi faktori. Pirmkārt, Kanada ir uzņēmusies dažas starptautiskas saistības saskaņā ar Ziemeļatlantijas organizācijas paktu un Apvienotajām Nācijām, kādēļ jāuztur lielāks pastāvīgs karaspēks, nekā agrāk atzina par nepieciešamu.

Otrkārt, pastāv noteiktas briesmas, ka ienaidnieks var uzbrukt Kanadas zemei. Kamēr Kanadai ir draudzīgas attieksmes ar savu kaimiņu dienvidos, tās kaimiņš ziemeļos ir Padomju Savienība, un katrs gaisa uzbrukums Ziemeļamerikas rūpniecības sirdij ietu pāri Kanadai un pa daļai būtu tēmēts arī uz Kanadas mērķiem.

Sakarā ar to, ar visai eksponētu vairāk tūkstošu jūdžu garo Ziemeļpiekrasti, Kanadai nepieciešams kara darbībai gatavs karaspēks, kam jābūt visai labi sagatavotam un visai kustīgam, lai atsistu un notriektu gaisa uzbrucējus. Tanī pašā laikā tai jāpiedalās kontinenta gaisa aizsardzībā, kas tagad balstās uz trim milzu radara brīdinājumu līnijām ziemeļos un lielu aizsardzības gaisa floti.

Tai jādod karavīri arī Ziemeļatlantijas pakta organizācijai, tos sūtot uz Vāciju, uzturot dažus Karalisko gaisa spēku pulkus aizjūras zemēs un, visu laiku uzturot spēcīgu un kaujai gatavu noteikta lieluma kara flotes šūnu. C. S.

Kailais padomju imperiālisms

Vladimirs Dedijers, kas, būdams komūnistu piekritējs, savā laikā pie sevis no policijas slēpa tagadējo Jugoslāvijas diktātoru Tito, kad to meklēja, lai sauktu pie atbildības par dažādiem kriminālem pārkāpumiem, var sev atļauties to, kas citiem komūnistiem arī Jugoslavijā būtu bīstami. Kaut gan Dedijers negātīvi nostājies pret Tito politiku un biedrojas ar nežēlastībā kritušo Milovanu Djilasu, viņam tomēr bija izdevies šai pavasarī izkļūt uz Rietumeiropu, lai nolasītu priekšlasījumus Zviedrijā. Dedijers šais priekšlasījumos deklarējis, ka, apspiežot poļu un ungāru brīvību, padomju imperiālisms „atsedzis sevi kailu līdz pat ādai" un pierādījis savu nespēju pārvaldīt Austrumeiropu... Lektors ir starptautisko tiesību speciālists, un, jādomā, ka viņš savus brāļus, Padomju Savienības komūnistus, pietiekami labi pazīst, lai nāktu pie tādu atzinuma. Budzis.

LATVIJAS AMERIKĀ SPIESTUVE TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Pasūtinājumus pieņem:
LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

DĀMU FRIZIERSALONS
OLGA SVETULEVIČS
2231 Dundas St., W. Tel. LE 4-4644, Toronto

PARCEL DEPT.
GLOBE TRAVEL SERVICE
1991 Broadway (starp 67 un 68 ielām) New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900.
GARANTĒTA BEZMAKSAS PIEGĀDE.
Runā latviski.
Dāvanu saiņi uz LATVIJU un visu Padomju Savienību ar iepriekš samaksātu muitu.
Mēs darbojamies uz speciāla nolīguma pamata ar INTURISTU (Maskavā).
Sūtiet saiņus caur drošu firmu ar 25 gados nodibinātu labu reputāciju. Par pakām, ko saņemam pa PASTU, rēķinus izsūtām,
TAI PAŠĀ DIENĀ
MĒS NE TIKAI SOLĀM, BET DARĀM
Katram sainim piegriež individuālu vērību, saiņo mūsu telpās.
SAIŅUS IZSŪTA KATRU DIENU
LŪDZU PĀRLIECINĀTIES.
Gatavu saiņu sarakstu un informāciju lūdzam pieprasīt ar rakstu, PIRMS PAKAS IZSUTĪŠANAS MUMS.
Piegādes laiks ir 2 mēneši, ar gaisa pastu 2 nedēļas.

Nākošā futbola nedēļa
KARLINGA PUBLICĒJUMS INFORMĀCIJAI
CARLING'S

TORONTO
METRO LĪGA - ST. CLAIR STADIONĀ

27. jūlijā,	SESTDIEN (PIE OKVILLES)
	OAKVILLE ATHS - VS VIKINGS
28. jūlijā,	SVĒTDIEN
pl. 2 p.p.	CALEDONIAN — CROATIA
29. jūlijā,	PIRMDIEN
pl. 7 vak.	THISTLES — VICTORIA
pl. 8,30 v.	SILVERTHORN — AVRO
31. jūlijā,	TREŠDIEN
pl. 7 vak.	7000 CLUB — CALEDONIAN
pl. 8,30 v.	VIKINGS — GERMANIA
2. augustā,	PIEKTDIEN
pl. 7 vak.	CROATIA — DANFORTH
pl. 8,30 v.	Spēle atcelta

NACIONĀLĀ LĪGA-FRED HAMILTON PARK (Shaw pie College)
SESTDIENĀS BROADVIEW LAUKUMĀ (Broadview - Gerrard)

27. jūlijā,	SESTDIEN
pl. 8 vak.	ULSTER UNITED — SPARTA
28. jūlijā,	SVĒTDIEN
pl. 3 p.p.	ITALIA — WHITE EAGLES
30. jūlijā,	OTRDIEN
pl. 8 vak.	UNGARIA — UKRAINA
31. jūlijā,	TREŠDIEN
pl. 8 vak.	MALTA UNITED — ULSTER UNITED
1. augustā,	CETURTDIEN
pl. 8 vak.	SPARTA — E. END CANADIANS
2. augustā,	PIEKTDIEN
pl. 8 vak.	WHITE EAGLES — HUNGARIA

CARLING'S Black Label
BREWERY LIMITED

TAURIŅU ERIKU, Voldemāra dēlu, dz. 1926. g. Gaujienā, meklē audžu vecāki. ANNU BLUMBERGU, Jāņa meitu, no Ogres meklē vecāki. Ja kāds ko zinātu par šīm personām, lūdz rakstīt LA birojam, Nr. 640.

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
288 St. Clair Ave., W. Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West (Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Kas pret atlīdzību varētu pāris stundas dienā palīdzēt ANGĻU VALODAS MĀCĪŠANOS? Var būt arī skolnieks. Vēlams tāds, kas dzīvo pilsētas rietumu daļā. Pieteikties LA birojā Nr. 645.

Zeltkalis
ANTONS KIVLENIEKS
pieņem pasūtinājumus tagad
19 PRETORIA AVE., TORONTO 6, ONT.
TĀLR. HO 3 - 1008.

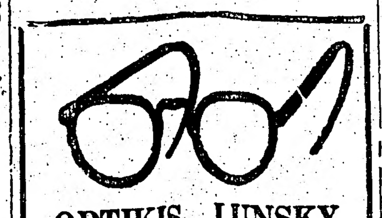
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST, TORONTO
WA 1-3924

Radi meklē inž. Valdi, Emila d., ĀBELE. Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt LA birojā Nr. 644.

RUŽA PĒTERIS, Donata d., no Daugavpils apr. Līvānu pag. Jersikām — lūdz rakstīt Jānim Bukam, 31 — 18th St., New Toronto, Ont., Canada.

Vajadzīga VECĀKA SIEVIETE pie 2 maziem bērniem un vieglākiem mājas darbiem. Rakstīt: Dr. A. Steins, Box 199, Shelbourne, Ontario. Tel.: Shelbourne 594.

GLEN ECHO LODGE
JAUKAI ATPŪTAI UN SPORTAM SKAISTAJĀ MUSKOKAS EZERA KRASTĀ.
Tuvākai informācijai rakstīt:
Imants Fricbergs, Gravenhurst, Ontario, tel. 1161 J 12

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no
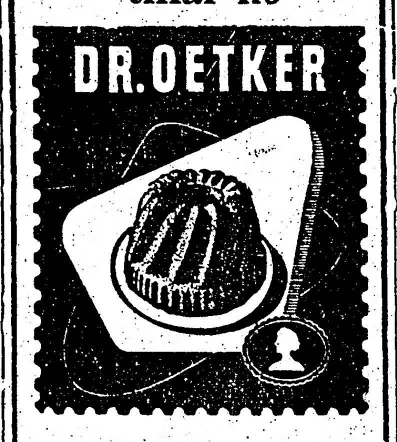

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
55 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriālu birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

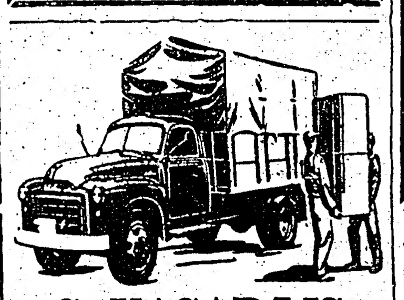
S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

IZĪRĒ TELPAS VIESĪBĀM - KĀZĀM
u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Dienā EM 8-0792
Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.
IZGADA DZĒRIENU ATĻAUJAS

IZĪRĒJAMS dzīvoklis Danforth - Main rajonā 1. stāvā viena liela istaba, virtuve un saules istaba. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt vakaros no pl. 7 — OX 9 - 1336, Toronto.

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Latv. ev. - lut dr., 504 Second St., Brooklyn 15, N. Y.

Draudzes kanceleja draudzes namā, Bruklinā jūlijā un augustā atvērta samazinātu laiku; regulārām vajadzībām lūdz izmantot otrdienas no pl 11 — 1 dienā un piektdienās no pl. 6—8 vakarā.

Kanceleja darbosies arī pārējās darbdienās, tomēr lūdz iepriekš sazināties pa draudzes tālruni SOuth 8-7721.

Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

Svētdien, 28. jūlijā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā; pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 4. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā Bruklinā; pl. 11.00 Vasaras nometnē, pl. 2.00 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. F. Treus.

Svētdien, 11. augustā, pl. 11.00 Sv. Toma baznīcā Bronksā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 18. augustā, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 25. augustā, pl. 11.15 Betlēmes baznīcā, Bruklīnā pl. 11.00 Vasaras nometnē.

Svētdien, 1. septembrī, pl. 11.15 Betlemes baznīcā, Bruklinā, pl. 8,00 vakarā — vasaras nometnees slēgšanas dievkalpojums, pl. 2.00 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. F. Treus.

Iesvētes mācība Port Vašingtonā iesāksies 25. jūlijā, pl. 6 māc. dzīvoklī 101 Fairview Ave.. Iesvētāmos lūdz pieteikties mācītājam F. Treuam pa tālr. PO 7-1690.

ČIKAGA

Čikāgas latv. ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave. Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2120.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēnešā 2. un 4. svētdienā. plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th A...

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanākames katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1...

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave. katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont., tel. 4 - 0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja basn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1568.

Svētdien, 28. jūlijā, plkst. 11 rītā dievkalpojums Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

28. jūlijā, pl. 9 no rīta, dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

28. jūlijā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus dr. 18 Victoria Ave. S. — Sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. Artūrs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķeŗģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 28. jūlijā, pl. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums ar iesvētīšanu un Sv. Vakarēdienu.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave. Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Montreālā, 27. jūlijā, plkst. 7 vak. jaunatnes iesvēte ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums —— Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4318.

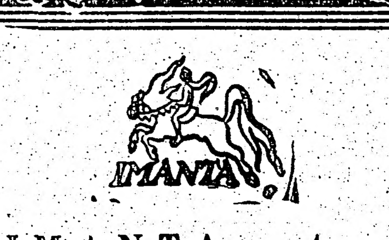

Apgāds I M A N T A sagatavo izdošanai attēlu krājumu
LATVJU KARAVĪRS
1914. — 1945.
Uzņēmumu, zīmējumu un gleznojumu kopojums ar īsu vēsturisku pārskatu
Aleksandra Plensnera redakcijā

Patlaban vienīgi šeit, brīvajā pasaulē, ir iespējams šādu darbu publicēt. Tas paliks kā uzskatāms piemineklis mūsu tautas līdzšinējām asiņainajām pūlēm sevi aizstāvēt un izcīnīt savas tiesības par spīti visiem likteņiem, kas mūs skārusi. Tas rāda arī mūsu nacionālo karavīru mērķtiecību, kas ir organiska un nemainīga, kas neatkarīga no ietērpa un ārējo pakļautību. Tikai mūsu pašu spēkiem veidot šo pieminekli pienācīgā pilnīgumā. Iespēja mazinās ar katru gadu. Tāpēc apgāds lūdz ikvienu, kam būtu kādi mūsu karavīru vai to dzīves uzņēmumi, vienalga, uz kāda posmu un vienību (neaizmirstot arī teritoriālo korpusu), dienesta pakāpēm, atsevišķu personu vai grupu, cīņu norisi, ierakumu vai kazarmu dzīvi, kaŗa, miera vai arī gūsta laiku tie attiektos, nodot šos uzņēmumus uz laiku apgāda rīcībā, event. pieminot noteikumus par atlīdzību. Tāpat apgāds lūdz atsaukties arī latviešu gleznotājus, grafikus u. c., kas tēlojuši mūsu karavīrus vai cīņu skatus, piesūtot apgādam vai redaktoram (A. Plensners, Rondellsvägen 4, Kallhäll, Sverige) attiecīgās reprodukcijas vai vismaz norādot, kur tādas meklējamas. Visus materiālus apgāds pēc izlietāšanas sūtīs atpakaļ, kompensējot iesūtītāju pūles un atsaucību.

Apgāds IMANTA sagatavo
LATVIEŠU ALMANACHU
1958. gadam
Artura Bērziņa redakcijā

Saturā: kalendārs ar kristāmvārdu sarakstu, plašas mēru un svaru pārlēšanas tabulas, pieminas dienu un jubileju saraksti, Latvijas dipl. pārstāvju, emigrācijas organizāciju, draudžu, periodisku izdevumu u .d. c, adreses. Literārajā daļa: J. Jaunsudrabiņa, P. Aigara, M. Zeberiņa stāsti, prof. A. Švābes, prof. J. Bokaldera, sūtņa R. Liepiņa, J. Grīna, P. Ērmaņa, J. Kārkliņa ,Art. Bērziņa u. c. apcerējumi un Dr. J. Āboliņa apskati par ārstniecību un pirmo palīdzību.

Tāpat apgāds IMANTA sagatavo gadskārtējo
LATVIEŠU KALENDĀRU
kabatas formātā

Tā kā abos šais kalendāros būs atrodams plašākais emigrācijas adrešu saraksts, tad apgāds laipni lūdz visas latv. organizācijas, biedrības, kopas, draudzes u. c. paziņot adrešu maiņas un pamanītās kļūdas, salīdzinot ar iepr. gada min. izdevumu adrešu sarakstiem, reizē arī paziņojot, cik eks. no katra izdevuma vēlas iegādāties.

I M A N T A
Imants Reitmanis, Oldmarken 12,
Soborg -Copenhagen, Denmark.

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2008 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Švecē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
8587 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7628, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

NUPAT SAŅEMTĀS GRĀMATAS

A. SPEKKES History of Latvia,	ies.	$8.70
A. SAULIEŠA Neaizbēramā aka,	ies.	$3.00
K. LESIŅA Zem svešām zvaigznēm,	ies.	$3.60
B. SENKEVIČAS Latviešu ģimenes godi,	broš.	$4.30
	ies.	$5.00
NERĀTNĀS TAUTAS DZIESMAS, MĪKLAS UN SAKĀMVĀRDI,	ies.	$3.80
I. MIESNIEKA Vanda,	ies.	$3.40
PAR TO MAZO ŠŪPULĪTI	ies.	$2.20

Dabūjamas
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Sidrabenē brīvdabas izrādē

Svētdien, 28. jūlijā, pl. 5 p. p. Sidrabenē viesosies Hamiltonas latviešu skola. Izrādīs M. Timmas bērnu lugu „Apburtā zeme". Ieeja bērniem brīva, pieaugušajiem 50 c.

Tai pašā dienā, pl. 2 p.p. notiks sacīkstes bērniem peldēšanā, ugunskurs sestdienas vakarā pl. 8,15.

Abus šos sarīkojumus bērnu svētkos aizkavēja uznākušais lietus.

TREŠDIEN, 24. JŪLIJĀ

Mēness stāvoklis iepretim Urānam šodien pēcpusdienā var radīt domstarpības un strīdus darba biedru, labu draugu un ģimenes locekļu vidū. Paškontrole un savaldība jums šodien būs ļoti liels palīgs jūsu cieņas un sabiedriskā stāvokļa saglabāšanā. Izmantojiet katru brīvu brīdi atpūtai un veselības stiprināšanai. Vakars pavadīts ārpus pilsētas sola daudz jauku brīžu.

Laimes skaitlis šodienai ir 5.

CETURTDIEN, 25. JŪLIJĀ

Negulšiet šorīt ilgi! Agrajās rīta stundās varat piedzīvot patīkamus pārsteigumus un daudz prieka. Esiet saudzīgi ar nervoziem vai citādi sirgstošiem cilvēkiem. Šodiena nav labvēlīga nedz ceļojumu uzsākšanai, nedz arī tāliem ciemiem. Intīmā jūtu dzīvē varat piedzīvot lielu vilšanos, pat skarbas disonances.

4 un 6 ir laimīgie skaitļi.

PIEKTDIEN, 26. JŪLIJĀ

Varat sagaidīt pārmaiņas darbā. Neraizējieties, jo gala rezultātā jūs tomēr iegūsit. Arī naudas lietas, kas nomāc domas, izkārtosies labi. Esiet pateicīgi par to, ko esat jau sasnieguši. Tālāko plānu piepildījums vēl atrodas aiz kalniem.

Uzmeklējiet vecus draugus. Kopējas pārrunas par aizvadītām dienām un gadiem stiprinās jūsu garu.

9 ir laimīgais skaitlis.

Jūsu Ēriks Jēkabsons

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

ALA's sekretariāts līdz atsaukšies ziņu saņemšanai no piederīgiem sekojošas personas:

Miķelis, Jāņa dēls, Bārdulis, dz. 1903. g.; Elza un Ansis Bērziņi, dzīvojuši Fišbachas nometnē, meklē māte; Jāzeps Jura d. Buls, dz. 1925. g., meklē dvīņu māsa; Edmunds Frīdricha d. Rozentāls, dz. 1926. g., meklē brālis; Gunārs Jūlija d. Cīrulis, dz. 1926. g., meklē vecāki; 1941. gadā Ņujorkā miruša Jēkaba Jēlima d. Gorkina sieva un meitas; Jānis un Elza Katelnieks ar apm. 15 gadus vecu dēlu; ārste Milda Knostenbergs-Čerņevskis, meklē brālis; Kārlis-Aleksandrs Krasnovs-Krastiņš, dz. 1893. g., meklē māsa; Valters-Harals Hugo d. Krūmiņš, dz. 1919. g. meklē māte; Nikolajs Lapinskis izceļojis USA 1955. vai 1956. g. ar kuģi „General Langfitt"; Lauges jaunkundze, ieceļojusi ASV no Spakenberges nometnes, Vācijā, nodarbojas ar lautisku terpu šūšanu; Helēna, Jāņa m., Laukšteins, dzim. Dundurs, un viņas māsa Valentīna, Jāņa m. Precs, dzim. Dundurs, pēdējā zināmā adrese: Manhasset N. Y.; Roberts Meisītis, dzim. 1914. g., meklē māsa; Laimons Odiņš no Valmieras, meklē māsica; Osvalds Urdziņš no Rīgas, meklē sieva un māte; Jautris Dzintars, Kārļa d., Brunovskis no Rīgas, meklē tēvs un māte; Ēriks - Laimons Zaigums no Rīgas, meklē māte; Ēvalds Karulis, dzim. 1911.g., Čiekurkalnā; Žanis Ozols, dzim. Kuldīgas apriņķī, meklē brālēns; Lida Split, dzim. Veinberga, ar vīru un dēlu, meklē brālēns; Jānis, Krišjāņa d., Puriņš, dzim. 1903. g., Jelgavā, meklē māte; Jānis Robežnieks no Neretas pag. Upenaniem, bij. pagasta vecākais; Kazimira Zalcevičs, dzim. Molen, meklē māte; Harijs Zariņš no Tukuma; Jānis Zolbergs, dzim. 1925. g., meklē tēvs; Reinis Jansons, dzim. 1927. g., meklē tēvs; Kārlis, Konstantīna d., Puriņš, dzim. 1915. g., bij. Latvijas armijas virsnieks; meklē sieva; Lidija A. Zvaigzne, dzim. Bite, dzim. 1918. g., meklē māsa.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C., USA. (Tel.: DUpont 7 - 7312). Adresu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja vēstuli vai adresi tieša kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adresu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

KAKTIŅŠ
Transporta firma
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt
LE 5-6619, katrā laikā, 941 Dovercourt Rd., Toronto.

JAUNI BĒGĻI NO LATVIJAS

LA 17. jūlija n-rā ziņojām, ka no Latvijas izbēguši 4 zvejnieki. Uzņēmumā redzami divi no bēgļiem, kas 11. jūlijā ar zvejas laivu ieradās Gotlandes ostā Ljuggarnā. No fotografiem vairīdamies, viņi slēpj savas sejas. Paredzams, ka 4 latviešu bēgļiem jau drīzumā piešķirs bēgļu patvēruma tiesības Zviedrijā. Šis ir trešais gadījums pēdējos gados, kad latviešiem ar zvejas laivām izdevies no Latvijas krasta sasniegt Gotlandi.

BALTIEŠU MEISTARSACĪKSTES VIEGLATLĒTIKĀ UN PELDĒŠANĀ

K l ī v l e n d ā (Z) — ASV Baltiešu sporta federācijas izkārtojumā šeit 3. un 4. augustā risināsies Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā un peldēšanā, kuras sponsorē Lietuviešu sporta un fiziskās audzināšanas centrālā komiteja Ziemeļamerikā.

Vieglatlētikā paredzētas sekojošas disciplīnas: vīriešiem — 100 m, 200, 400, 800, 1500 un 3000 m skrējieni, tāllēkšana, augstlēkšana trīssolis, kārtslēkšana, lodes grūšana, diska un šķēpa mešanas, 4 x 100 m maiņas skrējiens.

Sieviešu sacensību programmā būs — 60 un 100 m skrējieni, tāllēkšana, lode, disks, šķēps un 4 x 60 m maiņas skrējiens.

Peldēšanas sacensību programmā paredzētas sekojošas disciplīnas — vīriešiem: 100 un 200 jardu brīvā stilā, 100 j uz krūtīm, 100 j. uz muguras; sievietēm — 50 un 100 j brīvā stilā, 50 j uz krūtīm un 50 j uz muguras.

Ja vieglatlētikas sacensībās, šķiet, latvieši būs reprezentēti ar pakuplu dalībnieku skaitu, jo savu līdzdalību apsolījuši daudzi ASV un Kanadas latviešu atlēti, tad pavisam bēdīgs stāvoklis ir peldēšanā. Te nu būtu neatliekams uzdevums ne vien visu ASV un Kanadas sporta pārvalžu un kopu vadītājiem, bet arī atsevišķām personām, steigšus apzināt mūsu peldētājus, jo šis sporta veids līdz šim Ziemeļamerikas latviešos nav bijis populārs, un peldēšanas sacensībās līdz šim startējuši tikai Vilimantikas jaunie sportisti, kā arī atsevišķi jaunieši citās vietās.

Peldētāju vārdi un līdzšinējie sasniegumi nekavējoši ziņojami sporta pārvaldēm.

Futbola frontē

Toronto DV pilsētas kontinentālā līgā spēlējošais futbola vienpadsmits pēdējās divās cīņās piedzīvojis divus zaudējumus — ar 2:3 zaudēts maķedoniešu Aleksandram Lielajam un ar 1:2 austriešu Eintracht, un vienība līgas punktu tabulā atrodas 7 vietā 12 vienpadsmitu konkurencē.

Turpmākais sacīkšu kalendārs:

Continentālā līgā (visas spēles notiek Millena stadionā)

Sestdien, 27. jūlijā, plkst. 7.00, DV — lietuviešu Vytis.

Pirmdien, 29. jūlijā, plkst. 8.45 DV — grieķu Hellas.

Senioru līgā:

28. jūlijā, Bīča laukumā pl. 3.45, DV — Eintracht;

30. jūlijā, Vitrova laukumā plkst. 7.00, DV — Royals.

TLSK paliek līdzšinējā vadībā

Toronto latviešu sporta kluba galdskārtējā pilnsapulcē par valdes priekšsēdi atkārtoti ievēlēja Jāni Ādmini, bet valdē E. Skujiņu, A. Orsti, K. Ozoliņu, A. Krūmiņu, K. Pērkonu un R. Šilderu.

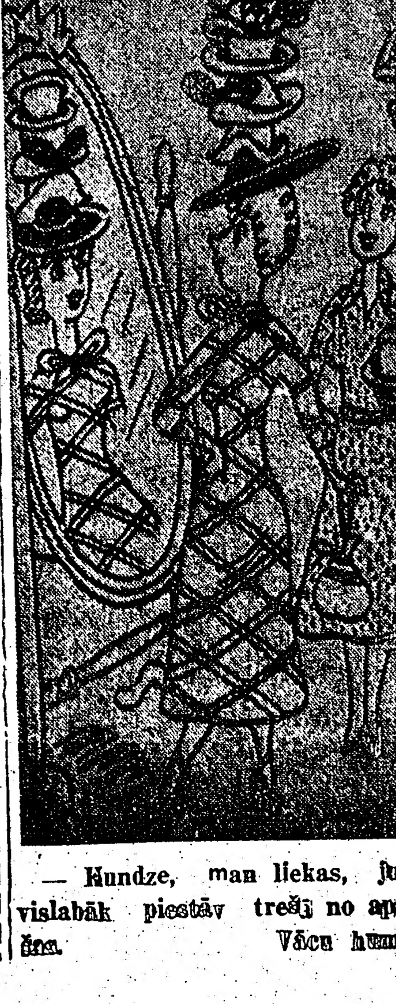

— Kundze, man liekas, jums vislabāk piestāv trešā no apakšas. Vācu humors

BUNGU RĪBINĀTĀJI

KĀ RIETUMVĀCU KREISIE POLĪTIĶI AR 15 NOSLĪKUŠAJIEM KARAVĪRIEM NOPŪLĀS APMĀNĪT VĒLĒTĀJUS — LIBERĀĻI AR „LIŠĶĪGU SMALKJŪTĪBU" CER ATGŪT ZAUDĒTĀS POZĪCIJAS — KO ĀDENAUERS RIETUMVĀCIJAI JAU DEVIS, TO OLLENHAUERS VĒL TIKAI SOLA.

Mūsu korespondenta Rietumvācijā polītiskās piezīmes.

Pirms mēneša Illerā noslīkušie 15 jaunās vācu armijas karavīru līķi Bundesrepublikas polītisko dzīvi sadulkoja vēl nepieredzētā biezumā. Rietumvācijas aizsardzības ministram Štrausam bija jādzird vēl nedzirdēti asi pārmetumi. Kancleram Ādenaueram pārmeta pat tādu lietu, kā „vācu dzīvā spēka slepkavošanu."

Tā tas bija ar Illeras upuriem. Bet kas tanī pašā laikā notiek tīri parastajās darba vietās. Kas notiek ķieģeļu rūpnīcās, kas ogļraktuvēs, kas notiek tīri miermīlīgajā ražošanas nozarē — lauksaimniecībā? Arī tur, nepieciešamo darbu veicot, tik parastai lietai kā negadījumam atgadoties, dzīvības pazaudē vairāki desmiti vācu strādnieku.

Par to rietumvācu sociāldemokrati klusē. Klusē, kā vienmēr tad, kad nav patīkami runāt par savām kļūdām. Jo ir taču pati patiesība tā, ka tieši vācu sociālisti ar savām dažādām arodbiedrībām ir nenoliedzami vācu strādnieku dzīvību sargātāji. Kāpēc tad par ķieģeļu taisītāja likteni vai par ogļrača nāvi runāt tad, ja kompromitējošos vārdos var nonicināt savu lielāko ienaidnieku — kanclera Dr. Ādenauera valdību?

Ar šādiem piemēriem varētu nebeidzami turpināt raksturot visu pēckara gadu Rietumvācijas sociāldemokratijas polītisko kursu. Ir nenoliedzama patiesība, ka kristīgo demokratu vadītā Bundesrepublikas valdība vācu tautai devusi to, kas viņai pašlaik ir. Ir nenoliedzama patiesība, ka dažām Rietumvācijas iedzīvotāju grupām līdz šim nav bijis iespējams sniegt to materiālo labumu, ko daudzi t. s. „saimniecības brīnuma" valstī bauda. Tas tā ir, to apstrīdēt nav liela māka. Toties māka gan ir savai tautai, upurējot visu otru nepatīkamu zaudējumu, rezultātā tomēr sagādāt ko pozitīvu. Un to, lūk, spējusi pagājušajos atsoņos valdības gados Ādenauera valdība. „Ko Ādenauers Rietumvācijai jau devis, to Ollenhauers vēl tikai sola", īsos, bet patiesos vārdos šinīs dienās rakstīja kāds iespaidīgs Dienvidvācijas laikraksts, kas, pie tam, nemaz nav tik labvēlīgi noskaņots „melno" valdībai Rietumvācijā. Bet šis laikraksts, acīmredzot, saskatījis vairāk nekā viņa maizes devēji (daļējas maizes devēji!) sociālistu citadelē Diseldorfā. Un tas ir zīmīgi. Zīmīgi ,kaučū vai 15. septembrim, kad rietumvācieši vēlēs savu jauno, trešo pēc kārtas, parlamentu.

Tā bija spēcīga valdība Rietumvācijai, kas radās 1953. gada rudenī. Tanī bija vienoti kristīgie demokrati ar vācu partiju (DP), brīvie damokrati (FDP) ar bēgļu (BHE) polītisko uzskatu pārstāvjiem. Opozīcijas partija bija viena sociāldemokrati (SPD). Gadu ritumā valdības stabilitāte daļu zaudēja. No valdības koalīcijas aizgāja kā brīvie demokrati, tā vācu bēgļi. Kāpēc? Tā daudzi jautā. Aizgājējiem taču tik daudz kopīga ar pašreizējo valdības koaliciju — CDU/DP.

Tā ir nelaimīga vēsture. Tā pati vēsture, kas vācu tautu pavadījusi jau gadu desmitus, sākot ar Veimāras republiku, un varbūt pat vēl agrāk. Atsevišķās polītiskās partijas savā programmā nav spējušas ierakstīt t a u t a i derīgās interеses, bet pirmā vietā stādījušas s a v a s vēlmes. Un tas bijis pirms gadu desmitiem, tā tas ir šodien. Spilgtākie šīs „polītikas" pārstāvji — brīvie demokrati ,citādiem vārdiem sauktie — liberāļi. Kopš Teodoru Heusu ievēlēja par valsts prezidentu, kopš viņa pēctecis partijas vadītāja amatā (Blichers) kļuva par Bundesrepublikas kanclera vietnieku, un kopš partijas noteicošais vīrs bija tik „lišķīgas smalkjūtības" vīrs kā Tomass Dēlers, šī partija Rietumvācijas polītiskajā dzīvē nav bijusi vairāk nekas, kā viena vienīga kļūme. Kā pēdējā tamdēļ, ka, pārstāvot krietnu daļu vācu tautas inteliģences, nav pratusi atrast pareizo, tautai interesējošo vadlīniju, savai polītiskai struktūrai. Valsts polītiskās stabilitātes sargāšanai šī partija nav nekā vairāk devusi kā „mūžīgo nemieru un neziņu", kā to tik zīmīgi pateicis kāds Ziemeļvācijas laikraksts.

Šī neziņa un nemiers vācu tautai, un pie tam tik svarīgai tautai un valstij Eiropas sirdī, īsi pirms izšķiršanās par polītikas līniju nākamajiem četriem gadiem. ir saprotami traucējoša. Jo nenoliedzama ir patiesība ,ka blakus divi lielajām Rietumvācijas polītiskajām partijām (CDU un SPD). brīvie demokrati (liberāļi) ir trešie. Viņu rokās var nonākt tā atslēga, kas bieži vien izšķir viena vai otra likuma „būt" vai „nebūt". Šo apzinoties, liberāļi ar smalkjūtīgu lišķību, vienreiz balsojot par kristīgajiem, otrreiz par sociālajiem demokratiem ,pūlās vācu tautā iegūt to poziciju, kas viņiem bija Heusa un Blichera laikā, bet ko viņi pazaudēja ar Tomasu Dēleru un arvien vēl nav atguvuši, „gudrā švāba" Meijera vadīti.

Par spīti visai sarežģītajai un bieži vien liekulīgajai polītisko partiju izrīcībai vācu tautas nākotnes noteikšanā, kristīgie demokrati nav zaudējuši pārliecību, ka arī 3. bundestāgā viņi varēs teikt „savu vārdu", ar to pašu drošo vairākumu, kāds viņiem ir tagad.

Tā bija tveicīga jūlija diena, kad kanclers Ādenauers ieradās Bavārijas „kristīgi sociālo demokratu" (CSU), kas ir „kristīgo demokratu" (CDU) „māsa", gadskārtējā kongresā. 81 gadīgais kanclers ar savu svaigumu atgādināja 50 gadīgu vīru, savos labākajos gados. Šis vīrs ,Konrads Ādenauers, kas ne mirkli nav šaubījies par savas polītikas pareizību ,kas ne mirkli nav bijis neuzticīgs saviem sabiedrotajiem ar Amerikas Savienotajām Valstīm priekšgalā, kas ne mirkli nav šaubījies, ka komūnisms nav nekas cits, kā pasaules bojā eja, pierādīja tiem daudziem tūkstošiem Nirnbergas iedzīvotāju, kas bija ielās pulcējušies redzēt Bundesrepublikas kancleru, ka tikai cilvēki ar stingru stāju var palīdzēt pasaulei un cilvēcei. „Sarkanā Nirnberga", kā to dēvējuši un dēvē vācieši jau pirms gadu desmitiem un tagad, uzgavilēja Ādenaueram. Arī tad viņam atskanēja ovācijas, kad viņš teica: „Ja vēlēsit sociāldemokratus, tad tas ir Bundesrepublikas gals."

Skarbus vārdus lieto Ādenauers, bet viņa vārdos ir milzīgi daudz patiesības. Ko Rietumvācija iegūtu tad, ja viņa izstātos no NATO, ko viņa iegūtu tad, ja noslēgtu „draudzības un sadarbības paktus" ar Pad. Savienību? Ko Bundesrepublika iegūtu, ja Amerikas vietā censtos par neitrālitātes un draudzības iegūšanu ar Pad. Savienību? Bet visu to savā programmā uzņēmuši rietumvācu sociāldemokrati.

Maz ticams, ka vācu sociāldemokratija ar saviem bērnišķīgajiem protestiem pret Ādenauera apgalvojumiem gūs tautā atbalsi. Vairāku Bundesrepublikas valstiņu ministru prezidenti atteikušies ierasties Bonnas valdības rīkotajā audiencē. Iemeslā tam jau citētie Dr. Ādenauera vārdi par sociāldemokratiju. Vai pareizāk nebūtu, ja Erichs Ollenhauers ar praktiskiem piemēriem pierādītu savas polītiskās koncepcijas pareizību, nekā ar vēlēšanu tukšajām parolēm maldināt un jaukt prātus tai tautai, kas šodien Eiropā, un varbūt pasaulē ir viena no vissvarīgākajām?

Rietumvācijā, jūljā Mks.

Frank Vass BA
ADVOKATS — NOTARS
455 Spadina Ave, Apt. 408
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

LA pārstāvis SUDBURY, V. KĀRKLIŅŠ, 136 Lourdes St. Sudbury. Ont.
Pieņem: abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus, sludinājumus

KO SAKA BIEDRI PAR JAUNO ĪPAŠUMU?

Ziņu par paredzamo nekustamā īpašuma iegādi Latviešu mednieku un makšķernieku kluba biedri uzņēmuši ar nedalītu gandarījumu un atsaucību. Pagājušajā nedēļā man bija izdevība dzirdēt vairāku kluba biedru domas īpašuma iegādes jautājumā, pie kam izskanēja gan tīri subjektīvi, gan arī lietišķi vērtējumi.

Valdes priekšsēdis Dr. P. Bārdiņš domā: „Bez šaubām, Ontario provincē ir pārdošanā daudz lielāki, droši vien arī skaistāki objekti. Mums jārēķinās ar reālitātēm. Iegūstamā īpašuma cena ir tāda, ka klubs to var bez lielām grūtībām atļauties. Tas nozīmē, ka mēs īpašumu nopirksim par pilnu samaksu skaidrā naudā. Pilnsapulcei būs jālemj par to, kā sazīmēt pagaidām mums iztrūkstošos 1.500,00 dol.. Vairāki biedri jau izteikuši gatavību aizdot klubam pa $100 un vairāk. Tādā veidā mēs īpašumu iegādātos ar „iekšējā aizņēmuma" palīdzību. Var arī būt, ka pilnsapulce izšķiras par ārkārtēja konta maksājuma uzlikšanu visiem biedriem un tā iztikt bez „iekšējā aizņēmuma." Man personīgi jaunais īpašums patīk un esmu pārliecināts, ka verēsim to lietderīgi izmantot kluba biedru sporta nodarbībām, atpūtai un sabiedrisko mērķu veicināšanai"

J. Atmats pēc iepazīšanās ar pērkamo īpašumu izteicās: „Par to cenu mēs nevaram cerēt nekur tuvāk iegūt labāku objektu. Bez šaubām, būs jāpieliek daudz darba un jāieguldа vēl papildus līdzekļi, lai īpašumu izveidotu par tādu, kādu to esam iecerējuši. Domāju, ka visi kluba biedri priecāsies, ka beidzot esam „zem sava jumta."

G. Stuģis neslēpj savu sajūsmu: „Labāka vieta nevar nemaz būt. Peldētavas izbūve neprasīs daudz darba un līdzekļu. Mūsu šāvēji te netraucēs apkārtējo farmeru mieru. Strauta uzdambējumā arī makšķernieki varēs paniekoties. Galvenais — stundas brauciens no Toronto īpašumu padara katram viegli sasniedzamu.

A. Dīzenbachs, kā parasti, sajūsmināts par 80 procentiem: „Vieta par to naudu nav slikta. No pilsētas valdes nama īpašums ir apaļu 40 jūdžu attālumā. Man gribētos, lai tas būtu tuvāk, jo šaušanas treniņos izbraucot, turp un atpakaļ ceļā būs jāpavada 2 stundas. Te gan jāpiezīmē, ka pie High Park jau vienkāršs apbūves gabaliņš maksā pie 10.000 dol. Un kas gan mums te atļautu šaudīties. Protams, ka balsošu par īpašuma iegādi, un ja vajadzēs, ar prieku parakstīšos arī iekšējam aizņēmumam."

Labas makšķerēšanas vietas Georgian Bay ūdeņos

Dr. chem. Juris Benjamiņš šovasar no savas vasaras mītnes Honney Harbour tuvumā ir ne vien izpētījis zivīm bagātos Georgian Bay ūdeņus, bet ar vairāk kā 10 mārc. līdakām un 8 mārc. pikrelēm izvirzījies par vienu no nopietnākiem pretendentiem uz labākā latviešu līdaku un pikreļu makšķernieka titulu. Nav jāaizmirst, ka vasaras makšķerēšanas sezona vēl tikai pašā sākumā un vēl daudzām dižlīdakām klinšainajos Georgian Bay ūdeņos draud jo nopietnas briesmas. Nupat Juris Benjamiņš mums apsolījis drīzumā nodot publicēšanai viņa sastādīto Georgian Bay hidrografisko karti ar atzīmētām labākajām zivju vietām

Dīzenbachs labā formā

LMM māla baložu treniņi notiek regulāri otrdienās un ceturtdienās „Ruņga" farmā. Šāvēji cītīgi gatavojas internām un eksternām sacensībām. Atzīmējams, ka Aleksandrs Dīzenbachs ir pirmais, kas pašu šautuvē nupat atzīmējis 25 tiešus trāpījumus pēc kārtas.

MĀLA BALOŽU ŠĀVĒJI

izbrauks uz Ruņga farmu treniņam sestdien, 27. jūlijā ap plkst. 13,00.

A. GAIBIŠELS UZVAR MAKŠĶERĒŠANAS SACĪKSTĒS

Ārpus konkurences Arn. Kalniņš, lielākā līdaku loma īpašnieks. G. Stuģis „palaiž vaļā" A. Lūkina melno basu

Latviešu mednieku un makšķernieku kluba internās makšķerēšanas sacensības Honney Harbour šogad bija pulcējušas 21 dalībnieku. Turpat oficiālo sacensoņu tuvumā savu roku izmēģināja kāds ducis kluba biedru viesu; šo pēdējo vidū Arn. Kalniņš savā lomā varēja skaitīt četras apm. 5 mārc. smagas līdakas.

Oficiālās sacensībās ar iegūtiem 58 punktiem uzvarēja Antonijs Gaibišels — viņa loms — viena 4 mārc. 13 unces smagu līdaka. Otrā vietā ar 48 punktiem, resp. 1 mārc. 9 unces smagu lielmuti basu palika K. Zustāns. H. Stefanijs ar 1 mārc. 7 unces smagu mazmuti basu ieguva 46 punktus un palika trešā vietā. Sacīkstes risinājās ļoti labvēlīgos laika apstākļos. No foreļu ezeriem tiesneša pienākumus veikt ieradies bija kluba valdes priekšsēdis Dr. P. Bārdiņš. Viņš pasniedza uzvarētājam ceļojošo balvu — laivas motoru un otrās vietas ieguvējam padzērienu un uzkožamo vēsināšanas lādi. Kā visas labas sacīkstes, tā arī šīs nepagāja bez jautriem starpgadījumiem. A. Lukinam, makšķerējot vienā laivā ar G. Stuģi, laimējās aukļas galā pie āķa dabūt apm. 6 mārc. smagu lielmuti basu. Šis loms tad būtu Lūkinu izvirzījis par ceļojošās balvas ieguvēju. Bet . . pēc aculiecinieku nostāstiem milzu bass nikni spārdījies pa ūdens virsu, kamēr draugs Stuģis, pēc paša A. Lūkina liecības „ir bijis nepiedodami lēns ar izceļamā tīkliņa padošanu". Melnais bass, nevarēdams sagaidīt izceļamo tīkliņu, vienkārši izspļāvis āķi un aizpeldējis, un droši vien, kaudamies ar nelielām zobu sāpēm, peld Georgian Bay ūdeņos vēl šodien.

JA JŪSU BĒRNAM IR sacietējis vēders, lietojiet
CASTORIA
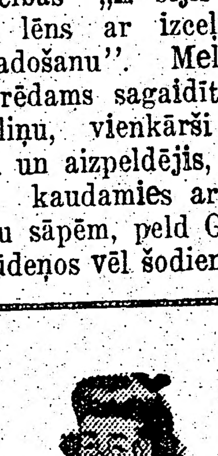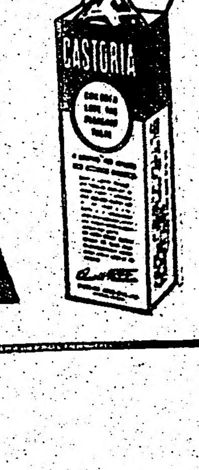
Ja jūsu bērnam sacietējis vēders, nedodiet preparātus, ko lieto pieaugušie. Lietojiet CASTORIA. Tas ir speciāli pagatavots bērniem. Neradīsies ne krampji, nedz citi traucējumi. Bez tam TAS LABI GARŠO. Labi atbrīvo kuņģi. Pārliecinieties pie sava ārsta vai aptiekara.
Drošs preparāts bērniem
CASTORIA